

Prognoza oddziaływania na środowisko

aktualizacji Strategii Rozwoju

Miasta Poznania 2020+

Opracowanie zostało wykonane przez:

Lider Projekt Sp. z o. o.

Al. Karola Marcinkowskiego 1/3

61-745 Poznań

Poznań, listopad 2016 r.

SPIS TREŚCI

<u>1 . WPROWADZENIE</u>	3
1.1 . PODSTAWA FORMALNA	3
1.2 . PODSTAWA PRAWNA	3
1.3 . CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	3
1.4 INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	4
<u>2 . PRZEDMIOT PROGNOZY</u>	5
2.1 . CELE, ZAŁOŻENIA I ZASIĘG TERYTORIALNY	5
2.1.1 . CELE AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA POZNANIA 2020+	6
2.1.2 . OBSZARY OBJĘTE AKTUALIZACJĄ STRATEGII ROZWOJU MIASTA POZNANIA 2020+	9
2.2 . POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	9
<u>3 . ANALIZA I OCENA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM AKTUALIZACJI SRMP 2020+</u>	11
3.1 . POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA POZNANIA	11
3.2 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, KRAJOBRAZ	13
3.3 BUDOWA GEOLOGICZNA	15
3.4 GLEBY	16
3.5 . KLIMAT	16
3.6 . POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	18
3.7 . KLIMAT AKUSTYCZNY	20
3.8 . WODY POWIERZCHNIOWE	23
3.9 . WODY PODZIEMNE	25
3.10. ZABYTKI	28
3.11. FORMY OCHRONY PRZYRODY	29
<u>4 . OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI CELÓW I PROJEKTOWANYCH ZADAŃ W AKTUALIZACJI SRMP 2020+</u>	35
<u>5 . ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH</u>	36
<u>6 . CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA AKTUALIZACJI SRMP 2020+, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA AKTUALIZACJI SRMP 2020+</u>	41
6.1 DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE I WSPÓLNOTOWE	41
UNIJNY PROGRAM DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ŚRODOWISKA (EAP)	41
STRATEGICZNY PLAN ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030	41
STRATEGIA EUROPA 2020	42

EUROPEJSKA KONWENCJA KRAJOBRAZOWA, SPORZĄDZONA WE FLORENCJI DNIA 20 PAŹDZIERNIKA 2000 R.	42
6.2 DOKUMENTY KRAJOWE	42
AKTUALIZACJA PLANU GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARZE DORZECZA ODRY	42
STRATEGIA BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE I ŚRODOWISKO	43
<u>7 . PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W PROJEKCIE AKTUALIZACJI SRMP 2020+</u>	<u>44</u>
7.1 OCENA PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	44
7.2 . STOPIEŃ, W JAKIM PROJEKTOWANY DOKUMENT USTALA RAMY DLA PÓŹNIEJSZYCH REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ, W ODNIESIENIU DO USYTUOWANIA, RODZAJU I SKALI PRZEDSIĘWZIĘĆ	49
7.3 . PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA, CZAS TRWANIA, ZASIĘG, CZĘSTOTLIWOŚĆ I ODWRACALNOŚĆ ODDZIAŁYWAŃ	114
7.3.1 OBSZARY CHRONIONE	114
7.3.2 . POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT	115
7.3.3 . KLIMAT AKUSTYCZNY	117
7.3.4 . RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ROŚLINNOŚĆ, ZWIERZĘTA I GRZYBY	118
7.3.5 . ŚRODOWISKO GRUNTOWO-WODNE	120
7.3.6 KRAJOBRAZ I POWIERZCHNIA ZIEMI	122
7.3.7 ZASOBY NATURALNE	124
7.3.8 ZABYTKI I DOPRA MATERIAŁNE	124
7.3.9 WARUNKI ŻYCIA I ZDROWIE LUDZI	124
<u>8 . PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH LUB TRANSGRANICZNYCH</u>	<u>125</u>
8.1 . ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE	125
8.2 . ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE	125
<u>9 . ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE</u>	<u>125</u>
<u>10 NAPOTKANE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK W WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY</u>	<u>126</u>
<u>11 PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO</u>	<u>126</u>
11.1. FAZA BUDOWY/LIKWIDACJI	126
11.2. FAZA EKSPLOATACJI	128
<u>12 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU AKTUALIZACJI SRMP 2020+</u>	<u>130</u>
<u>13 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM</u>	<u>131</u>

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWA FORMALNA

Podstawę formalną niniejszego opracowania stanowi zlecenie Urzędu Miasta Poznania.

1.2. PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną opracowania niniejszej prognozy stanowią art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 353 z późn. zm.), zwanej dalej *ustawą ooś*. Wymienione artykuły nakładają obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji dokumentów strategicznych, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (tu: RDOŚ w Poznaniu) i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (tu: WPWIS w Poznaniu), stwierdzi się, że projekt dokumentu wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, lub że realizacja postanowień tego dokumentu może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

1.3. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak wpłynie na środowisko realizacja ustaleń określonych w projekcie aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ (zwanym dalej *aktualizacją SRMP 2020+*).

Prognoza wraz z projektem aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ będzie poddana konsultacjom społecznym oraz będzie przedmiotem opiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ustęp 1 i 2 *ustawy ooś*. W związku z tym prognoza oddziaływania na środowisko:

1. zawiera:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.
2. określa, analizuje i ocenia:
 - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
- różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.
3. przedstawia:
- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres prognozy oraz stopień jej szczegółowości został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 3 listopada 2016 roku, znak WOO-III.410.728.2016.MM.1.

1.4 INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Analizę potencjalnych oddziaływań, które mogą być skutkiem realizacji ustaleń aktualizacji SRMP 2020+ przedstawiono w formie opisowej i tabelarycznej wraz z merytorycznym uzasadnieniem i odpowiednimi wnioskami wynikającymi z tej analizy. Do opracowania prognozy wykorzystano dostępne dane, publikacje, dokumenty i raporty dotyczące miasta Poznania, wykonane przez inne instytucje, a dotyczące środowiska i zmian w nim zachodzących. W dużej mierze oparto się na „Prognozie oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030”. Analiza i ocena aktualnego stanu środowiska została opracowana w oparciu o „Prognozę oddziaływania na środowisko Projektu Programu Ochrony Środowiska dla miasta Poznania na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku” z uwzględnieniem dostępnych aktualnych danych na temat stanu środowiska. Ponadto wykorzystano informacje z „Prognozy oddziaływania na środowisko Miejskiego Programu Rewitalizacji dla Poznania - trzecia edycja”, „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Poznania” oraz prognoz dla innych dokumentów strategicznych Poznania powiązanych z aktualizacją

SRMP 2020+. Inne wykorzystane dokumenty i opracowania zostały wymienione w kolejnych rozdziałach prognozy w przypisach dolnych.

W prognozie przeanalizowano konkretne zapisy projektu aktualizacji SRMP 2020+ dotyczące propozycji celów i działań strategicznych oraz kluczowych przedsięwzięć. Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektu aktualizacji SRMP 2020+.

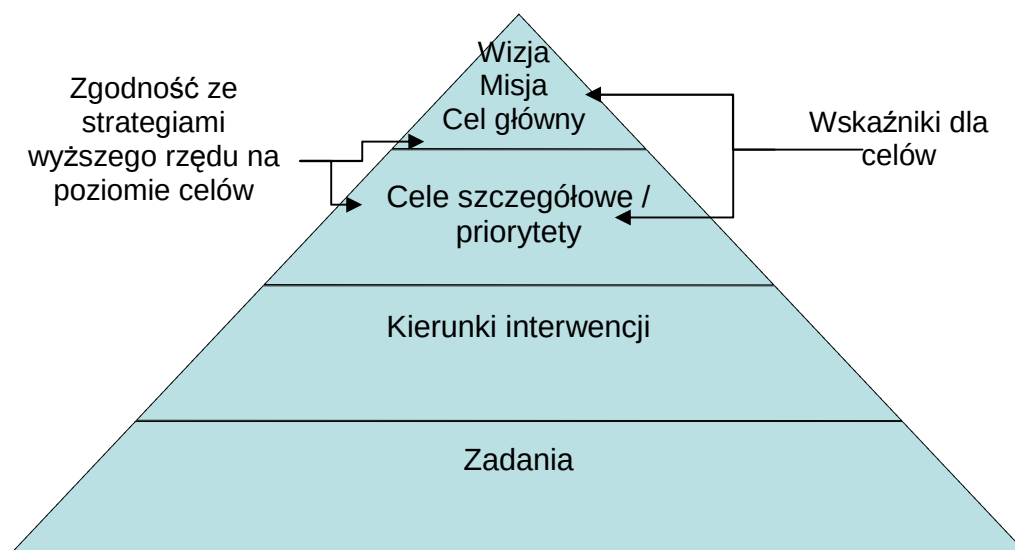
2. PRZEDMIOT PROGNOZY

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana dla *projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+*.

2.1. CELE, ZAŁOŻENIA I ZASIĘG TERYTORIALNY

Horyzont czasowy analizowanego dokumentu to 2020 rok z perspektywą do 2030 roku, jest to więc dokument zawierający cele długookresowe. Takie podejście narzuca określony typ kreowania celów strategicznych, priorytetów i zadań strategicznych.

Formułowanie celów, priorytetów i zadań strategicznych zostało przeprowadzone metodą od ogółu do szczegółu, czyli wychodząc od wizji i misji, określono ogólne cele rozwoju, a następnie schodzono do kolejnych poziomów kaskadowo zbudowanej struktury strategii.

Wizja- przedstawia pożądaną obraz miasta we wszystkich istotnych wymiarach jego rozwoju.

Poznań w 2030 roku jest miastem dobrze skomunikowanych, zielonych osiedli posiadających własny, wyjątkowy charakter. Jego mieszkańcy – ludzie aktywni, przedsiębiorczy i zaangażowani społecznie, realizujący swoje marzenia i aspiracje – są zadowoleni z warunków życia, jakie stwarza im miasto, oraz dumni z tego, że jest ono rozpoznawane w kraju i za granicą dzięki swojemu dziedzictwu historycznemu, kulturowemu oraz współczesnym, wyjątkowym osiągnięciom. Sprzyjający klimat społeczny i biznesowy umożliwia wszystkim mieszkańcom pełne włączenie się w życie miasta.

Misja w dokumentach strategii udziela odpowiedzi na pytanie JAK chcemy pracować wdrażając strategię rozwoju miasta. W wyniku prac warsztatowych została ona sformułowana w następujący sposób:

Kształtowanie warunków do współtworzenia miasta przez mieszkańców.

Cel główny projektowanego dokumentu to:

Podniesienie jakości życia mieszkańców i znaczenia Poznania na arenie międzynarodowej.

W dokumencie wyróżniono 5 celów szczegółowych (priorytetów):

Cel główny:	PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW I ZNACZENIA POZNANIA NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ				
Priorytety:	Zielone, mobilne miasto	Nowoczesna przedsiębiorczość	Osiedla o wyjątkowym charakterze	Wspólnotowość i dialog społeczny	Globalna lokalność
Cele szczegółowe wynikające z priorytetów	Uczynić Poznań „zielonym”, ekomobilnym miastem, które posiada łatwo dostępne dla wszystkich mieszkańców tereny zielone oraz przyjazny dla środowiska zrównoważony transport	Rozwijać w Poznaniu zróżnicowaną, silną i nowoczesną gospodarkę	Zapewnić mieszkańcom wysoką jakość życia w ramach osiedli posiadających własny, wyjątkowy charakter	Tworzyć i rozwijać mechanizmy, formy wsparcia i działania pozwalające poznanianom na odpowiedzialne współdecydowanie o rozwoju miasta	Rozwijać międzynarodową markę Poznania jako miasta atrakcyjnego do życia, pracy, nauki i zwiedzenia

2.1.1. CELE AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA POZNANIA 2020+

Strategia rozwoju została przedstawiona jako uporządkowany zbiór działań zmierzających do zrównoważonego i trwałego rozwoju miasta opracowanym pod kątem osiągnięcia celów strategicznych. Głównymi elementami strategii rozwoju są:

- wizja – przedstawia pożądany obraz miasta we wszystkich istotnych wymiarach jego rozwoju; wizja odnosi się do głównych wyzwań stojących przed miastem,
- misja – opisuje zasady i wartości przyjmowane przez realizujących wizję rozwoju miasta oraz podstawowy sposób jej urzeczywistniania,
- cel główny – określa główny kierunek rozwoju miasta dla urzeczywistnienia jego wizji,
- cele szczegółowe – stanowią rozwinięcie celu głównego, definiując strategiczne kierunki rozwoju miasta
- priorytety – strategiczne kierunki rozwoju miasta. Mówią jakie dziedziny są najważniejsze dla miasta w czasie realizacji strategii
- kierunki interwencji – każdy priorytet realizowany będzie w obszarach nazwanych kierunkami interwencji, na które z kolei składają się działania strategiczne i zadania do realizacji w ramach strategii.

Cele strategiczne aktualizacji strategii rozwoju są następujące:

1. Zielone, mobilne miasto – uczynić Poznań „zielonym”, ekomobilnym miastem, które posiada łatwo dostępne dla wszystkich mieszkańców tereny zielone oraz przyjazny dla środowiska zrównoważony transport.

Rdzeniem systemu zieleni w Poznaniu są zaprojektowane w okresie międzywojennym cztery kliny zieleni, które bazują na dolinach rzecznych, umożliwiając zachowanie ciągłości ekologicznej z terenami zieleni gmin sąsiednich, a w skali połączeń ekosystemów także kraju i Europy. Pierścieniowy układ zieleni charakteryzuje się cennymi założeniami ogrodowymi i występowaniem okazów roślinności, w tym m.in. zabytkowego drzewostanu. Zachowanie i racjonalne wykorzystanie tego potencjału jest kluczowe dla zapewnienia wysokiej jakości

życia mieszkańców. Uzupełnieniem systemu klinów zieleni są istniejące parki, które należy pielęgnować oraz dbać o ich regenerację. Realizacja niniejszego priorytetu wymaga dbałości o istniejące tereny zieleni oraz tworzenie nowych terenów, szczególnie w miejscach, z których aktualnie dostęp do nich jest utrudniony. Dbałość o tereny zieleni jest ściśle związana z prowadzeniem działań służących rozwojowi efektywnego, przyjaznego dla środowiska i mieszkańców zrównoważonego transportu. Poznań jako miasto „kompaktowe” powinno zachęcać mieszkańców do ruchu pieszego kosztem ruchu samochodowego, który należy ograniczyć także ze względu na duże zapotrzebowanie na przestrzeń.

2. Nowoczesna przedsiębiorczość – rozwijać w Poznaniu zróżnicowaną, silną i nowoczesną gospodarkę.

Poznań należy do najsilniejszych gospodarczo miast Polski. Charakteryzuje się bardzo wysokim potencjałem wzrostu gospodarczego w skali kraju, jednak w skali europejskiej – podobnie jak inne polskie ośrodki miejskie i regiony – zajmuje średnie miejsce. Poznań jest jednym z głównych ośrodków lokalizacji inwestycji zagranicznych. W mieście istnieją warunki do rozwoju istniejących przedsiębiorstw oraz ich przechodzenia na innowacyjne modele biznesowe i do działalności wysokomarżowej. Miasto wspiera powstawanie nowych przedsiębiorstw, szczególnie tych o wysokim potencjale innowacyjnym, w tym w branżach kreatywnych. W ramach realizacji tego priorytetu prowadzone będą działania wspierające innowacyjność społeczną i biznesową, rozwijające przedsiębiorstwa z obszaru inteligentnych specjalizacji, oparte na innowacjach i start-upach, a także w zakresie dostosowania szkolnictwa do potrzeb przedsiębiorczości.

3. Osiedla o wyjątkowym charakterze – zapewnić mieszkańcom wysoką jakość życia w ramach osiedli posiadających własny, wyjątkowy charakter.

Wszystkie poznańskie osiedla powinny uzyskać unikatowy charakter m.in. dzięki kompleksowej rewitalizacji, na którą składa się nie tylko dbałość o infrastrukturę, lecz także o kulturę i kapitał społeczny. Każde osiedle buduje swój „mikroklimat”, w którym odnajdzie się każdy mieszkaniec i który dostrzegą przyjezdni. Wartością samą w sobie jest różnorodność wewnętrzna osiedli, czyli wiele różnych punktów usługowych, gastronomicznych i handlowych, a także dostęp do terenów zieleni, przestrzeni rekreacyjnych i sportowych. Obszar śródmieścia pełni funkcje miastotwórcze, metropolitalne i ponadregionalne, przy jednocześnie postępującym wyludnianiu i degradacji przestrzeni miejskiej. Prowadzone działania mają na celu osiągnięcie równowagi w funkcjonowaniu tej części miasta, tak by w 2030 r. struktura funkcjonalno-przestrzenna śródmieścia prezentowała wysokiej jakości system przestrzeni publicznych, dobrze zachowanych i atrakcyjnie eksponowanych obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego oraz była miejscem przyjaznym do mieszkania, inwestowania i spędzania wolnego czasu. Na jakość przestrzeni miejskiej wpływa także stan zabudowy i zagospodarowania terenów dużych osiedli mieszkaniowych. Pomimo prowadzenia wielu działań rewitalizacyjnych, problemem jest utrzymanie uzyskanych efektów. Przestrzeń publiczna wysokiej jakości jest bardzo istotnym czynnikiem wpływającym na przyciąganie innowacyjnych firm oraz wykwalifikowanych pracowników. W ramach tego priorytetu prowadzone będą działania w zakresie wzmocnienia relacji i tożsamości osiedli oraz – przede wszystkim – związane ze stworzeniem wysokiej jakości oferty usług dostępnych dla mieszkańców.

4. Wspólnotowość i dialog społeczny – stworzyć nowe i rozwijać istniejące mechanizmy, formy wsparcia i działania pozwalające poznanianom na odpowiedzialne współdecydowanie o rozwoju miasta.

Istnieje silny pozytywny związek zaufania z wewnętrznym poczuciem kontroli, czyli z przekonaniem, że ma się wpływ na to, jak układa się życie, oraz z zadowoleniem z życia. Poczucie kontroli istotnie pośredniczy między zaufaniem a zadowoleniem z życia. Poziom wskaźników Licznika Partycypacji, opracowanego przez Instytut Spraw Publicznych, pokazuje, że mieszkańcy Poznania i organizacje pozarządowe mogą w wysokim stopniu

uczestniczyć w procesie partycypacji publicznej, a skala komunikacji społecznej jest na wysokim poziomie. Wysoki poziom aktywności mieszkańców oraz rosnąca rola organizacji pozarządowych i ruchów miejskich wpływają już dzisiaj na jakość i poziom dialogu społecznego. Wspólnotowość i dialog społeczny mogą być wspierane przez rozwój lokalnych masowych wydarzeń artystyczno-kulturalnych oraz sportowych, tworzenie osiedlowych tras turystycznych na bazie wydarzeń z przeszłości Poznania (np. wjazd Ottona III jadącego na Zjazd Gnieźnieński dzisiejszą ulicą Dąbrowskiego; pochód robotników z Zakładów H. Cegielskiego na Dębcu do centrum miasta w czerwcu 1956 roku), jak i unikatowej architektury (secesja poznańska, modernizm poznański, architektura obronna). W ramach tego priorytetu wdrażane będą mechanizmy i działania na rzecz podniesienia poziomu wykorzystania inteligentnych technologii w usługach publicznych oraz zaangażowania mieszkańców w rozwój miasta. Przy realizacji tego celu należy pamiętać, że dobre rządzenie (*good governance*) rozwija oddolną zaradność ludzi, ale nie wyręcza ich w decydowaniu o ważnych sprawach.

5. Globalna lokalność – rozwijać międzynarodową markę Poznania jako miasta atrakcyjnego do życia, pracy, nauki i zwiedzenia.

Rola miast w erze globalizacji systematycznie wzrasta. Miasta koncentrują większość międzynarodowych przepływów kapitału, informacji, ludzi i usług, łącząc się w globalne sieci, ale i konkurując między sobą. Światowe trendy rozwoju miast pokazują, że współzależność zjawisk, które kreowane są współcześnie w miastach, tworzą swoisty efekt mnożnikowy, pociągając za sobą wzrost ich znaczenia. Ważną rolę odgrywają w tym procesie biznes, nauka, kultura i sektory kreatywne, sport, kapitał społeczny i ludzki. Wobec dużej konkurencji ośrodków miejskich, coraz ważniejsze stają się dodatkowe czynniki związane z szeroko pojmowaną jakością życia i unikalną tożsamością miasta, zapisaną w jego bogatym dziedzictwie historycznym i kulturowym oraz cechach kojarzonych z jego mieszkańcami. Wzmacnia ją lokalna kultura miejska oraz sport, budujące wspólnotowość i kapitał społeczny. Kultura pełni wiele pozytywnych funkcji w rozwoju człowieka jako jednostki oraz rozwoju społeczeństw. Nakłady na kulturę mają pozytywny wpływ na wiele innych dziedzin życia, a także na wzrost gospodarczy. Tak zwana „wysoka sztuka” (*high art*) jako oferta dla elit przestaje być traktowana odrębnie od sztuki popularnej. Obecnie koncepcja partycypacji w kulturze znacząco się poszerzyła i obejmuje swym zakresem udział w nieformalnych oraz tradycyjnych aktywnościach. Warto wspomnieć, że rozwój sektorów kreatywnych w Poznaniu raczej powinien być nazwany re-aktywacją.

Aktywność kulturalna jest zarówno źródłem, jak i odbiorcą produktów sektorów kreatywnych. W wielu przypadkach sektory kreatywne służą komercjalizacji dokonań kulturalnych i artystycznych. Dyscypliny sportowe i kluby sportowe związane z Poznaniem mają długie tradycje sięgające XIX wieku (m.in. sporty wodne). Siłą sportu w Poznaniu były także amatorskie lub półamatorskie kluby sportowe. Sport miał i nadal ma duży potencjał jako rodzaj aktywności sprzyjający budowie kapitału społecznego, promocji miasta a także jako czynnik podnoszący ogólną jakość życia mieszkańców. Ważne jest dbanie o to, aby sukcesy i osiągnięcia poznańskich sportowców, artystów i przedsiębiorców działających w poznańskiej branży kreatywnej były promowane. Należy także ułatwiać tym osobom, za pomocą odpowiednich narzędzi i bodźców, pełnienie roli ambasadorów miasta na arenie ogólnopolskiej i za granicą. Ważne jest także tworzenie instrumentów współpracy pomiędzy artystami, sportowcami i przedsiębiorcami sektorów kreatywnych umożliwiającymi wzajemne interakcje i inspiracje.

Dla każdego z powyżej przedstawionych celów zaproponowano określone działania i projekty. Dla części działań i projektów zaproponowano również zadania inwestycyjne, które należy wykonać by osiągnąć założone efekty. W świetle treści strategii rozwoju nie można jednak uznać, że przedstawione w tym dokumencie zadania stanowią zamknięty katalog do realizacji. Trzeba podkreślić, że dokument zawierający w swojej charakterystyce, obok celów, również planowane działania inwestycyjne, tylko w części ma charakter

operacyjny. Taki status mają te spośród nich, które wprowadzono do dokumentów realizacyjnych zapewniając finansowanie oraz, gdy przeprowadzono prawem nakazane administracyjne procedury lokalizacyjne, z uwzględnieniem oceny strategicznej i (jeśli jest wymagane) postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Inne spośród działań inwestycyjnych przewidzianych w programach strategicznych mają charakter koncepcyjny.

2.1.2 OBSZARY OBJĘTE AKTUALIZACJĄ STRATEGII ROZWOJU MIASTA POZNANIA 2020+

Zasięg terytorialny przedmiotowego dokumentu obejmuje całe miasto Poznań. Powierzchnia Poznania wynosi 261,9 km², w tym 45% stanowią obszary zabudowane i zurbanizowane, 31% - grunty rolnicze, 15% - tereny leśne, 3% - grunty pod wodami. Na koniec 2015 r. w Poznaniu mieszkało 542 348 osób (dane GUS).

2.2. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Strategiczne podejście do planowania działań prorozwojowych, w tym i rewitalizacyjnych wymaga szerokiej analizy dokumentów programowych na poziomie zarówno lokalnym, ale i krajowym czy regionalnym.

Cel główny aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ nawiązuje do:

- Strategii Rozwoju Kraju 2020 – Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych, III.3.2. Wzmacnianie ośrodków wojewódzkich;
- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (projekt do konsultacji społecznych) – Cel główny: Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym i terytorialnym;
- Wielkopolska 2020 Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku – Cel generalny: Efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa, służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju.

1 cel szczegółowy „Zielone, mobilne miasto – uczynić Poznań „zielonym”, ekomobilnym miastem, które posiada łatwo dostępne dla wszystkich mieszkańców tereny zielone oraz przyjazny dla środowiska zrównoważony transport” nawiązuje do:

- Strategii Rozwoju Kraju 2020 – Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu, Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko, II.6.4. Poprawa stanu środowiska;
- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (projekt do konsultacji społecznych) – Cel II Rozwój społecznie i terytorialnie równoważony, Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie;
- Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 – Wielkopolska 2020 – Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej Regionu, Cel strategiczny 2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami;
- Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 – Oś priorytetowa 4 Środowisko, Oś priorytetowa 5. Transport.

Ten priorytet wpisuje się bezpośrednio w politykę zrównoważonego rozwoju UE, w której jednym z kierunków interwencji uczyniono ochronę środowiska naturalnego, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i zapobieganie utracie bioróżnorodności. Realizacja tego priorytetu odpowiada również zapisom Umowy Partnerskiej pomiędzy UE i Polską, w której określono dwa cele tematyczne, zbieżne z działaniami zaplanowanymi w strategii Poznania: Cel tematyczny 6 – Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami oraz Cel tematyczny 7 – Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej.

2 cel szczegółowy „Nowoczesna przedsiębiorczość – rozwijać w Poznaniu zróżnicowaną, silną i nowoczesną gospodarkę” nawiązuje do:

- Strategii Rozwoju Kraju 2020 – Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki, Cel II.3. Zwiększenie innowacyjności gospodarki, Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego;
- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (projekt do konsultacji społecznych) – Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty na dotychczasowych i nowych przewagach;
- Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 - Wielkopolska 2020 – Cel strategiczny 4. Zwiększanie konkurencyjności metropolii poznańskiej i innych ośrodków wzrostu w województwie, Cel strategiczny 6. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu, Cel strategiczny 7. Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia;
- Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 – Oś priorytetowa 1. Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka, Oś priorytetowa 2. Społeczeństwo informacyjne, Oś priorytetowa 6. Rynek pracy, Oś priorytetowa 8. Edukacja, Oś priorytetowa 9. Infrastruktura dla kapitału ludzkiego.

Ten priorytet szczegółowy wpisuje się w horyzontalną politykę Inteligentnego Rozwoju EU, która wspiera rozwój edukacji, badań naukowych oraz społeczeństwa cyfrowego oraz z zapisami Umowy Partnerskiej przede wszystkim w zakresie Celu 1. Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji, Celu 3. Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, oraz Celu 10. Inwestowanie w kształcenie, szkolenia oraz doskonalenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.

3 cel szczegółowy „Osiedla o wyjątkowym charakterze – zapewnić mieszkańcom wysoką jakość życia w ramach osiedli posiadających własny, wyjątkowy charakter” nawiązuje do:

- Strategii Rozwoju Kraju 2020 – Cel III.1. Integracja społeczna, Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych;
- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (projekt do konsultacji społecznych) – Cel II Rozwój społecznie i terytorialnie równoważony, Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie;
- Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 - Wielkopolska 2020 – Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej Regionu, Cel strategiczny 5. Zwiększenie spójności województwa, Cel strategiczny 8. Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa;
- Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 – Oś priorytetowa 7. Włączenie społeczne, Oś priorytetowa 9. Infrastruktura dla kapitału ludzkiego.

Ten priorytet strategii Poznania wpisuje się w politykę horyzontalną UE sprzyjania włączeniu społecznemu poprzez zapewnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Z punktu widzenia umowy partnerskiej z UE, działania tutaj podejmowane będą wpisywać się w wiele celów tematycznych umowy dotyczących przede wszystkim wspierania efektywnego gospodarowania zasobami, wzmacniania konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, promowania zrównoważonego transportu a przede wszystkim w Cel 9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją.

4 cel szczegółowy „Wspólnotowość i dialog społeczny – stworzyć nowe i rozwijać istniejące mechanizmy, formy wsparcia i działania pozwalające poznanianom na odpowiedzialne współdecydowanie o rozwoju miasta” nawiązuje do:

- Strategii Rozwoju Kraju 2020 – Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela;
- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (projekt do konsultacji społecznych) – Cel II Rozwój społecznie i terytorialnie równoważony, Obszar: Spójność społeczna, Cel III Skuteczne państwo i instytucje gospodarcze służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu;

- Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 - Wielkopolska 2020 – Cel strategiczny 8. Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa;
- Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 – Oś priorytetowa 7. Włączenie społeczne.

Działania tutaj podejmowane wpisują się w Cel tematyczny 2. Umowy Partnerskiej: Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz Cel 11. Wzmacnianie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych i zainteresowanych stron oraz sprawności administracji publicznej.

5 cel szczegółowy „Globalna lokalność – rozwijać międzynarodową markę Poznania jako miasta atrakcyjnego do życia, pracy, nauki i zwiedzenia” nawiązuje do:

- Strategii Rozwoju Kraju 2020 – Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela, I.3.2. Rozwój kapitału społecznego, III.3.2. Wzmacnianie ośrodków wojewódzkich;
 - Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (projekt do konsultacji społecznych) – Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty na dotychczasowych i nowych przewagach Obszar: Ekspansja zagraniczna;
 - Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 - Wielkopolska 2020 – Cel strategiczny 4. Zwiększanie konkurencyjności metropolii poznańskiej i innych ośrodków wzrostu w województwie, Cel strategiczny 8. Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa, Cel strategiczny 9. Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem;
 - Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 – Działanie 2.1. WRPO: Rozwój elektronicznych usług publicznych w zakresie e-kultury, Działanie 4.4. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.
- Działania w ramach tego celu są zbieżne z priorytetem rozwoju UE - Inteligentny rozwój oraz z celami umowy partnerskiej: 1.Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji; 8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników oraz 11: Wzmacnianie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych i zainteresowanych stron oraz sprawności administracji publicznej.

3. ANALIZA I OCENA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM AKTUALIZACJI SRMP 2020+

3.1. POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA POZNANIA

Poznań jest jednym z najstarszych i największych miast w Polsce, stolicą województwa wielkopolskiego. Położony jest w środkowej części województwa, w makroregionie Pojezierza Wielkopolskiego, nad rzeką Wartą w jej środkowym biegu, u ujścia jej dopływów – Bogdanki, Cybiny i Główniej.

Poznań znajduje się w środkowo-zachodniej Polsce, w środkowej części województwa wielkopolskiego. Miasto położone jest na obszarze trzech mezoregionów fizjograficznych tj. zachodnia część na Pojezierzu Poznańskim, wschodnia na Równinie Wrzesińskiej, a najstarsza część miasta znajduje się na dnie zorientowanego wzdłuż osi północ-południe Poznańskiego Przełomu Warty. Te 3 obszary są częściami makroregionu Pojezierze Wielkopolskie.

Rozciągłość granic administracyjnych Poznania na osi północ-południe wynosi około 23 km, a na osi wschód-zachód około 24 km. Poznań stanowi centralną część aglomeracji poznańskiej. Miasto graniczy z 11 innymi gminami, które należą do powiatu poznańskiego. Bezpośrednio graniczy z dwoma innymi miastami tj. z Luboniem i Swarzędzem.

Poznań zaliczany jest do miast zurbanizowanych. Powierzchnia Poznania wynosi 261,9 km², w tym 45% stanowią obszary zabudowane i zurbanizowane, 31% - grunty rolnicze, 15% -

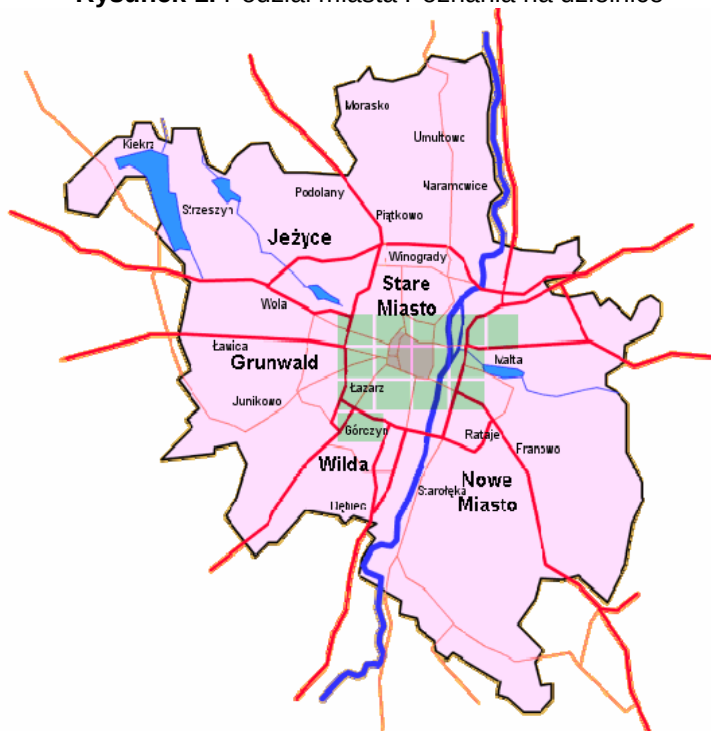
tereny leśne, 3% - grunty pod wodami. W strukturze własnościowej 37% stanowią grunty komunalne, 29% - osób fizycznych, 25,5% - Skarbu Państwa.

Poznań rozwija się w modelu miasta zwartego (compact city) – miasta krótkich odległości (city of short distances), z ramowym układem komunikacyjnym i klinowo-pierścieniowym systemem zieleni. Model ten zakłada zahamowanie rozpraszania zabudowy, wsparcie rewitalizacji i zagospodarowanie terenów zdegradowanych, priorytet dla transportu publicznego, rowerowego i pieszego, przy równoczesnym ograniczaniu ruchu samochodowego. Model miasta zwartego uznany został w Europejskiej Perspektywie Rozwoju Przestrzennego za zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb zarówno współczesnego jak i przyszłych pokoleń¹.

Struktura przestrzenno-funkcjonalna Poznania charakteryzuje się obecnie:

- przewagą lokalizacji ośrodków administracji i instytucji otoczenia biznesu w części lewobrzeżnej,
- lokalizacją w centrum miasta, największego w kraju ośrodka targowego (Międzynarodowych Targów Poznańskich) oraz na obrzeżach miasta nowoczesnych obiektów handlowo-usługowych, w szczególności we Franowie w części prawobrzeżnej,
- koncentracją, szczególnie w Śródmieściu, funkcji ośrodka akademickiego, naukowego i kulturalnego (siedziba wyższych uczelni i instytutów naukowobadawczych, ośrodków kulturalnych),
- równomiernym rozmieszczeniem funkcji mieszkalnych – w rejonie prawobrzeżnym: Rataje, Żegrze i lewobrzeżnym: Piątkowo, Winogrody,
- koncentracją potencjału przemysłowego, głównie w paśmie południowym i północno-wschodnim obszaru miasta.

Rysunek 1. Podział miasta Poznania na dzielnice

¹ Źródło: Diagnoza strategiczna miasta Poznania <https://strategia2020plus.pl/wp-content/uploads/2016/01/Diagnoza-strategiczna-Miasta-Poznania-1.pdf> (dostęp 25.09.2016 r.)

Miasto podzielone jest na 5 dzielnic: Grunwald, Jeżyce, Stare Miasto, Wilda (część lewobrzeżna) oraz Nowe Miasto w części prawobrzeżnej. Dzielnice nie posiadają odrębności administracyjnej (rysunek 1).

W miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego Poznania wyodrębniono trzy strefy zagospodarowania: śródmiejską, pośrednią i peryferyjną.

Strefa śródmiejska (intensywnego zagospodarowania usługowego) jako funkcjonalne centrum miasta pełni funkcję usługową i mieszkaniową. W zakresie mieszkalnictwa przewiduje się podnoszenie standardów zamieszkania przy jednoczesnym rozgęszczaniu do około 13.000 osób na km². Strefa ta charakteryzuje się zwartą zabudową, głównie kamieniczną, stosunkowo wąskimi ulicami oraz dużą koncentracją placówek usługowych.

Strefa pośrednia (intensywnego zagospodarowania mieszkaniowego i produkcyjnego) jest obszarem, w którym dominuje zabudowa z wielkiej płyty oraz zabudowa jednorodzinna sprzed transformacji ustrojowej. Cechą charakterystyczną tej strefy jest mniejsza gęstość zabudowy i zamieszkania, większa ilość zieleni osiedlowej i szerokie korytarze komunikacyjne. W części wschodniej, południowowschodniej i południowej zlokalizowane są liczne zakłady przemysłowe.

Strefa peryferyjna jest strefą ekstensywnego zagospodarowania rolniczego i mieszkaniowego, głównie jednorodzinnego, oraz rekreacyjnego. W zabudowie III strefy widać wyraźnie układy urbanistyczne wsi podpoznańskich, które zostały przyłączone do miasta. Zabudowa składa się ze starszych budynków o charakterze gospodarczym (głównie rolniczym) i z budynków nowszych – rezydencjalnych. Strefa ta to również rejon aktywności gospodarczej. Przykładem tego jest największy w Poznaniu kompleks handlowo-usługowy funkcjonujący w okolicach Franowa.

3.2 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, KRAJOBRAZ²

Pierwotny charakter rzeźby na terenie Poznania, został w wyniku gospodarczej działalności człowieka silnie przekształcony. Złożyły się na to następujące procesy: stopniowe nadsypywanie terenów położonych w dnie doliny Warty powyżej poziomu maksymalnych zalewów rzecznych, zmniejszanie deniwelacji na obszarze miasta, szczególnie w strefie krańdziej obniżen, zmniejszanie spadku zboczy doliny Warty, dostosowanie istniejącej sieci hydrograficznej do celów obronnych, wymuszanie zmian przebiegu koryt Warty w skutek stosowania nasypów i umacniania ich brzegów. Działania te, doprowadziły do takich zmian, że obecnie z trudnością można odtworzyć zasięg i przebieg wcześniejszych form terenu (Kaniecki 2004). Możliwa jest jednak ogólna charakterystyka ukształtowania terenu.

Poznań leży we wschodniej części Pojezierza Poznańskiego i zachodnim skraju równiny Wrzesińskiej oraz na południkowo zorientowanej przełomowej dolinie Warty (stanowiącej główną formę ukształtowania na opisywanym obszarze), która rozdziela wyżej wymienione jednostki (Kondracki 2001). Warta przełamuje się w północnej części Poznania przez ciąg pagórków morenowych strefy marginalnej ostatniego zlodowacenia. Pagórki te są stowarzyszone ze wzgórzami po-chodzenia glaciektonicznego i tworzą łącznie ciąg wyniosłości osiagających w Górze Moraskiej 154 m n.p.m., a w Górze Dziewiczej 142 m n.p.m. Sama Dolina Warty, nad którą leży Poznań, szeroka jest na północ od Poznania na 1 do 1,5 km, podczas gdy u granic południowych miasta (pod Luboniem) osiaga już ok. 2,5 km szerokości. Dno doliny, tzw. terasa zalewowa, znajduje się na wysokości wahającej się od ok. 55 m n.p.m pod Puszczykowem, 52 m n.p.m. na wysokości Rataj do ok. 51 m n.p.m pod Czerwonakiem. Terasa zalewowa jest wgłębiona w podłoże na 35-40 m w stosunku do powierzchni wysoczyzny morenowej, która stanowi zasadniczy poziom morfologiczny omawianego obszaru i utrzymuje się na wysokościach: 100-90 m n.p.m pod Górą Moraską, ok. 85 m n.p.m. na obszarze właściwego miasta (dzielnice Jeżyce, Łazarz, Żegrze, Franowo, Krzesiny) i ok. 80 m n.p.m na południowych rubieżach obszaru miasta (Bartkowski 1971).

² Źródło: prognoza oddziaływania na środowisko Strategii rozwoju miasta Poznania do roku 2030.

W granicach miasta Poznania występuje wysoczyzna morenowa typu płaskiego o wysokościach względnych sięgających od 2 do 5 metrów i spadkach do 20 (Żynda 1996). Ponad wspomniany zasadniczy poziom morfologiczny wznoszą się formy akumulacji, czyli wspomniane już uprzednio wzniesienia Góry Moraskiej i kompleks pagórków morenowych Góry Dziewiczej oraz inne pagórki morenowe takie jak wyniosłości pod Janikowem (119,5 m n.p.m.) lub drobniejsze pagórki w okolicy Wierzenicy i Kicina (106,3 i 113,4 m n.p.m.), Strzeszyna i Złotników oraz Woli (104 m n.p.m.), Baranowa (101,2 m n.p.m.), Przeźmierowa i Bat-torowa (96 i 100 m n.p.m.). Pagórki te wyznaczają wraz z zaczynającymi się od nich sandrami strefę marginalną stadiału poznańskiego. W poziom wysoczyzny morenowej są wgłębiane formy niszczenia wysoczyzny – przede wszystkim formy erozji, kilka rynien lodowcowych: Rynna Bogdanki o kierunku WNW – ESE i Rynna Główny o kierunku SW – NE (wraz z Rynną Cybiny), Rynna Samicy i Jeziora Kierskiego (N-S), Rynna Jeziora Pamiątkowskiego (NNW-SSE) oraz jej przedłużenie ku SE – Rynna Potoku Junikowskiego, Rynna Kobylepole – Gądky. Wszystkie te formy wgłębiane na 25 – 35 m w wysoczyznę morenową, rozcinają ją na szereg wysp i półwyspów wysoczyznowych na których rozwinęły się dzielnice mieszkalne.

Wspomniane rynny lodowcowe przecięte są przez południkową dolinę Warty, która od okolic Mosiny opuszcza równoleżnikowo zorientowaną Pradolinę Warszawsko – Berlińską kierując się ku północy, aż po okolice Murowanej Gośliny, gdzie skręca w kierunku pół-nocno-zachodnim. W rejonie Obornik wkracza na obszar tzw. Międzyrzecza Warciańsko-Noteckiego, stanowiącego południową część drugiej wielkiej równoleżnikowo zorientowanej pradolin – Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej. W dolinie Warty rozwinęły się szereg poziomów trasowych, które „schodowato” obniżają się ku środkowi doliny i na których rozwinęło się miasto późnośredniowieczne. Poza terasą denną (I) o wysokości względnej 0-3 m, są to terasy: II – od 3-6 m do 5-7 m, III – od 8 do 9 m, IV od 10 do 14 m (V nie występuje), VI – od 17 do 20 m, VII – od 19 do 20 m. Na obszarze Poznania występują terasy: wysokie – VI i VII, czyli erozyjne, wykształcone w glinie morenowej dolnej; na nich zbudowane są dzielnice Wilda, górne Śródmieście, Naramowice, Starołęka. Terasa średnia – IV, również zbudowana na powierzchni z gliny morenowej, na której powstały dzielnice: Rataje, Komandoria. Terasy niskie – I i II, zajmujące dno doliny zbudowane są z piasków, żwirów, częściowo namulów rzecznych, na nich położona jest dolna część Śródmieścia oraz dawne wyspy między funkcjonującymi kiedyś ramionami rzeki obejmujące dzielnice Chwaliszewo, Ostrów Tumski, a także Śródkę, Zawady, Główną. Niektóre z poziomów terasowych można prześledzić także wzdłuż rynien lodowcowych uchodzących do doliny Warty (Bartkowski 1971).

Na omawianym terenie, na powierzchni wysoczyznowej występują również formy akumulacyjne nazywane sandrami. W granice Poznania wchodzi w całości poziom sandru naramowickiego, południowo-zachodnie krańce sandru Głównej i Cybiny, środkowe i południowe odcinki sandrów: strzeszyńskiego, Ławickiego i Kicińskiego oraz Junikowskiego. Są to prawie płaskie powierzchnie nachylone minimalnie w kierunkach S, SE i SW. (Żynda 1996) Na powierzchni wysoczyznowej występują liczne (szczególnie u podnóża moreny czołowej Moraska) zagłębienia wytopiskowe o głębokości od 1 do 5 m. Występują również połogie doliny wód roztopowych jak i świeże dolinki i rozcięcia erozyjne zlokalizowane na zboczach wzniesień morenowych, rynien glacialnych i dolin rzecznych. Niektóre z nich mają charakter wąwozów z bardzo stromymi zboczami sięgającymi 300 nachylenia (Żynda 1996). Według typologii krajobrazów (Richling, 1996) w granicach administracyjnych miasta Poznania wyróżniamy krajobrazy nizin glacialnych równinnych i falistych oraz, w części pół-nocnej, pagórkowatych a także krajobraz równin zalewowych w terenach nizinnych.

3.3 BUDOWA GEOLOGICZNA³

W podłożu struktur kenozoicznych miasta Poznania występuje laramijskie piętro strukturalne, w obrębie którego wydziela się monoklinę przedsudecką, synklinorium szczecińsko-szamotulskie i mogileńsko-lódzkie. Obydwa regiony synkinalne rozdziela laramijska elewacja szamotulsko - obornicka sięgająca po rejon Poznania. Z okresu trzeciorzędowego pochodzi obniżenie zapadliskowe podłoża (rów tektoniczny) o zrzucie dochodzącym do głębokości 200 m. Nagromadzone w ciągu ery kenozoicznej osady czwartorzędowe i trzeciorzędowe w rejonie Poznania o łącznej miąższości do 200 m w obszarach wyniesionego paleoreliefu i do 400 m w rowach tektonicznych całkowicie maskują zróżnicowaną rzeźbę po-wierzchni mezozoicznej. Trzeciorzęd na terenie miasta reprezentowany jest przez utwory oligocenu i miocenu o miąższości 50 - 150 m, najczęściej 100 - 140 m poza rowem tektonicznym i do 170 - 330 m w jego obrębie. Oligocen stanowią utwory ilasto-mulaste o miąższości 6 - 35 m, rozdzielone lokalnie warstwą piaszczystą miąższości do 10 - 15 m poza rowem tektonicznym i do 70 m w jego obrębie. Miocen to utwory piaszczyste i buro węglowe, przechodzące ku górze w utwory mułowo ilaste o miąższości 80 - 180 m. W obrębie utworów miocenich można wyróżnić 5 serii sedymentacyjnych: 1. dolna seria piasków drobnych 2. dolna seria węglowa z mułkami 3. górna seria piasków i mułowców 4. górna seria węglowo ilasta 5. seria iłów poznańskich Serię piasków dolnych stanowią piaski drobne i pylaste, lokalnie średnioziarniste z warstwami mułów i iłów. Miąższość tej serii wynosi średnio 30 - 50 m. Zaliczona jest ona do utworów miocenu dolnego. Bezpośrednio pod piaskami miocenu dolnego występują od 1 do 10 pokładów węgla brunatnych przewarstwionych piaskami, mułowcami i iłami zmiennej grubości zaliczonych do miocenu środkowego. Miąższość tej serii wskazuje dużą zmienność od 5 do 90 m (w rowie tektonicznym). Serie piasków i mułków górnych stanowią piaski drobnoziarniste i pylaste, mułki piaszczyste i ilaste z drobnymi warstwami węgla brunatnych, o miąższości do 30m. Górną serię węglową miocenu górnego tworzą iły i mułki oraz 1 lub 2 pokłady węgla brunatnego, miąższości kilku metrów, przewarstwionych iłami. Średnia miąższość tych serii wynosi 10 metrów. Najwyższy kompleks osadów ilasto-mulastych to seria iłów poznańskich o zmiennej miąższości dochodzącej do 80 m.

Występowanie i litologia utworów czwartorzędowych związane są z działalnością akumulacyjną łądolołów oraz erozyjną i akumulacyjną wód lodowcowych i rzecznych w okresach interglacjalnych. Na analizowanym obszarze utwory czwartorzędowe występują od zlodowaceń południowopolskich po holocen. Ich miąższość jest zależna od morfologii podłoża podczwartorzędowego oraz procesów morfotwórczych i wynosi od kilku metrów w rejonie wyniesień podłoża trzeciorzędowego i obniżeń powierzchni w dolinach rzecznych (odcinek przełomowy Warty), do ok. 30 m w rejonie głębokiej erozji w okresie plejstocen-skim. Najstarszymi osadami czwartorzędowymi z okresy zlodowaceń południowopolskich są dwa poziomy glin morenowych, występujące w obniżeniach podłoża podczwartorzędowego o miąższościach dochodzących lokalnie do 40 - 50 metrów. Z okresu interglacjału wielkiego pochodzi dolina kopalna o kierunku N - S dochodzą-ca do wielkopolskiej doliny kopalnej w rejonie Komornik. Tę dolinę kopalną wypełniają piaski ze żwirem i żwiry, piaski od gruboziarnistych po drobnoziarniste i pylaste oraz mułki i iły zastoiskowe o miąższości do 50 metrów. Zlodowacenie środkowopolskie reprezentują w obrębie dolin kopalnych osady wodno-lodowcowe i gliny morenowe o miąższości około 40 m, poza nimi lokalnie cienkie osady fluwioglacjalne i gliny morenowe o miąższości rzędu 20 m.

W okresie interglacjału eemskiego nastąpiła erozja złożonych uprzednio osadów zlodowacenia środkowopolskiego. Osady eemskie udokumentowano pod glinami zlodowacenia bałtyckiego w Poznaniu (Szeląg). Są to utwory jeziorne: mady, gytie i torfy zalegające na piaskach i piaskach ze żwirem prawdopodobnie pochodzenia fluwioglacjalnego z okresu regresji łądolodu środkowopolskiego. Miąższość tych utworów wynosi najczęściej 5 - 15 m. Cały obszar Poznania pokryty jest osadami zlodowacenia bałtyckiego. Są to lokalnie transgresywne osady fluwioglacjalne piasków i żwirów

³ Źródło: prognoza oddziaływania na środowisko Strategii rozwoju miasta Poznania do roku 2030.

o miąższości do 5 m, poziom glin morenowych o miąższości 15 m oraz osady rynien lodowcowych, wykształcone w postaci piasków, mułów i glin o miąższości do 20 m (rynną Cybiny). Z okresu recesji lądolodu pochodzą struktury fluwioglacjalne o miąższości 3 - 5 m rejonu Jeziora Kierskiego i Strumienia Junikowskiego. W fazie pomorskiej zlodowacenia bałtyckiego ukształtował się ostatecznie przełomowy odcinek doliny Warty w Poznaniu, powstały kolejne terasy erozyjno - akumulacyjne. Utwory holoceny stanowią wypełnienia tarasów holoceny dolin rzecznych oraz rynien lodowcowych. Są to piaski różnoziarniste, muły i torfy o miąższości zwykle kilku metrów, maksymalnie 5 - 10 m metrów w dolinie Warty (Górski i in. 2000).

Zgeneralizowany profil czwartorzędu w rejonie Poznania przedstawia się następująco: na łożach poznańskich zalegają nieciągłe piaski i żwiry serii podmienowej, przykryte gliną zwałową o miąższości od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów (zlodowacenie środkowopolskie). Na niej spoczywają utwory wodno-lodowcowe o miąższości od 15 do 20 m, przykryte gliną zwałową zlodowacenia bałtyckiego, o miąższości na ogół mniejszej od 10 m, a warstwy powierzchniowe budują piaski sandrów bądź kemów, utwory zastoiskowe, lub piaski terasowe (Żynda i in. 2004).

3.4 GLEBY⁴

Obszar miasta Poznania całości znajduje się w granicach regionu glebowo – rolnicze-go Poznańskiego. Charakteryzujące się on niską rolniczą przydatnością gleb, które mogą być wykorzystywane na cele nierolnicze, albo położone są w strefie wymagającej ekologicznej ochrony. Region Poznański stanowią tereny w dużym stopniu zurbanizowane, z niewielką i silnie zróżnicowaną produkcją roślinną. Są tu zarówno obszary o znacznym stopniu zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego jak i obszary wymagające szczególnej ochrony (np. rezerваты). Region ten ma specyficzne warunki produkcji rolnej i złożoną problematykę ochrony środowiska przyrodniczego (Żynda i in. 2004). Rozmieszczenie typów i rodzajów gleb nawiązuje do litologii warstw przypowierzchniowych. Na glinach zwałowych wykształciły się gleby płowe właściwe i miejscami czarne ziemie, a na piaskach sandrowych i wyższych poziomach terasowych gleby rdzawe właściwe. Natomiast na terasie zalewowej doliny Warty oraz w dolinach jej dopływów wykształciły się gleby rdzawe bielcowane oraz torfowe i murszowe. Obszary zurbanizowane, które zajmują prawie ok. 44 % powierzchni miasta, charakteryzują się bardzo wysokim stopniem przeobrażenia gleb, związanego z działalnością gospodarczą człowieka. Cechują się one bardzo zróżnicowaną przepuszczalnością, w zależności od tworzącego je materiału i stopnia przeobrażenia. Na obszarze historycznego Starego Miasta w Poznaniu grunty kulturowe w warstwach przypowierzchniowych zanieczyszczone są silnie związkami organicznymi, co przyczynia się również do zanieczyszczenia płytkich wód podziemnych. (Kaniecki 2001). W mieście Poznań ogólna powierzchnia użytków rolnych wynosi 8632ha z czego 8524 ha stanowią grunty orne, sady łąki i pastwiska trwałe (Urząd Statystyczny w Poznaniu, 2011). W Podziale gleb na klasy bonitacyjne na terenie miasta Poznania dominują gleby orne średniej jakości i gleby orne słabe (kompleksy IVa, IVb i V), ich udział wynosi aż 67%.

Jeśli chodzi o przydatność rolniczą gruntów ornych to w Poznaniu dominują wyraźnie kompleksy żytnie, zajmujące 93% jego powierzchni. W mieście zaledwie 2% wszystkich kompleksów stanowi kompleks pszenno-dobry.

3.5. KLIMAT

Klimat Poznania znajduje się pod przeważającym wpływem mas powietrza polarno-morskiego napływającego z Atlantyku. Masy powietrza polarno-kontynentalnego oraz zwrotnikowego wywierają znacznie mniejszy wpływ na klimat miasta. Dodatkowo lokalne warunki klimatyczne Poznania – jak wszystkich wielkich miast – kształtowane są nie tylko

⁴ Źródło: prognoza oddziaływania na środowisko Strategii rozwoju miasta Poznania do roku 2030.

w wyniku frontów atmosferycznych, ale również w wyniku zmian w charakterze pierwotnego podłoża, dopływu do atmosfery ciepła wytwarzanego sztucznie, zwiększonego albedo oraz zanieczyszczeń powietrza. Powoduje to, iż w stosunku do terenów poza miastem obserwuje się częstsze powstawanie chmur o budowie pionowej, częstsze opady atmosferyczne, mniejszą liczbę dni pogodnych, wyższe temperatury powietrza (tzw. miejska wyspa ciepła) częstsze występowanie mgieł, zmniejszenie siły wiatrów oraz występowanie silnych turbulencji powietrza.

W obrębie miasta występują znaczące różnice klimatyczne. Najcieplejsze są dzielnice centralne o skąpej szacie roślinnej, a najchłodniejsze są suburbia. Na obszarze Poznania przeważają wiatry z kierunku zachodniego oraz południowo- i północno-zachodniego. Największe prędkości wiatrów występują w okresie zimowym, a najmniejsze – w letnim. W ciągu roku najczęściej występują wiatry słabe (0÷5 m/s).

Okolice Poznania należą do najbardziej suchych w Polsce. Średnia roczna suma opadów wynosi zaledwie 530 mm. Najwilgotniejszym miesiącem jest lipiec (średnie opady 75 mm), a najbardziej suchym luty (poniżej 30 mm). Bilans wodny regionu jest niedostateczny. Średnio notuje się rocznie od 140 do 160 dni opadów deszczu powyżej 0,1 mm i 35 dni opadów śniegu.

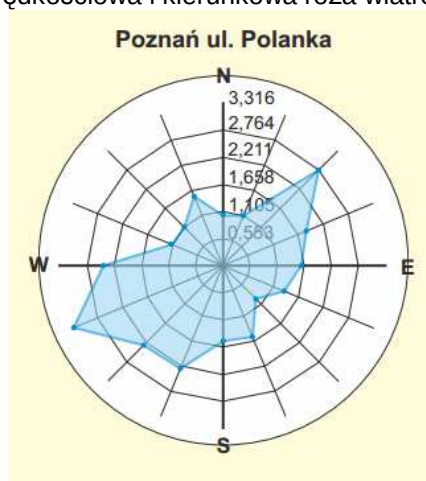
Średnioroczna temperatura powietrza w Poznaniu wynosi 8,1°C. Najcieplejszym miesiącem jest czerwiec (+17,3°C), a najzimniejszym grudzień (-0,2°C). Średnia roczna liczba godzin usłonecznienia wynosi w rejonie Poznania około 1515 godzin, a wielkość zachmurzenia 64%. Miesiącami najbardziej pogodnymi są sierpień i wrzesień, a pochmurnymi – listopad i grudzień. Zimy są zwykle łagodne, lata umiarkowane ciepłe, gdzie okres wegetacji trwa około 180 dni.

Typowe cechy klimatu to duże wahania i zmienność typów pogody. Średnia roczna wynosi:

- 161 dni ciepłych i gorących,
- 107 dni chłodnych,
- 33 dni mroźnych,
- 1,7 dni bardzo mroźnych.

Dni ciepłe przypadają od maja do września, a dni upalne (o maksymalnej temperaturze powyżej 25°C) przypadają najczęściej na lipiec.

Rysunek 2. Prędkościowa i kierunkowa róża wiatrów dla Poznania

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2015, Biblioteka Monitoringu Środowiska Poznań 2016 r.

3.6. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Miasto Poznań zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. 2012, poz. 914) należy do strefy aglomeracja poznańska.

W roku 2016 dla obszaru województwa wielkopolskiego przeprowadzono roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego dotyczącą roku 2015.

Strefę aglomeracja poznańska pod kątem ochrony zdrowia sklasyfikowano:

- dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz kadmu, arsenu, niklu - w klasie A;
- dla pyłu PM_{2,5} – w klasie A;
- dla pyłu PM₁₀ – w klasie C – ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla 24 godzin,
- dla benzo(a)pirenu – w klasie C – ze względu na przekroczenia poziomu docelowego;
- dla ozonu – w klasie A – dla poziomu docelowego;

Z analizy wyników pomiarów ze stacji Poznań 1 – ul. Polanka – oraz Poznań 2 – Ogród Botaniczny ul. Dąbrowskiego – wchodzących w skład sieci pomiarów automatycznych zanieczyszczeń powietrza na terenie województwa Wielkopolskiego WIOŚ wynika, że na terenie miasta Poznania dopuszczalne poziomy wartości substancji w powietrzu zawarte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031) nie są przekroczone.

Tabela 1. Maksymalne stężenia średnie dla doby, ośmiogodzinne, roczne oraz jednogodzinne zanieczyszczeń powietrza w 2015 roku /według WIOŚ/

Adres stacji	Mierzone zanieczyszczenia							
	[µg/m ³]							[mg/m ³]
	No _x	NO ₂	NO ₂	SO ₂	SO ₂	SO ₂	benzen	CO
okres uśredniania	1 rok	1 godz.	1 rok	1 godz.	24 godz.	1 rok	1 rok	8 godz.
Poznań, ul. Polanka		150	24	37	7			2
Poznań, ul. Dąbrowskiego		184	25	35	10		1	2

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2015, Biblioteka Monitoringu Środowiska Poznań 2016 r.

Tabela 2. Wyniki pomiarów pyłu PM₁₀ za lata 2013–2015

Lokalizacja stanowiska	uśrednianie 24-godzinne – częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego w roku kalendarzowym			Stężenie średnie dla roku [µg/m ³]		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Poznań, ul. Polanka	44	70	54	30	36	35
Poznań, ul. Dąbrowskiego	27	49	55	25	37	31
Poznań, ul. Szymanowskiego	25	31	33	21	26	26
Poznań, ul. Chwiałkowskiego	48	73	56	32	35	33

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza za 2015 rok.

Należy podkreślić, że stężenia pyłu PM₁₀ wykazują wyraźną zmienność sezonową – przekroczenia dotyczą tylko sezonu zimnego (grzewczego).

Tabela 3. Wyniki pomiarów pyłu PM_{2,5} w roku 2015 (pomiar metodą manualną)

Adres stacji	Stężenie pyłu PM _{2,5} – średnie dla roku [µg/m ³]
Poznań, ul. Polanka	24

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza za 2015 rok.

Tabela 4. Wyniki pomiarów metali i BaP w pyłe PM₁₀ w roku 2015

Stanowisko	Ołów	Kadm	Arsen	Nikiel	Benzo(a)piren
	μg/m ³	ng/m ³			
Piła, ul. Kusocińskiego	0,01	0,2	1	1	2
Poznań, ul. Chwiałkowskiego	0,01	0,3	2	1	2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza za 2015 rok.

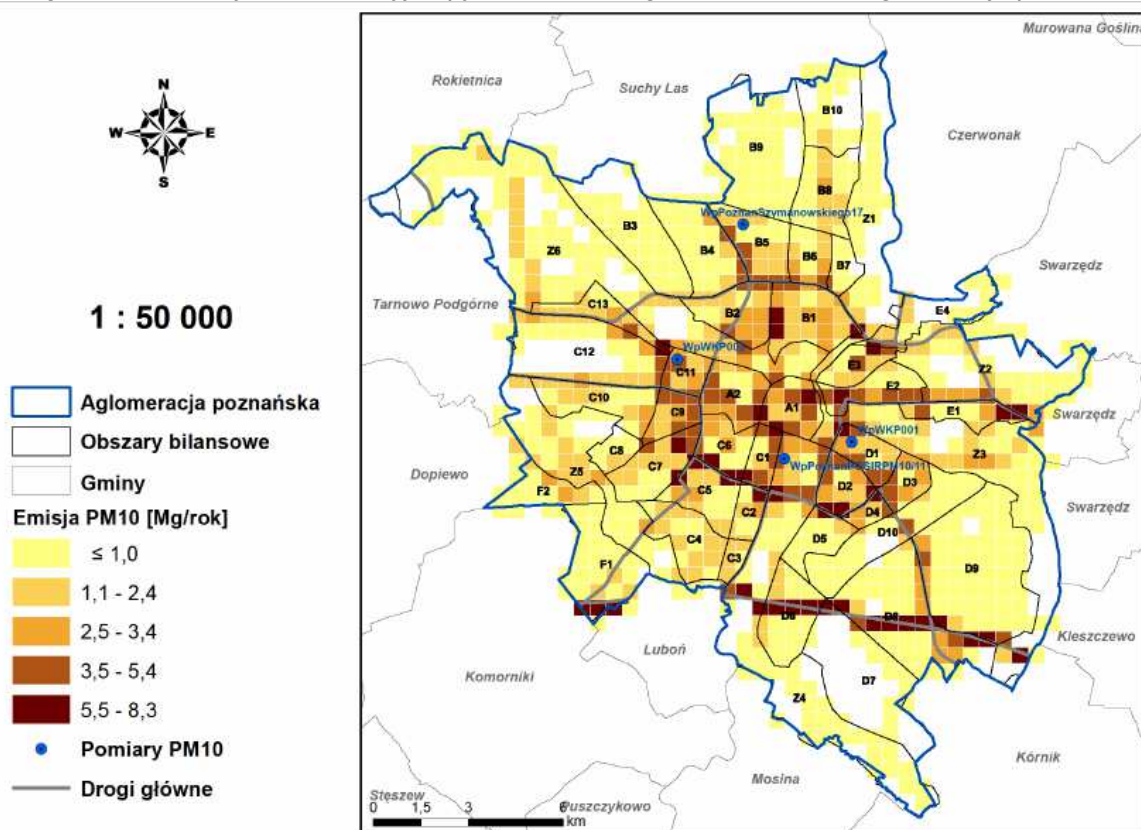
Tabela 5. Wyniki pomiarów ozonu pod kątem ochrony zdrowia w latach 2013–2015

Adres stacji	Liczba dni z przekroczeniem poziomu docelowego w roku kalendarzowym (120 μg/m ³), uśredniona w ciągu kolejnych trzech lat			
	rok	2013	2014	2015
Poznań, ul. Dąbrowskiego		6	11	26
		uśredniona liczba przekroczeń z lat 2013–2015		
		14		

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza za 2015 rok.

W Poznaniu do głównych źródeł zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza należy emisja antropogeniczna, pochodząca głównie z emisji powierzchniowej sektora bytowego, emisji liniowej z działalności komunikacyjnej oraz emisji punktowej usługowej i przemysłowej. Jakość powietrza w mieście pod względem niemal wszystkich wskaźników nie przekracza dopuszczalnych norm, a większość wskaźników dotyczących stężenia głównych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego poprawia się. Głównym źródłem emisji pyłów i benzo(a)piranu w Poznaniu jest niska emisja pochodząca z ogrzewania budynków przez indywidualne systemy grzewcze o niskiej sprawności cieplnej, opalane paliwami stałymi, oraz pojazdy samochodowe, szczególnie ciężarowe.

Rysunek 3. Emisja komunikacyjna pyłu zawieszonego PM₁₀ w strefie aglomeracja poznańska

Źródło: załącznik graficzny do Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracji poznańskiej, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀

Podwyższone stężenia zanieczyszczeń – emisji substancji charakterystycznych dla ruchu transportowego występują na skrzyżowaniach i drogach o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie – centrum miasta. Przyczyną nadmiernej emisji jest zły stan techniczny pojazdów, nieprawidłowa ich eksploatacja, korki uliczne, coroczny wzrost liczby samochodów osobowych.

Najczęstszą przyczyną występowania stężeń ponadnormatywnych pyłu PM10 oraz benzo(a)pirenu jest wzmożona aktywność grzewcza w okresie zimowym tzw. niska emisja powstająca w wyniku spalania węgla i jego pochodnych oraz coraz częściej biomasy, spalanej w warunkach niskiej emisji w indywidualnych źródłach grzewczych – bez urządzeń odpylających, które występują powszechnie w energetyce zawodowej. Dodatkową przyczyną niskiej emisji są niesprzyjające czynniki meteorologiczne tj.: małe prędkości wiatru lub tzw. cisza, niskie położenie warstwy mieszanina i stan stałej równowagi atmosfery, co oznacza stagnację lub niewielki ruch mas powietrza, a w rezultacie może skutkować długotrwałym utrzymywaniem się substancji na danym terenie i powodować ich wysokie kumulacje w warstwie przyziemnej. Ponadto wpływ na kumulację zanieczyszczeń mają również takie czynniki jak: ukształtowanie terenu tj. położenie miasta w dolinie Warty i związane z tym specyficzne, niekorzystne warunki klimatyczne⁵.

3.7. KLIMAT AKUSTYCZNY

Klimat akustyczny Poznania jest kształtowany przede wszystkim przez hałasy komunikacyjne, w tym drogowe, kolejowe i lotnicze. Ze względu na powszechność występowania, duży obszar miasta i duża liczba mieszkańców pozostają w zasięgu oddziaływania ponadnormatywnego hałasu, emitowanego przede wszystkim przez samochody i tramwaje.

10 grudnia 2013 roku Rada Miasta Poznania przyjęła uchwałą Nr LX/927/VI/2013 Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania⁶. Z Mapy akustycznej 2012 wynika, że hałas drogowy jest dominującym źródłem hałasu na terenie miasta Poznania, zarówno w zakresie obszaru oddziaływania, jak i wielkości narażenia.

Tabela 6. Szacunkowa liczba lokali mieszkalnych oraz osób zameldowanych w tych lokalach, narażonych na hałas pochodzący od ruchu drogowego oceniany wskaźnikiem L_{DWN}

Przedział poziomów [dB]	Liczba osób narażonych [tys.]	Odsetek osób narażonych w ogólnej liczbie ludności, [%]	Liczba lokali narażonych [tys.]
55-60	110,016	19,9%	58,773
60-65	104,366	18,8%	57,869
65-70	99,160	17,9%	54,494
70-75	62,307	11,3%	37,777
> 75	14,739	2,7%	9,275

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania

W czasie doby na ponadnormatywny hałas drogowy, większy niż 70 dB, narażonych jest 14 % mieszkańców (ok. 77 tys. osób), natomiast w porze nocnej (hałas większy niż 60 dB) – ponad 18% mieszkańców (ok. 103 tys. mieszkańców). Problemem jest nadmierny hałas wzdłuż miejskiego odcinka autostrady A2, na którym ponad 2-krotnie wzrosło natężenie ruchu, szczególnie pojazdów ciężkich.

⁵ Prognoza oddziaływania na środowisko Projektu Programu Ochrony Środowiska dla miasta Poznania na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku

⁶ Program został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz. 487) i wszedł w życie z dniem 5 lutego 2014r.

Rysunek 4. Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na sieci dróg krajowych i wojewódzkich w roku 2015 w Poznaniu i okolicach

Źródło: <https://www.gddkia.gov.pl>

Hałas większy od 60 dB, wywołany ruchem drogowym, występuje na około 60% ulic miejskich, szczególnie na odcinkach o największym ruchu pojazdów ciężkich. Dotyczy to rond: Kaponiera, Śródka i Rataje oraz ciągów ulicznych: Garbary, Głogowska, Bukowska, Czechosłowacka, Pułaskiego, Niestachowska, Żeromskiego, Słowiańska, Solna, Serbska, Naramowicka, Szelałowska, Lechicka, most Lecha, al. Niepodległości. Najbardziej dokuczliwe trasy tranzytowe to: DK nr 92, nr 11 (wylot na Katowice)⁷.

Tabela 7. Szacunkowa liczba lokali mieszkalnych oraz osób zameldowanych w tych lokalach, narażonych na hałas pochodzący od ruchu tramwajowego oceniany wskaźnikiem L_{DWN}

Przedział poziomów [dB]	Liczba osób narażonych [tys.]	Odsetek osób narażonych w ogólnej liczbie ludności, [%]	Liczba lokali narażonych [tys.]
55-60	16,784	3,0%	11,176
60-65	18,739	3,4%	11,836
65-70	10,871	2,0%	8,643
70-75	2,258	0,4%	1,43
>75	0,000	0,0%	0

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania

Problem uciążliwości akustycznej transportu kolejowego jest mniej istotny ze względu na nieznaczny zasięg oddziaływania tego rodzaju hałasu. Natomiast znaczna część terenów Poznania pozostaje w zasięgu oddziaływania hałasów lotniczych, związanych z funkcjonowaniem lotniska cywilnego na Ławicy i przede wszystkim lotniska wojskowego w Krzesinach.

⁷ Badania i opracowania na potrzeby Planu Transportowego Aglomeracji Poznańskiej, Załącznik do Uchwały Rady Miasta Poznania nr LXIV/1010/VI/2014 z dnia 18 marca 2014 r

Tabela 8. Szacunkowa liczba lokali mieszkalnych oraz osób zameldowanych w tych lokalach, narażonych na hałas lotniczy oceniany wskaźnikiem L_{DWN}

Przedział poziomów [dB]	Liczba osób narażonych [tys.]	Odsetek osób narażonych w ogólnej liczbie ludności, [%]	Liczba lokali narażonych [tys.]
55-60	18,524	3.3	9,340
60-65	5,064	0.9	2,119
65-70	1,714	0.3	0,650
70-75	0,423	0.1	0,211
>75	0,337	0.1	0,232

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania

W związku z oddziaływaniem akustycznym ruchu lotniczego na tereny w otoczeniu lotniska „Ławica”, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej, od kwietnia 2011 r. prowadzony jest monitoring hałasów lotniczych. Do jego prowadzenia zarządzający lotniskiem zobowiązany został decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (RDOŚ), ustalającą środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn. „Rozbudowa i modernizacja Portu Lotniczego Poznań-Ławica Sp. z o.o. im. Henryka Wieniawskiego położonego w Poznaniu przy ul. Bukowskiej 285”.

Tabela 9. Monitoring hałasu w otoczeniu lotniska Ławica – lokalizacja punktów i wyniki badań wykonanych w roku 2015 /wg Akustix Sp. z o.o./

Nr punktu	Lokalizacja punktu	Wartość długookresowego wskaźnika poziomu dźwięku A [dB]			
		Poziom dziennie-wieczorno-nocny		Poziom nocny	
		Dopuszczalny poziom hałasu	L_{DWN}	Dopuszczalny poziom hałasu	L_n
1	Poznań, ul. Wiosenna 11	60	54,8	50	44,7
2	Przeźmierowo, ul. Wiosny Ludów 51	60	58,6	50	48,3
3	Przeźmierowo, ul. Lotnicza 2	60	60,3	50	51,4
4	Poznań, osiedle Lotników Polskich, ul. Drzewieckiego 69	60	52,8	50	43,5
5	Przeźmierowo, ul. Kościelna 44/46	60	55,0	50	45,3
8	Poznań, ul. Ognik 20C	60	48,5	50	37,4
10	Poznań, ul. Szamarzewskiego 89 c	60	50,1	50	40,6
11	Przeźmierowo, ul. Kościelna 14a	60	61,1	50	52,1
12	Poznań, ul. Grodziska 17	60	49,9	50	40,8
13	Baranowo ul. Perłowa 13	60	52,2	50	38,9
15	Poznań, ul. Jesienna 4	60	56,6	50	46,9
18	Poznań, ul. Guliwera 11	60	47,1	50	38,3

 przekroczenie dopuszczalnej wartości długookresowych poziomów hałasu L_{DWN} i L_n

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2015

Na nadmierny hałas lotniczy w czasie doby, większy niż 60 dB, narażonych jest ok. 1,4% mieszkańców (ok. 7,5 tys. osób), a w porze nocnej (hałas większy niż 50 dB) – 0,2% mieszkańców (ok. 0,9 tys. osób), natomiast 26 tys. mieszkańców znajduje się w zasięgu hałasu o poziomie w ciągu doby większym niż 55 dB generowanego przez zlokalizowane na terenie miasta dwa lotniska: cywilne Poznań – Ławica oraz znajdujące się w strukturach NATO lotnisko wojskowe Krzesiny. Na terenie Poznania obowiązuje uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego określająca zasięg obszaru ograniczonego użytkowania wokół Portu Lotniczego Poznań-Ławica.

Klimat akustyczny miasta kształtują także obiekty przemysłowe i komunalne, których wpływ dostrzegany jest głównie w postaci problemów lokalnych, a także jako podwyższenie ogólnego tła akustycznego miasta. Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu od zakładów przemysłowych mają zasięg minimalny i generalnie nie stanowią zagrożenia warunków akustycznych w środowisku.

3.8. WODY POWIERZCHNIOWE

Wody powierzchniowe występujące na terenie gminy należą do Regionu Wodnego Środkowej Odry, w zlewni rzeki Warty. Stan czystości rzek występujących na terenie Miasta Poznania kontroluje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Sieć rzeczną gminy tworzą przede wszystkim rzeki: Warta, Cybina i Bogdanka.

Warta – to trzecia pod względem długości, rzeka w Polsce. Całkowita długość rzeki Warty w granicach miasta wynosi 23,8 km. Największymi dopływami Warty przepływającymi przez Poznań są prawobrzeżne rzeki: Główna i Cybina oraz lewobrzeżne cieki: Strumień Różany, Bogdanka i Strumień Junikowski. Z północno-zachodniej części miasta spływają do doliny Warty: Potok Moraski, Potok Umultowski i Potok Różany. Największymi zbiornikami wodnymi na terenie miasta są jeziora: Kierskie, Malta, Rusalka, Strzeszyńskie. Do mniejszych zbiorników należą stawy: Strzeszyńskie, na Dębinie, Kajka. W południowo-zachodniej części Poznania, w rejonach Rudnicze, Kotowo i Świerczewo znajduje się około 40 małych zbiorników wodnych, zasilanych wodami opadowymi, powierzchniowymi i gruntowymi.

Obszar Poznańskiej Zlewni Warty jest poddany dużej presji antropogenicznej związanej z użytkowaniem terenu, poborem wód powierzchniowych i podziemnych, zrzutem ścieków bytowych i gospodarczych, zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych i stawów rybnych oraz utratą naturalnej retencji. Skutkiem presji jest słaby stan wód, szczególnie jakość wód podziemnych i powierzchniowych oraz stan hydromorfologiczny. Problemem jest także stan ochrony przeciwpowodziowej i niedostateczne przeciwdziałanie skutkom suszy na obszarze Zlewni.

Na terenie Poznania wyznaczono 13 jednolitych części wód powierzchniowych (JCW) mieszczących się w całości lub tylko w części w granicach miasta: Warta od Kopli do Cybiny, Warta od Cybiny do Różanego Potoku, Warta od Różanego Potoku do Dopływu z Uchorowa, Dopływ z Łysego Młyna, Bogdanka, Potok Junikowski, Samica Kierska, Przeźmierka, Kopel od Głuszynki do ujścia, Kopel do Głuszynki, Cybina, Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujścia, Jezioro Kierskie.

JCW Bogdanka jest silnie zmieniona częścią wód typu 17. Badana była w punkcie zlokalizowanym w Poznaniu przy ul. Lutyckiej. Wykazywała umiarkowany potencjał ekologiczny, ze względu na element biologiczny – fitobentos. Dla umiarkowanego potencjału ekologicznego przypisuje się obligatoryjnie zły stan wód. Wody Bogdanki nie spełniały wymagań dla obszarów chronionych. Klasa elementów biologicznych – III. Klasa elementów fizykochemicznych – II. Klasa elementów hydromorfologicznych – II. Oddziaływanie na wody zlewni wynika z jej lokalizacji na obszarze silnie zurbanizowanym (miasto Poznań)⁸.

Stan wód rzeki Warty w Poznaniu jest zły, stan chemiczny jest poniżej stanu dobrego i rzeka nie spełnia wymogów dla obszarów chronionych, przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Wyniki badań przeprowadzonych przez WIOŚ w 2015 roku w punkcie pomiarowo-kontrolnym Warta-Poznań PL02S0501_2256 (JCW Warta od Kopli do Cybiny) wskazują, że są to wody silnie zmienione. Klasa elementów fizykochemicznych – potencjał poniżej dobrego. Klasa elementów chemicznych – stan dobry⁹.

⁸ Źródło: <http://poznan.wios.gov.pl/gis/ocena2016/rzeki/Bogdanka-Poznan,ul.Lutycka.pdf> (dostęp 25.09.2016 r.)

⁹⁹ Źródło: <http://poznan.wios.gov.pl/gis/ocena2016/rzeki/Warta-Poznan.pdf> (dostęp 25.09.2016 r.)

Nazwa ocenianej jcw	Nazwa reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód			STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	Czy jcw występuje na obszarze chronionym? (TAK/NIE)	STAN	Poziom ufności oceny stanu (WYSOKI / ŚREDNIO WYSOKI / ŚREDNI / ŚREDNIO NISKI / NISKI)
		1. ELEMENTY BIOLOGICZNE	2. ELEMENTY HYDR.-MORF.	3. ELEMENTY FIZYKOCHIMICZNE				
		Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5)				
Bogdanka	Bogdanka - Poznań	III	II	II	UMIARKOWANY	TAK	ZŁY	ŚREDNIO NISKI
Cybina	Cybina - Poznań, ul. Wiankowa	II	II	II	DOBRY	TAK		

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód za rok 2015 z uwzględnieniem oceny spełnienia wymagań dla obszarów chronionych (w trakcie weryfikacji przez GIOŚ)

Ponad 98% mieszkańców Poznania korzysta z sieci wodociągowej, blisko 98% z kanalizacyjnej. Przeciętny mieszkaniec zużywa rocznie 229 40 m sześć. wody i ilość ta systematycznie maleje. Gęstość sieci rozdzielczej infrastruktury wodociągowej wynosi 442 km sieci wodociągowej, kanalizacyjnej 353 km, przeliczonych na 100 km kwadratowych powierzchni miasta. Na obszarze miasta znajduje się także ponad 3 tys. zbiorników odpadów ciekłych bezodpływowych, blisko 180 oczyszczalni przydomowych oraz stacja zlewni. Poznański System Kanalizacyjny obejmuje ponad 900 km kanałów sanitarnych, deszczowych i ogólnospławnych oraz dwie oczyszczalnie ścieków III stopnia oczyszczania o łącznej średniej przepustowości 250 tys. m³/dobę. Sieć ogólnospławna obejmuje centrum miasta i prowadzi ścieki do przepompowni Garbary połączonej z Lewobrzeżną Oczyszczalnią Ścieków Centralną Oczyszczalnią Ścieków. Większość ścieków bytowo-gospodarczych z lewobrzeżnej części Poznania prowadzonych jest siecią rozdzielczą do sieci ogólnospławnej, a z części prawobrzeżnej do Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Koziegłowach k. Poznania. Woda z sieci miejskiej jest rozprowadzana przez rozdzielczą sieć wodociągową o długości ponad 1,1 tys. km. Sieć wodociągowa jest zasilana, poprzez stacje uzdatniania wody obsługujące Poznański System Wodociagowy, z trzech głównych ujęć wody: ujęcia wód podziemnych i powierzchniowych – Mosina-Krajkowo, ujęcia infiltracyjnego Dębina w Poznaniu i ujęcia wód podziemnych Gruszczyń-Promienko. Na terenie miasta znajdują się także ujęcia zlokalizowane na terenie zakładów przemysłowych oraz ponad 200 awaryjnych studni publicznych wykorzystujących wody podziemne¹⁰.

Na obszarze miasta nie ma dużego zagrożenia powodziowego. Znaczna ilość obiektów hydrotechnicznych zlokalizowanych na terenie województwa wielkopolskiego, w tym przede wszystkim zbiornik w Jeziorsku na Warcie, stabilizuje stosunki wodne, zwiększa retencję i zapewnia dobrą ochronę Poznania przed powodzią. Ważnym elementem zmniejszającym zagrożenie powodziowe Poznania jest także system polderów funkcjonujący na odcinku Jeziorsko - Konin. Do zabezpieczenia przed powodzią dodatkowo przyczyniło się zwiększenie przepustowości wód powodziowych poprzez wykonanie Poznańskiego Węzła Wodnego.

¹⁰ Źródło: Diagnoza strategiczna miasta Poznania <https://strategia2020plus.pl/wp-content/uploads/2016/01/Diagnoza-strategiczna-Miasta-Poznania-1.pdf> (dostęp 25.09.2016 r.)

3.9. WODY PODZIEMNE¹¹

W granicach miasta istnieją poznane i gospodarczo wykorzystane wody w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych występujących do głębokości 150 - 200 m. W stratyfikacji hydrogeologicznej wyróżnia się tu piętro wód czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Użytkowe piętro czwartorzędowe występuje w obrębie poziomów wód gruntowych, międzyglinowego górnego i międzyglinowego środkowego. Występowanie wyróżnionych poziomów związane jest z określonymi strukturami piaszczysto-żwirowymi w obrębie czwartorzędu.

Poziom wód gruntowych występuje w utworach piaszczysto-żwirowych tarasów i dolin rzecznych oraz w osadach sandru. Większe pola sandrowe występują w rejonie Jeziora Kierskiego oraz Strumienia Junikowskiego. Ich miąższość jest zmienna i wynosi od kilku do ok. 10 m, sporadycznie więcej do 19 m przy nałożeniu się tych osadów dolinnych na starsze z interglacjału eemskiego lub fluwioglacjalne. Pod względem granulometrycznym są to przede wszystkim piaski gruboziarniste, średnioziarniste i drobnoziarniste. Współczynnik filtracji w zależności od granulacji warstwy waha się od 8 do ok. 90 m/dobę. Przewodność wodna poziomu jest również zróżnicowana i waha się od 3 - 4 m²/dobę do ponad 1200 m²/dobę (dolina Warty). Poziom wód gruntowych charakteryzuje się swobodnym zwierciadłem występującym na zmiennej głębokości od 0,6 do 12 m p.p.t. (rejon Umultowa) i podlegającym wahaniom sezonowym o amplitudzie 0,5 - 1,5 m. Poziom ten jest zasilany przez infiltrację opadów i drenaż głębszych poziomów w obrębie obniżzeń dolinnych. Drenowany jest natomiast przez wszystkie ciek i jeziora. Ze względu na zanieczyszczenie antropogeniczne poziom ten jest obecnie rzadko wykorzystywany do zaopatrzenia w wodę, na poziomie tym bazuje infiltracyjne ujęcie wody dla miasta Poznania „Dębina”.

Poziom międzyglinowy górny występuje w osadach piasków i żwirów fluwioglacjalnych i rzecznych, rozdzielających gliny morenowe zlodowacenia bałtyckiego od środkowopolskiego. Poziom ten posiada duże rozprzestrzenienie w obrębie granic administracyjnych miasta Poznania i jest tu głównym poziomem wodonośnym, stanowi go tu pasmowa struktura sandru kopalnego. W dolinie Warty i dolinach dopływowych cieków oraz rynnach lodowcowych Cybiny i Bogdanki poziom ten został wyerodowany. Miąższość poziomu międzyglinowego górnego wynosi od 5 do 20 m. Parametry filtracyjne poziomu uzależnione są od granulacji osadów wodonośnych i ich miąższości. Współczynnik filtracji mieści się w przedziale od kilku do ok. 50 m/dobę, a przewodność wynosi od 70 do 1000 m²/dobę; średnio 100 m²/dobę. Poziom ten zalega głównie na głębokości ok. 5 - 15 m p.p.t., pod nakładem glin zlodowacenia bałtyckiego, stanowiących warstwę napinającą. Zwierciadło wody, najczęściej napięte występuje na głębokościach od 0,7 do 13 m p.p.t., najczęściej do 5 m p.p.t. Poziom międzyglinowy górny zasilany jest na drodze infiltracji opadów poprzez nakład gliniasty. Moduł zasilania infiltracyjnego poziomu według badań modelowych waha się w przedziale 2,2 - 3,9 l/s km². Poziom ten jest drenowany w dolinach większych cieków.

Poziom międzyglinowy środkowy tworzy seria piaszczysto-żwirowa wypełniająca na tym obszarze dolinę kopalną o przebiegu południkowym (Komorniki - Złotniki), o szerokości 500 - 1000 m. Warstwę wodonośną stanowią piaski średnioziarniste i gruboziarniste oraz żwiry. Miąższość warstw piaszczysto-żwirowych waha się od 10 do 30 m, miejscami do 40 m.

Zbiornik ten stanowi poziom wód naporowych, występujących na głębokościach od około 15 do ok. 30 m p.p.t. Naporowe zwierciadło wody zalega na głębokości od 1 do ok. 16 m p.p.t., na rzędnych 75 - 95 m n.p.m. Przy ul. Dąbrowskiego i ul. Wołczyńskiej oraz w rejonie Poznań - Rudnicze poziom międzyglinowy środkowy łączy się poprzez okna hydrogeologiczne z poziomem międzyglinowym górnym. Od powierzchni terenu są one przykryte niewielkiej miąższości ok. 4 - 6 m glinami morenowymi. Zwierciadło wody jest tu swobodne i zalega na głębokości ok. 6 - 12 m p.p.t. Wielkość współczynnika filtracji waha się od 5 do 40 m/dobę; średni 20 m/dobę a przewodność warstwy wodonośnej mieści się w granicach od 100 do 500 m²/dobę miejscami do 1000 m²/dobę. Zasilanie poziomu odbywa

¹¹ Źródło: prognoza oddziaływania na środowisko Projektu Programu Ochrony Środowiska dla miasta Poznania na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku.

się w głównej mierze na drodze przesączania się wód poprzez gliny morenowe z nadległych poziomów wodonośnych czwartorzędu i lokalnie przez przepływy w oknie hydrogeologicznym oraz infiltracji opadów w miejscach, gdzie brak górnych poziomów wodonośnych. Według badań modelowych zasilenie to wynosi 0,6 - 2,36 l/s km². Drugim podstawowym piętnem użytkowym na terenie miasta Poznania jest piętro trzeciorzędowe. W obrębie tego piętra wyróżni się mioceński i oligoceński poziom wodonośny.

Poziom mioceński tworzą piaski drobnoziarniste i mułkowate, lokalnie średnioziarniste o zmiennej miąższości od kilku do około 70 - 80m, przedzielone strefowo warstwami mułów i węgli brunatnych o charakterze nieciągłym. Poziom ten występuje na głębokościach od 50 do ok. 150 m p.p.t., najczęściej 60 - 70 m p.p.t., na rzędnych 0 - 2 m p.p.m. Parametry filtracyjne poziomu są następujące:

- współczynnik filtracji: 1 - 25 m/dobę, najczęściej 5 m/dobę
- przewodność: 30 - 1000 m²/dobę, najczęściej 100 - 200 m²/dobę
- współczynnik zasobności sprężystej - 0,0001 - 0,0004.

Poziom mioceński jest poziomem ciśnieniowym o wodach subartezyjskich w obrębie wysoczyzn i artezyjskich w obrębie doliny Warty. Warstwę napinającą poziomu mioceńskiego stanowią słabo przepuszczalne iły poznański o zmiennej miąższości. Zwierciadło znajduje się na głębokościach od 2 m p.p.t. do 30 m p.p.t., na rzędnych od < 63 m n.p.m. do powyżej 70 m n.p.m. Jest ono na analizowanym obszarze znacznie obniżone, względem stanu naturalnego z II połowy XIX wieku, na skutek ponad stuletniej eksploatacji wód poziomu lub funkcjonujących samowypływów w dolinie Warty z niezlikwidowanych studni. Na skutek skupionej eksploatacji wód w Poznaniu i niekontrolowanych samowypływów wytworzył się rozległy lej miasta Poznania o powierzchni ok. 12,4 km² i głębokości do 15 m. Na skutek zmniejszającego się poboru wód z poziomu mioceńskiego w rejonie Poznania od początku lat 90 tych lej ten ulega szybkiemu spłyceniu w części centralnej miasta. Zasilenie poziomu mioceńskiego zachodzi na drodze przesączania się wody z poziomów czwartorzędowych poprzez kompleks iłów poznańskich trzeciorzędowych i glin morenowych czwartorzędu i lokalnie poprzez przepływy w oknach hydrogeologicznych. Wielkość zasilenia zbiornika trzeciorzędowego została ustalona w badaniach modelowych i wynosi 0,78 m³/h km², tj. 0,22 l/s km². Poziom oligoceński nie został na terenie miasta rozpoznany pod względem hydrogeologicznym. Poziom ten tworzą utwory piaszczyste o zmiennej miąższości, do 20 m poza rowem tektonicznym i lokalnie do 50 m w jego obrębie. Pod względem hydrodynamicznym łączy się on z poziomem mioceńskim. Nie stanowi on tu poziomu użytkowego. Zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną przedstawioną na Mapie Hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, arkusz Poznań (0471), w obrębie miasta Poznania wydzielono 6 jednostek hydrogeologicznych, pięć w czwartorzędowym piętrze wodonośnym i jedną w trzeciorzędowym.

Piętro trzeciorzędowe, jako główne użytkowe piętro wodonośne obejmuje obszar 70,7 % arkusza Poznań, Wyznaczono tu jedną jednostkę hydrogeologiczną 1cTrI w poziomie mioceńskim. Główne użytkowe czwartorzędowe piętro wodonośne występuje na obszarze stanowiącym 29,3 % powierzchni arkusza i wyróżniono tu pięć jednostek

$$2 \frac{bQ}{Tr} I. 3 \frac{aQ}{Tr} III. 4 \frac{abQ}{Tr} II. 5 \frac{aQ}{Tr} II. 6 \frac{aQ}{Tr} VI$$

(Górski i in. 2000).

Głębokość występowania wód podziemnych na rozpatrywanym obszarze nawiązuje do ukształtowania terenu, przedstawiając w złagodzonej formie jego kształt. Ze względu na dość duże zróżnicowanie hipsometryczne tego obszaru obserwuje się również i duże zróżnicowanie głębokości występowania tam wód podziemnych pierwszego poziomu. Największe głębokości, poniżej 5 i 10 metrów, występują w strefach czołomorenowych, a więc Pagórków Poznańskich. Ponadto większe głębokości, poniżej 5 metrów stwierdzono w strefach krawędziowych doliny Warty i jej dopływów (Kaniecki 2001). Rytm wahań stanów

wód podziemnych analizowano na podstawie pomiarów w studni obserwacyjnej IMiGW w Skórzewie. Reprezentuje ona rytm wahań charakterystyczny dla wysoczyzn morenowych.

Tabela 10. Średnie miesięczne i charakterystyczne stany wód podziemnych w Skórzewie, reprezentujące rytm wahań charakterystyczny dla wysoczyzn morenowych w obrębie Poznania

Posterunek Dorzecze Lata	P.z. m nad Kr. (m) Wys. zn. miern. nad ter. (cm)	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	ROK
Skórzewo Warta 1961- 1990	85,44 SW 90	382	364	343	331	307	306	310	328	343	354	380	394	345

maks abs. – 141 cm (IV.1979 r.)

min abs. – 492 cm (XII.1985 r.)

Źródło: Kaniecki 2001

Najbardziej zasobne fragmenty użytkowych poziomów wód podziemnych w Polsce zostały zaliczone do głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP). Na terenie Poznania znajduje się fragment GZWP nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna, który obejmuje południowo-wschodnie rubieże miasta. Zasoby dyspozycyjne tego zbiornika wynoszą w przybliżeniu 480,0 tys. m³/d, a jego średnia głębokość to ok. 50 - 60 m. Wody podziemne omawianego obszaru charakteryzują się sezonowym reżimem zasilania. Ma ono miejsce głównie w okresie roztopów wiosennych w wyniku infiltracji obszarowej. Zasilanie w tym okresie wód podziemnych jest w miarę równomierne na całym omawianym obszarze, a kulminacje stanów występują z opóźnieniem rzędu 1-9 dni w stosunku do czynników, które je wywołały. Na obszarach sandrowych amplitudy średnioroczne są niewielkie, rzędu 0,5m, a charakterystyczne stany wody cechują się bardzo wyrównanym przebiegiem. W strefie pagórków czołowomorenowych przebieg stanów wody jest również bardzo wyrównany, przy znacznie większych głębokościach ich występowania. Z kolei wody podziemne na obszarze teras środkowych i wyższych, charakteryzują się amplitudami średniorocznymi rzędu 1 m i stosunkowo dużą wrażliwością na zasilanie opadowe w miesiącach letnich. W obrębie wysoczyzn morenowych, zbudowanych z glin zwałowych, wody podziemne cechują amplitudy wahań od 1 do 4 m, co wiąże się z małą pojemnością retencyjną warstw wodonośnych. W miesiącach letnich, w warunkach dłuższej utrzymującego się braku opadów, obserwuje się na obszarze wysoczyzn morenowych okresowy zanik wody w studniach gospodarskich (Kaniecki 2001).

Badania chemizmu wód podziemnych prowadzone są w sieci krajowej, w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego, przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. Żaden z punktów pomiarowych nie znajduje się w granicach administracyjnych miasta Poznania. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu prowadzi monitoring wyłącznie na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych. W granicach Poznania znajduje się fragment takiego obszaru o nazwie OSN w zlewni rzeki Kopel, w obrębie którego poznański WIOŚ w 2012 r. badał wody podziemne w dwóch punktach (oba poza granicami administracyjnymi miasta Poznania), w obu przypadkach stężenie azotanów nie przekraczało 10 mg/dm³.

Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Pojęcie to zostało wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną. Oznacza ono określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Na terenie województwa wielkopolskiego wyznaczono 18 jednolitych części wód podziemnych, w tym na obszarze miasta Poznania JCWPd nr 62.

Cecha szczególna JCWPd 62: występowanie w miocenie, na części obszaru, strefy wód zabarwionych, o złej jakości pochodzenia geogenicznego. Badania wód podziemnych prowadzone na OSN w zlewni Kopli (JCWPd 62) w latach 2004-2012 nie wykazały zagrożenia zanieczyszczeniem ani zanieczyszczenia tych wód azotanami pochodzenia rolniczego.

Program monitoringu wód powierzchniowych na terenie miasta Poznania w roku 2014 obejmował m.in. JCWP Warta od Kopli do Cybiny – kod – PLRW60002118579 – punkt zlokalizowany na terenie miasta Poznania (249,0 km), badania wykonywane w ramach monitoringu obszarów chronionych: – przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia.

Zgodnie z danymi zawartymi w ocenianym przez niniejszą prognozę dokumencie wody poziomu gruntowego i poziomów międzyglinowych zalicza się do wód dobrej jakości przede wszystkim w rejonach niezabudowanych i zalesionych. Na terenie miasta Poznania zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych obserwuje się w rejonach starej zabudowy i zabudowy nieskanalizowanej, gdzie występują wyższe stężenia azotanów, które związane są głównie z nieszczelnościami systemów kanalizacyjnych. W obrębie zwartej zabudowy miasta dominuje średnia klasa jakości wody, która lokalnie - szczególnie w rejonie zakładów przemysłowych - ulega pogorszeniu do klasy niskiej, a nawet złej jakości (poziom gruntowy). Obecnie zauważa się, że jakość wód na terenach zanieczyszczonych ulega polepszeniu w wyniku odcięcia dopływu dalszych zanieczyszczeń, podjętych działań rekultywacyjnych oraz zastosowaniu rozwiązań technicznych chroniących środowisko przed zanieczyszczeniem.

Wody klasy dobrej dominują szczególnie na obrzeżach miasta i na terenach przyległych do jego granic. Według obowiązujących wymagań jakościowych wód najczęściej pojawiające się zanieczyszczenia dotyczą zawartości żelaza, manganu, barwy, azotanów, siarczanów i chlorków. Wody piętra czwartorzędowego w dzielnicy Jeżyce posiadają jakość dobrą (klasa IIa) oraz średnią (klasa IIb). W rejonie jeziora Kierskiego i Strzeszyna występują enklawy wód o niskiej jakości (klasa III) – przede wszystkim ze względu na lokalne zanieczyszczenia azotanami, oraz wód o złej jakości silnie zanieczyszczonych siarczanami w rejonie Ogrodów. Na obszarze Starego Miasta jakość dobrą – (klasa IIa) wykazują wody w rejonach Naramowic i Winograd. W strefie śródmiejskiej intensywnie zabudowanej wody wykazują zdecydowanie niższą jakość od klasy II b (w dolnej części doliny Bogdanki), aż do klasy III niskiej jakości (w rejonie Starówki). W północnej części Starego Miasta wody podziemne charakteryzują się średnią jakością (klasa IIb) natomiast w części południowej - obserwuje się wody o gorszej jakości (wody klasy III i IV) ze względu na zawartość azotanów, siarczanów i amoniaku. W dzielnicy Grunwald, zachodnia jej część – Ławica, wykazuje wody o jakości średniej i niskiej. Jakość wody ulega pogorszeniu w rejonie Łazarza i Górczyna. Wskaźnikiem wpływającym na gorszą jakość wód w tych obszarach są przede wszystkim zawartości siarczanów. Na terenie dzielnicy Wilda na Dębinie występują przede wszystkim wody o średniej jakości (klasa IIb). Bardziej na północ – w rejonie Łęgów Dębińskich występują wody klasy IIb do III. W dzielnicy Nowe Miasto, w rejonie Miłostowa – Głównej wody podziemne wykazują dobrą jakość (klasa IIa). We wschodniej części doliny Warty występują wody niskiej jakości, natomiast na terenach Rataj - wody średniej jakości (klasa IIb). Wody gorszej jakości odnotowuje się w rejonie Kobylepole i Franowo, ze względu na podwyższone wartości azotanów i siarczanów. Czynnikiem antropopresji są tam liczne zakłady przemysłowe, bazy przeładunkowe i trasy komunikacyjne. Tereny te są monitorowane pod względem jakości wód podziemnych i w przypadku stwierdzenia zagrożenia podejmowana są działania naprawcze.

3.10. ZABYTKI

Ochrona dziedzictwa kulturowego realizowana jest w Poznaniu przez Miejskiego Konserwatora Zabytków oraz Archeologa Wojewódzkiego. Obecnie ochrona konserwatorska w mieście zapewniona jest wyłącznie w formie wpisu do rejestru zabytków. Nie wykorzystana jest możliwość ustalenia ochrony w formie stref ochrony konserwatorskiej w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W Poznaniu znajduje się ponad 500 chronionych obiektów, wpisanych do rejestru zabytków, w tym zespoły założenia urbanistyczno-architektoniczne, zespół kamienic secesyjnych, dzielnica willowa Sołacz, pozostałości średniowiecznych murów miejskich i fortyfikacji

pruskich, obiekty archeologiczne, zespoły parkowe, ogrody i cmentarze. Historyczny zespół miejski z Ostrowem Tumskim, Zagórzem, Chwaliszewem i lewobrzeżnym Starym Miastem lokacyjnym ze średniowiecznymi osadami podmiejskimi oraz założeniem urbanistycznoarchitektonicznym projektu Josefa Stübbena z początku XX w., Fortem Winiary (obecnie Park Cytadela) zostały uznane za pomnik historii „Poznań – historyczny zespół miasta” i są objęte szczególną ochroną. W mieście znajdują się także wybitne budynki współczesnej architektury i założenia urbanistyczne, powstałe po 1945 r., oraz liczne zabytki ruchome¹², wpisanych do rejestru zabytków¹².

Wiele obszarów wartościowych historycznie i przestrzennie pozbawionych jest ochrony prawnej. Część z nich Miejski Konserwator Zabytków postuluje objąć ochroną poprzez stworzenie odpowiednich zapisów w poszczególnych planach miejscowych. Na terenie miasta wyznaczone są obszary objęte strefami ochrony archeologicznej oraz strefami występowania znalezisk.

Wiele z terenów objętych zasięgiem analizowanego dokumentu znajduje się na terenach zabytkowych. Z tego powodu wszelkie prace remontowe, budowlane, czy związane ogólnie z przekształcaniem przestrzeni miejskiej, które będą realizowane na terenach zabytkowych będą podlegały nadzorowi Miejskiego Konserwatora Zabytków oraz Archeologa Wojewódzkiego i nie może być wykonywana bez tego nadzoru.

3.11. FORMY OCHRONY PRZYRODY

Tereny zieleni zajmują łącznie blisko 26% powierzchni miasta, a wskaźnik ilości zieleni publicznie dostępnej przypadającej na mieszkańca wynosi 120 m² (wraz z lasami). W Poznaniu znajduje się 45 parków, 115 zieleńców, ogrody zoologiczne, ogrody dydaktyczne, palmiarnia, rekreacyjne tereny leśne (łącznie 4123 ha, w tym 2469 ha lasów komunalnych), głównie sosnowe. Ogród zoologiczny i palmiarnię odwiedza rocznie ponad 500 tys. osób. Ogólnodostępne tereny zieleni uzupełnia: 304 ha trawników, 365 ha zieleni ulicznej, blisko 700 ha zieleni osiedlowej, 22 cmentarze o powierzchni 252 ha oraz 87działkowych ogrodów rodzinnych o powierzchni 767 ha, coraz częściej otwartych dla wszystkich mieszkańców w sezonie wegetacyjnym.

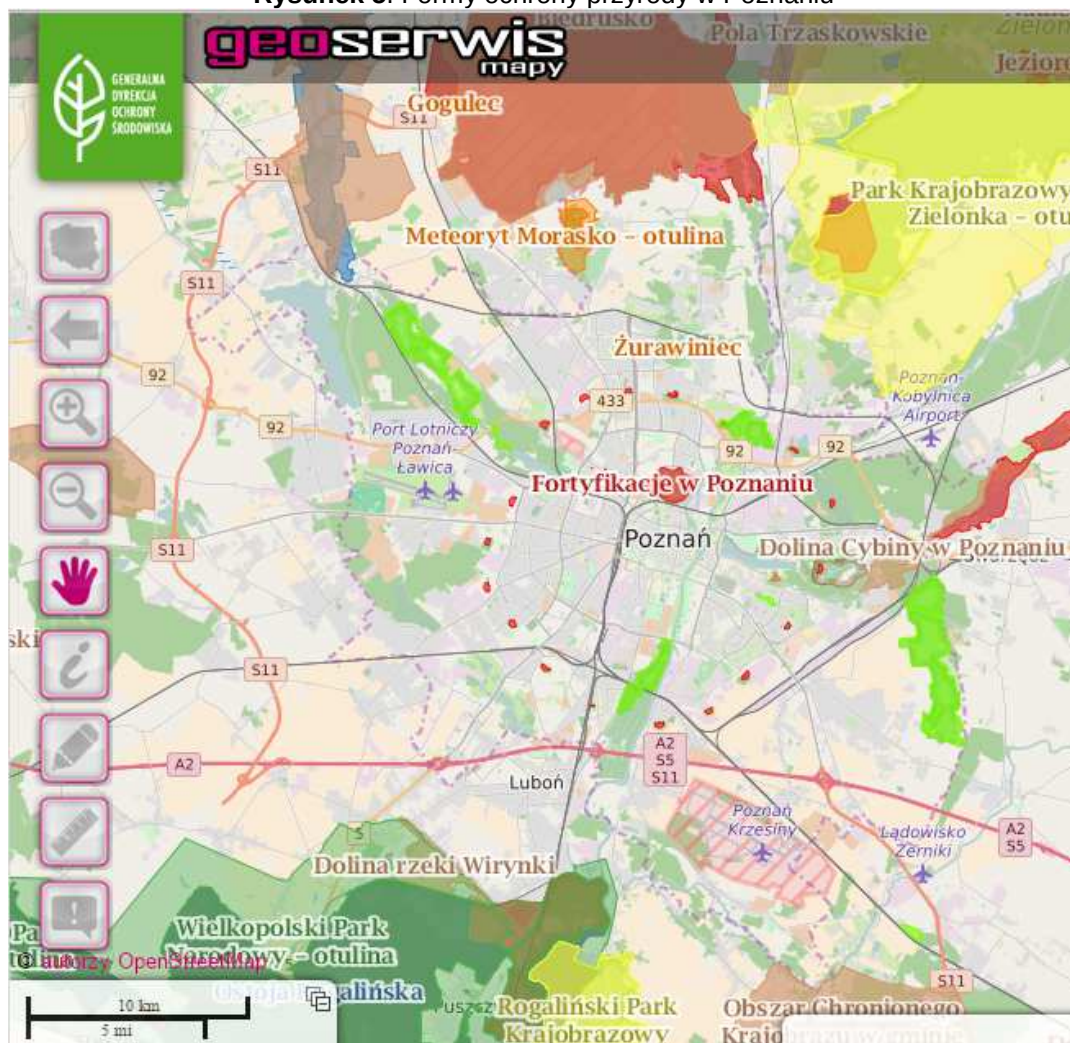
Na terenie Poznania znajdują się chronione obszary przyrodnicze o łącznej powierzchni 1420,18 ha, zajmujące 5,4% powierzchni miasta.

Są to:

- obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina Samicy” PLB300013 (fragment)
- specjalny obszar ochrony siedlisk „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005
- specjalny obszar ochrony siedlisk „Biedrusko” PLH300001 (fragment)
- obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Cybiny w Poznaniu”
- rezerwat Żurawiniec
- rezerwat Meteoryt Morasko
- użytek ekologiczny „Traszkę Ratajskie”
- użytki ekologiczne „Bogdanka I” i „Bogdanka II”
- użytki ekologiczne „Dębina I” i „Dębina II”
- użytek ekologiczny „Strzeszyn”
- użytek ekologiczny „Darzybór”
- użytek ekologiczny „Wilczy Młyn”
- pomniki przyrody - 894 drzew (19 pojedynczych i 4 grupy drzew), 8 alei oraz 3 głązy narzutowe

¹² Źródło: Diagnoza strategiczna miasta Poznania <https://strategia2020plus.pl/wp-content/uploads/2016/01/Diagnoza-strategiczna-Miasta-Poznania-1.pdf> (dostęp 25.09.2016 r.)

Rysunek 5. Formy ochrony przyrody w Poznaniu

Źródło: <http://geoservis.gdos.gov.pl/mapy/>

System przyrodniczy miasta opiera się na pierścieniowo–radialnym układzie zieleni w formie klinów odchodzących od centrum w kierunku peryferii. Wyróżnia się pięć klinów zieleni:

- wschodni w Dolinie Cybiny rozpoczynający się kompleksem rekreacyjnym nad Jeziorem Malta,
- północny w Dolinie Warty rozpoczynający się w okolicach Szeląga,
- zachodni w Dolinie Bogdanki rozpoczynający się Parkiem Sołackim i Wodniczki,
- południowo–zachodni w którego skład wchodzi kompleks leśny na południowo-zachodnich rubieżach miasta wraz z Laskiem Marcelesińskim, ogródkami działkowymi i zielenią na Cmentarzu Junikowskim, zieleń zlokalizowana wzdłuż cieków Strumień Junikowski i Górczynka oraz nad tzw. Szachtami,
- południowy w Dolinie Warty rozpoczynający się terenami sportowo-rekreacyjnymi na południe od ul. Królowej Jadwigi.

System klinów uzupełniany jest przez pierścieniowy układ zieleni na który składają się zespoły parków w pasie tak zwanych plant (Ring Stuebben) oraz zieleni znajdująca się na terenie pierścienia fortów. Zwornikiem systemu klinowego miasta jest Park Cykada w pobliżu którego zaczynają się aż trzy z nich (wschodni, północny i zachodni).

W okolicach Poznania znajdują się ponadto park narodowy i trzy parki krajobrazowe: Puszcza Zielonka, Promno oraz Rogaliński Park Krajobrazowy.

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Cybiny w Poznaniu¹³ (powierzchnia 182,66 ha) obejmuje ostatni odcinek rzeki – do jej ujścia do Warty. Cały obszar chroniony leży na terenie Poznania. Rzeka ta w Poznaniu przepływa przez leżące na terenie miasta stawy:

- Antoninek,
- Młyński,
- Browarny,
- Olszak,

a także przez sztuczne Jezioro Maltańskie. Do Warty wpada przy Ostrowie Tumskim.

Obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Dolina Cybiny w Poznaniu to niezwykła jak na warunki miejskie mozaika krajobrazowa i przyrodnicza. Występują w niej bowiem zarówno olsy i łęgi olszowe oraz jesionowe czy roślinność bagienno–szuwarowa, jak i lasy sosnowe, grądowe, dąbrowy, a także rozległe łąki. Na terenie tym spotkać można m.in. żurawie, bociany czarne, myszołowy, kanie rude, czajki, przepiórki, kuropatwy, derkacze. W okresie przelotów na położonych w dolinie łąkach zatrzymują się m.in. rycyki, krwawodzioby, a nawet kuliki wielkie.

Jedynym obszarem sieci Natura 2000, położonym w całości w granicach Poznania, są **Fortyfikacje w Poznaniu (PLH300005)**. Ostoja obejmuje kompleks XIX-wiecznych budowli fortecznych (Forty: F I, F Ia, F II, F IIa, F III, F IIIa, F IV, F IVa, F V, F Va, F VI, F VIa, F VII, F VIIa, F VIII, F VIIIa, F IX, F IXa oraz Cytadelę, bunkier na Sołacz, bunkier na al. Wojska Polskiego, bunkier na ul. Mazowieckiej – 22 obiekty), rozmieszczonych głównie pośród terenów zielonych Poznania. Stanowią one miejsca zimowania nietoperzy. Fort I jest zaliczany do najważniejszych miejsc zimowania nietoperzy w Polsce (1059 osobników w 2001). Jest to czwarte pod względem liczebności zimowisko w Polsce. W systemie zimowisk stwierdzono występowanie 4 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym stabilne populacje nocka dużego i mopka. Ponad połowa z tych pojedynczych obiektów (13) znajduje się na liście 120 największych zimowisk nietoperzy w Polsce (stwierdzono 50 lub więcej nietoperzy).

Zagrożeniem dla obszaru stanowią zmiany mikroklimatu czy płoszenie zwierząt w okresie zimowym.

Obszar „Dolina Samicy” PLH300001, położony na północny wschód od Poznania, obejmuje górny i środkowy bieg niewielkiej rzeki Samicy, będącej lewym dopływem Warty (całkowita powierzchnia obszaru to 23,91 km²). W ostoi Dolina Samicy stwierdzono występowanie co najmniej 19 lęgowych gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Liczebność 1 gatunku lęgowego (bączka) oraz dwóch migrujących (gęsi zbożowej i gęsi białoczelnej) mieszczą się w kryteriach wyznaczania ostoi ptaków wprowadzonych przez BirdLife International. Ponadto 5 gatunków zostało wymienionych w Polskiej czerwonej księdze zwierząt. Dolina samicy jest jedną z 10 najważniejszych w Polsce ostoi bączka. W granicach Poznania znajduje się tylko niewielki południowy fragment ostoi w Kiekrzu o powierzchni około 0,3 km².

Zagrożeniami dla obszaru są: zaniechanie dotychczasowego użytkowania rolnego, intensyfikacja gospodarki stawowej (usuwanie roślinności z brzegów i toni stawów, zmiana tradycyjnego rytmu napełniania stawów, usuwanie krzewów i drzew z brzegów, budowa nowych stawów) jak również niedostosowane do biologii ptaków terminy prowadzenia zabiegów, zabudowywanie terenów niezabudowanych, penetrowanie siedlisk przez ludzi i zwierzęta domowe oraz rozbudowa osiedli turystycznych.

¹³ Ustanowiony rozporządzeniem Nr 22/08 Wojewody Wlkp. z dnia 4.09.2008r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 168, poz. 2813).

Ostoja „Biedrusko” PLH300001¹⁴ obejmuje teren poligonu Biedrusko (z wyłączeniem miejscowości Biedrusko). Całkowita powierzchnia obszaru to 99,38 km². Ostoja położona jest w bliskim sąsiedztwie Poznania (na północ od miasta) nad rzeką Wartą, w większości na jej lewym brzegu. W granicach Poznania znajduje się niewielki południowy fragment ostoi o powierzchni około 1,7 km². Przyroda „terenów specjalnych” okolic Biedruska, z uwagi na długotrwałą izolację od niektórych form działalności ludzkiej, ma charakter unikatowy w skali regionu. Bogactwo flory i roślinności należy do najwyższych w Wielkopolsce. Stwierdzono tu występowanie 16 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I dyrektywy Rady 92/43/EWG i 9 gatunków zwierząt z Załącznika II tej dyrektywy. Na szczególną uwagę zasługują 32 taksony z regionalnej czerwonej listy (Jackowiak i in. 2007). Dwa spośród nich posiadają status „zagrożony” (kategoria „EN”): leniec pospolity *Thesium linophyllum* oraz skrzyp pstry *Equisetum variegatum*, a 12 „narażony” („VU”): bukwica pospolita *Betonica officinalis*, krwawnica hyzopolistna *Lythrum hyssopifolia*, dziewięciornik błotny *Parnassia palustris*, lucerna kolczastostrąkowa *Medicago minima*, miodunka wąskolistna *Pulmonaria angustifolia*, naradka północna *Androsace septentrionalis*, nawrot pospolity *Lithospermum officinale*, pełnik europejski *Trollius europaeus*, rzeżucha niecierpkowa *Cardamine impatiens*, turzyca filcowata *Carex tomentosa*, wolffia bezkorzeniowa *Wolffia arrhiza* oraz zamokrzyca ryżowa *Leersia oryzoides*. Kolejnych 16 to gatunki najmniejszej troski („LC”): czerniec gronkowy *Actaea spicata*, dzwonek szerokolistny *Campanula latifolia*, fiołek przedziwny *Viola mirabilis*, goździk pyszny *Dianthus superbus*, kokorycz wątła *Corydalis intermedia*, koniopłoch łukowy *Silene silaus*, kozłek dwupienny *Valeriana dioica*, kukulka krwista *Dactylorhiza incarnata*, kukulka szerokolistna *Dactylorhiza majalis*, listera jajowata *Listera ovata*, oleśnik górski *Libanotis pyrenaica*, oman wierzbolistny *Inula salicina*, śmiałka goździkowa *Aira caryophylla*, śmiałka wczesna *Aira praecox*, wilczomlec lśniący *Euphorbia lucida* oraz wyka wąskolistna *Vicia tenuifolia*, a dla trzech nie określono poziomu zagrożenia z powodu braku danych („DD”): rogownica wielkoowocowa *Cerastium macrocarpum*, starzec srebrzysty *Senecio erucifolius* oraz śnieżyca wiosenna *Leucoium vernum*. Głównymi zagrożeniami dla ostoi jest groźba ewentualnego rozwoju aglomeracji miejskiej Poznania w kierunku północnym, jak planowana rozbudowa sieci drogowej w okolicach Poznania. Poważne zagrożenie stanowi również ogromne, szpecące krajobraz wysypisko śmieci w Morasku, które znajduje się na granicy Poznania i Obszaru Chronionego Krajobrazu Biedrusko. W wyniku rozkładu śmieci powstają toksyczne substancje, które mogą spływać do pobliskiego jeziora Glinnowieckiego zanieczyszczając wodę. Inne niebezpieczeństwa dla poligonu to: wypalanie oraz niekontrolowane zalesianie łąk i muraw. Łąki kośne i pastwiska w większości są opuszczone, stąd należałoby jak najszybciej wznowić koszenie łąk, aby zapobiec ich postępującemu zarastaniu.

Rezerwat „Żurawiniec”¹⁵ położony jest w północnej części Poznania posiada powierzchnię ok. 1,67 ha. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych osadów biogenicznych stanowiących zapis dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. Rezerwat położony jest w odległości około 9 km na północ od centrum Poznania, w obrębie północnego klina zieleni. Rezerwat od strony zachodniej usytuowany jest w bliskim sąsiedztwie osiedli Batorego i Śmiałego, od południowego-wschodu graniczy z osiedlem Łokietka, a od strony wschodniej sąsiaduje z coraz bardziej intensywną zabudową mieszkaniową Naramowic. Od strony północno-zachodniej znajdują się prywatne tereny, również przeznaczone pod zabudowę.

¹⁴ Zarządzenie nr 10/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Biedrusko PLH300001 (DZ. URZ. WOJ. 2013.7291)

¹⁵ Utworzony został na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 20 października 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1959 r. Nr 93 poz. 497) i Obwieszczenia Woj. Wielkopolskiego z dnia 4 października 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2001 r. Nr 123, poz. 2401), dla ochrony zbiorowisk roślinnych torfowiska przejściowego.

W 2006 roku na zlecenie Urzędu Miasta Poznania została wykonana waloryzacja przyrodnicza rezerwatu „Żurawiniec”. W wyniku inwentaryzacji zbiorowiska roślinnych ustalono iż dominujące zbiorowisko stanowi *Fraxino-Alnetum*, obok którego występują również: *Salicetum cinereae*, *Aegopodio-Sambucetum Nigrae*, *Rubetum idaei*, *Phragmitetum commu-nis*, *Calamagrostietum canescentis*, *Urtico-Convolvuletum sepium*, *Agropyron repens-Urtica dioica*, *Alliario-Chaerophylletum remuli*.

Na badanym terenie zanotowano 165 gatunków ze 111 rodzajów i 47 rodzin. Ponad 95% gatunków należy do 2 klas roślin okrytozalążkowych – dwuliściennych (124 gatunki) i jednoliściennych (34 gatunki), a tylko 3,0% stanowią przedstawiciele klasy Polypodiopsida (paprocie cienkozarodniowe) – pięć gatunków. Dwa gatunki należą do *Equisetophyta* (skrzypowe). Liczba gatunków w poszczególnych rodzinach waha się od 1 do 21. Najliczniejsze w gatunki są rodziny *Poaceae* (22), *Asteraceae* (16), *Rosaceae* (15) razem stanowią 32,1% flo-ry. Na niewielkim obszarze rezerwatu „Żurawiniec” znaleziono 4 gatunki roślin prawnie chronionych, są to: *Convallaria maja lis*, *Frangula alnus*, *Ribes nigrum*, *Viburnum opulus* (Klimko i in. 2006). Nie stwierdzono w rezerwacie rzadkich gatunków roślin, również tych niezwiązanych z ekosystemem torfowiska¹⁶.

Rezerwat Meteoryt Morasko¹⁷ utworzony został w 1976 roku. Jest to rezerwat krajobrazowo-leśny, położony jest w północno-zachodniej części Poznania, pomiędzy Moraskiem a miejscowością Suchy Las i zajmuje powierzchnię ok. 54,28 ha. Celami ochrony przyrody w rezerwacie są: zachowanie obszaru upadku meteorytu żelaznego i fragmentu lasu gradowego z rzadkimi gatunkami roślin oraz ochrona szaty roślinnej i walorów geologicznych szczytowej partii Góry Moraskiej. W rezerwacie obowiązuje plan ochrony - Rozporządzenie Nr 3/07 Woj. Wlkp. z dnia 10 stycznia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Meteoryt Morasko” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4, poz. 61)

W 2006 roku na zlecenie Urzędu Miasta Poznania została wykonana waloryzacja przyrodnicza rezerwatu przyrody „Meteoryt Morasko”. W dokumentacji tej inwentaryzowano między innymi zbiorowiska roślinne. Dominujący udział na omawianym obszarze mają nasadzenia sosnowo-dębowe na siedliskach grądu i acydofilnej dąbrowy. Ponadto występują tu także zbiorowiska: *Galio sylvatici-Carpinetum*, *Quercu-Ulmetum minoris*, *Carici elongatae-Alnetum*, *Salicetum cinereae*, *Calamagrostio-Quercetum*, *Euonymo-Prunetum spinosae*, *Agrostio-Populetum*, *Wolffietum arrhizae* oraz *Sphagano-Alnetum*. Na terenie rezerwatu „Meteoryt Morasko” odnotowano 421 gatunków roślin naczyniowych. Należą one do 71 rodzin. Na obszarze badań stwierdzono: 3 gatunki skrzypowych, gatunków paproci, 3 gatunki roślin nagonasiennych, 409 gatunków roślin okrytonasiennych, w tym: 84 gatunki roślin jednoliściennych należących do 12 rodzin; 325 gatunków roślin dwuliściennych należących do 59 rodzin. Ustalono także że na terenie rezerwatu występują stanowiska 10 gatunków chronionych roślin, są to: *Epipactis helleborine*, *Lilium martagon*, *Scorzo-nera purpurea*, *Convallaria majalis*, *Primula Veris*, *Ribes nigrum*, *Viburnum opulus*, *Hepati-ca nobilis*, *Asarum europaeum*, *Hedera helix* (Janyszek i in. 2006).

Użytki ekologiczne „Bogdanka I” i „Bogdanka II” zostały ustanowione uchwałami Nr XXIII/304/VI/2011 i XXIII/305/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 20 grudnia 2011 r. w celu ochrony obszaru o wybitnych walorach przyrodniczych związanych z występowaniem

¹⁶ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 10 lutego 2015 r., publikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego, poz. 781, w sprawie rezerwatu przyrody „Żurawiniec”

¹⁷ Zarządzenie Nr 11/12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 29 sierpnia 2012 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody „Meteoryt Morasko” (Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z 2012 r., poz. 3796); Zarządzenie Nr 5/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 17 lipca 2009 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Meteoryt Morasko” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2009r. Nr 150, poz. 2514) poprzedzone zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 maja 1976 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1976 r. Nr 24, poz.108)

siedlisk i zbiorowisk roślinności zbliżonych do naturalnych o charakterze łągowym, a także ochrona szuwarów, torfowisk niskich oraz łąk o zróżnicowanej wilgotności, jak również zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania i ochrony terenów przed nadmierną antropopresją. Powierzchnia użytków ekologicznych „Bogdanka I” i „Bogdanka II” wynosi odpowiednio 151,45 i 7,63 ha.

Użytek ekologiczny „Traszk Ratajskie” ustanowiono uchwałą Nr XV/146/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 12 lipca 2011 r. Obejmuje on fragment parku na Osiedlu Tysiąclecia o powierzchni ok. 5,23 ha, położony pomiędzy aleją im. Ks. Mieczysława Radziejewskiego i torowiskiem linii tramwajowej. Teren parku pełni bardzo istotne funkcje przyrodnicze i ekologiczne. Celem ustanowienia użytku ekologicznego była ochrona populacji płazów: traszki zwyczajnej *Lissotriton vulgaris*, syn. *Triturus vulgaris*, żaby trawnej *Rana temporaria*, ropuchy szarej *Bufo bufo*, ropuchy zielonej *Pseudepidalea viridis*, syn. *Bufo viridis*, żaby wodnej *Rana esculenta complex*, grzebiuszki ziemnej *Pelobates fuscus* oraz realizacja zadań dydaktycznych.

Użytek ekologiczny „Strzeszyn” ustanowiono uchwałą Nr XLII/652/VI/2012 Rady Miasta Poznania z dnia 18 grudnia 2012 r. Obszar ten posiada powierzchnię wynoszącą ok. 94,48 ha. Jego zadaniem jest ochrona biotopów torfowisk niskich, podmokłych łąk, muraw kserotermicznych i okrajków lasów oraz biotopów wodnych. Użytek położony jest w dolinie rzeki Bogdanki, w zlewni Jeziora Strzeszyńskiego, w północno-zachodnim klinie zieleni miasta Poznania.

Użytki ekologiczne „Dębina I” i „Dębina II” zostały ustanowione uchwałami Nr LX/924/VI/2013 i Nr LX/925/VI/2013 Rady Miasta Poznania z 10 grudnia 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. Z 2014 r. poz. 177 i 178). Celem ustanowienia obu użytków ekologicznych jest ochrona fragmentów starego drzewostanu dębowego, stanowiącego pozostałość po dawnych, dębińskich lasach łągowych rosnących w dolinie Warty, wraz z pozostałym starodrzewem i stawami. Powierzchnia użytków ekologicznych „Dębina I” i „Dębina II” wynosi odpowiednio 53,57 ha i 31,06 ha. Użytki położone są w kompleksie leśnym Dębina na lewym brzegu rzeki Warty, w południowym klinie zieleni miasta Poznania.

Użytek ekologiczny „Darzybór” został ustanowiony Uchwałą Nr LXXV/1205/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Darzybór". Celem ustanowienia użytku ekologicznego jest ochrona dobrze zachowanych fragmentów borów mieszanych i roślinności łąkowej. Użytek położony jest we wschodnim klinie zieleni Poznania, graniczącym od północy z ul. Żywiczną, a od południa z ul. Szczepankowo, z wyłączeniem pasa drogowego ul. Borówki (na odcinku od ul. Żywicznej do wschodniej granicy administracyjnej Poznania, dz. nr 3/4, ark. 19, obręb 08 Kobylepole. Jest to największy użytek ekologiczny w Poznaniu o powierzchni 408 ha. Zakres ochrony czynnej obejmuje: utrzymanie stosunków wodnych zapewniających zachowanie istniejących siedlisk; ochronę stwierdzonych stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków objętych ochroną prawną; zachowanie naturalnych układów przyrodniczych, zapobieganie dalszemu procesowi zubożania gleb; czynną ochronę zbiorowisk roślinnych; prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej, poprzez właściwe kształtowanie docelowych składów gatunkowych drzewostanów i składów upraw; ograniczanie rozwoju roślinności inwazyjnej, zwłaszcza gatunków obcych geograficznie - poprzez niewprowadzanie gatunków obcego pochodzenia; prowadzenie poprawnej gospodarki turystycznej i rekreacyjnej (dydaktycznej), w tym przemyślaną i zasadną realizację ścieżek pieszo-rowerowych.

Użytek ekologiczny „Wilczy Młyn” ustanowiony Uchwałą Nr XXI/228/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Wilczy Młyn" (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 16 grudnia 2015 r. poz. 8503). celem ustanowienia użytku ekologicznego jest ochrona siedlisk nietoperzy i gatunków objętych ochroną prawną, siedlisk przyrodniczych: fragmentów roślinności łąkowej i łąkowej (w tym kompleksu pozostałości łągów nadrzecznych, wiklinisk, starorzeczy, szuwarów i łąk pokrywającego terasę zalewową doliny rzeki), fragmentów muraw napiaskowych oraz starego drzewostanu. Użytek położony w północnym klinie zieleni Poznania, z wyłączeniem rzeki Warty. Obiekt graniczy od zachodu z ul. Lechicką (na wysokości Fortu Iwa), od południa

z ul. Chemiczną, od wschodu wzdłuż użytku gruntowego i od północy z ul. Karpią. Powierzchnia użytku to 78,01 ha. Zakres ochrony czynnej obejmuje: ochronę stwierdzonych stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków objętych ochroną prawną, w tym stanowisk nietoperzy w Forcie IVa, współtworzącym obszar Natura 2000 Fortyfikacje w Poznaniu PLH300005 (zgodnie z wytycznymi planu zadań ochronnych - art. 28 ustawy o ochronie przyrody) oraz zimowisk i żerowisk nietoperzy w kompleksie leśnym we wschodniej części obiektu; utrzymanie stosunków wodnych zapewniających zachowanie istniejących siedlisk (w tym prawnie chronionych gatunków płazów - m.in. kumak nizinny *Bombina orientalis*); zachowanie naturalnych siedlisk przyrodniczych, zapobieganie procesowi degradacji gleb, czynną ochronę zbiorowisk roślinnych (we wschodniej części obiektu utrzymanie siedliska ekosystemów muraw napiaskowych); prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej, poprzez kształtowanie zgodnie z warunkami siedliskowymi docelowych składów gatunkowych drzewostanów i składów upraw, w tym utrzymanie ekosystemów szuwarowych i łąkowych w zachodniej części użytku (poprzez koszenie zgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolnej); ograniczenie rozwoju roślinności inwazyjnej, zwłaszcza gatunków obcych geograficznie - poprzez niewprowadzania gatunków obcego pochodzenia; promowanie i prowadzenie poprawnej turystyki kwalifikowanej (z możliwością lokalizacji przystani dla żeglugi pasażerskiej i turystyki wodnej, zgodnie z obowiązującymi zapisami planistycznymi) i rekreacyjnej (dydaktycznej), w tym realizacji ścieżek pieszo-rowerowych (m.in. w ramach projektu Wartostrada)¹⁸.

4. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI CELÓW I PROJEKTOWANYCH ZADAŃ W AKTUALIZACJI SRMP 2020+

Ważną przesłanką aktualizacji była konieczność dostosowania obowiązującej strategii do trzech podstawowych priorytetów polityki rozwoju w Unii Europejskiej, którymi są: inteligentny rozwój gospodarczy, rozwój ekologiczny oraz rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu.

Inteligentny rozwój definiowany jest jako rozwój wspierający zasoby rozwojowe miasta, dzięki którym może ono zwiększać swoją konkurencyjność w skali lokalnej i globalnej, bez generowania wysokiego wzrostu kosztów i wykorzystania energii. W założenia te wpisuje się koncepcja smart city, czyli miasta inteligentnego nowej generacji, wykorzystującego do polepszenia jakości życia zaawansowane technologie ICT oraz nowoczesne metody zarządzania o charakterze partycypacyjnym oparte na potencjale kapitału społecznego i angażujące mieszkańców w proces budowania miejskich rozwiązań inteligentnych.

Przedmiotowa aktualizacja *Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+* opiera się na zasadzie zrównoważonego rozwoju. Wszystkie zadania mają na celu poprawę jakości życia i funkcjonowania mieszkańców miasta przy jednoczesnym dbaniu o jakość środowiska naturalnego.

Część zadań planowanych do realizacji w ramach analizowanego dokumentu będzie się wiązała bowiem wprost ze zmniejszeniem szeroko pojętego oddziaływania miasta na środowisko. Modernizacja dróg, skrzyżowań, rozwój transportu kolejowego i tramwajowego, budowa parkingów wpłynie na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i hałasu z pojazdów mechanicznych przemieszczających się tymi drogami. Termomodernizacja mieszkań i budynków mieszkalnych będzie wiązała się z redukcją energii i emisji zanieczyszczeń związanych z produkcją tej energii.

Brak jego realizacji lub realizacja częściowa spowoduje, że założone cele nie zostaną osiągnięte. Analizując potencjalne zmiany stanu środowiska, które mogłyby wystąpić

¹⁸ Informacje o użytkach ekologicznych pochodzą z Rejestru użytków ekologicznych (ostatnia aktualizacja: 3 lutego 2016 r.) publikowanego przez RDOŚ w Poznaniu

w przypadku nie zrealizowania zadań wymienionych w projekcie aktualizacji SRMP 2020+ przewiduje się następujące skutki:

- brak realizacji działań związanych z tworzeniem nowych obszarów zieleni oraz zachowaniem i poprawą jakości terenów zieleni już istniejących spowoduje pogorszenie ich stanu, degradację,
- brak realizacji działań związanych z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza (w tym termomodernizacji, rozwoju alternatywnych form transportu i transportu publicznego) spowoduje dalszą degradację jego jakości i będzie negatywnie oddziaływać na ludzi, zwierzęta, rośliny i środowisko jako całość,
- brak realizacji działań związanych z ograniczeniem emisji hałasu do środowiska będzie skutkowało przekroczeniem dopuszczalnych norm na granicach obszarów chronionych akustycznie, co wpłynie na obniżenie jakości życia mieszkańców miasta,
- zwiększenie ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza w związku z niedrożnymi szlakami komunikacyjnymi wewnątrz miasta oraz z nadmierną liczbą pojazdów wjeżdżających do centrum miasta,
- brak realizacji działań związanych z rozwojem i modernizacją infrastruktury technicznej i sieciowej może spowodować ich degradację i przedostawanie się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego,
- brak realizacji działań polegających na rewitalizacji przestrzeni miejskich będzie skutkować pogłębianiem się stanu kryzysowego na tych obszarach, degradacją przestrzenną, gospodarczą i społeczną,
- brak działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody i zwierząt oraz edukacji przyrodniczej może doprowadzić do bezpowrotnej utraty terenów zielonych (klinów zieleni, parków, zadrzewień i zakrzewień), wzrost antropogenicznej presji na środowisko.

Analiza powyższych skutków braku realizacji działań zaprogramowanych w projekcie aktualizacji SRMP 2020+ prowadzi do wniosku, iż niezrealizowanie dokumentu wywołać może jedynie skutki negatywne.

Reasumując, należy stwierdzić, iż korzystnym z punktu widzenia środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi jest zrealizowanie celów i działań określonych w projekcie aktualizacji SRMP 2020+. Realizacja tych celów wraz z uwzględnieniem zapisów ujętych w niniejszej Prognozie odnośnie zapobiegania lub ograniczania ewentualnych negatywnych oddziaływań doprowadzi do ogólnej poprawy stanu środowiska przyrodniczego i zdrowia mieszkańców miasta.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH

Zgodnie z zapisami Programu Ochrony Środowiska dla miasta Poznania na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku, stan środowiska w Poznaniu poprawia się i na tle miast o porównywalnej wielkości jest na zadawalającym poziomie.

Stan jakości powietrza na terenie miasta Poznania pomimo relatywnie lepszego stanu w stosunku do innych miast podobnej wielkości, należy uznać za niewystarczający, z uwagi na występowanie przekroczeń stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM₁₀ (częstość występowania przekroczeń przewyższa dopuszczalną normę wynoszącą 35 przekroczeń na rok) oraz przekroczenie docelowego poziomu dla bezo(a)pirenu.

Główną tego przyczyną jest niska emisja, powstająca w wyniku spalania paliw stałych, w indywidualnych systemach grzewczych, a dodatkową niekorzystne warunki atmosferyczne (niska temperatura ok. -5°C i bezwietrzna pogoda). Istotne znaczenie dla emisji zanieczyszczeń ma wzmożony ruch samochodowy, szczególnie w centrum, z którego wynika również uciążliwość dla mieszkańców w postaci hałasu drogowego. Dysfunkcje te wynikają głównie ze znacznego zagęszczenia sieci osadniczej i transportowej.

W Poznaniu zagrożeniem dla niewielkich cieków i niewielkich zbiorników wodnych są głównie spływy zanieczyszczeń z powierzchni uszczelnionych, ale także – na obrzeżach miasta – z terenów rolniczych. Stosowanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin ma znaczący wpływ na stan środowiska, zwłaszcza na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Na obszarze miasta Poznania najwyższy stopień zanieczyszczenia wód podziemnych obserwuje się w rejonach starej zabudowy i zabudowy nieskanalizowanej, jednak prowadzony monitoring wykazuje, iż ich stan jest zadowalający. W obrębie zabudowy skanalizowanej wysokie stężenia azotanów obserwuje się lokalnie i związane są one z nieszczelnościami systemów kanalizacyjnych. Na terenach starej, zwartej zabudowy zaznaczają się podwyższone stężenia chlorków, co związane jest ze zrzutem ścieków do gruntu oraz stosowaniem soli do walki ze śniegiem i lodem. Problemem jest zagospodarowanie wód opadowych, roztopowych, w taki sposób, aby jak największa ich ilość nie trafiała bezpośrednio do rzek, ale do gruntu i była rozprowadzana po terenie nieruchomości przez jej właściciela bądź zarządcę. Większość zakładów przemysłowych Poznania odprowadza swoje ścieki do kanalizacji miejskiej lub posiada własne oczyszczalnie ścieków (mechaniczno-biologiczne, biologiczne lub piaskowniki i odolejaczce). Głównym odbiornikiem ścieków są rzeki – Warta i jej dopływy, część ścieków jest jednak odprowadzana do gruntu.

W skali całego miasta największe zagrożenie dla mieszkańców zdecydowanie stanowi hałas drogowy. W czasie doby na ponadnormatywny hałas drogowy narażonych jest ponad 21% mieszkańców (ok. 114 tys. osób), natomiast w porze nocnej – ponad 17 % mieszkańców (ok. 99 tys. mieszkańców). Kolejnym źródłem hałasu powodującym przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu jest hałas lotniczy, na który w czasie doby narażonych jest ok. 1,3% mieszkańców (ok. 7.300 osób), a w porze nocy – 0,15% mieszkańców (ok. 860 osób). W związku z powyższym działania naprawcze powinny być kierowane w pierwszej kolejności na redukcję hałasu drogowego.

Na terenie miasta Poznania nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm w zakresie poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych. Zwiększone natężenia pól elektromagnetycznych występować mogą w pobliżu anten telefonii komórkowej, stąd też prowadzony jest monitoring natężeń pól elektromagnetycznych.

Największym zagrożeniem dla powierzchni ziemi miasta Poznania stanowi przemysł i związane z nim opady pyłów przemysłowych, głównie ze spalania węgla kamiennego (w tym pyły z emisji niskich), transport (drogowy i kolejowy), niewłaściwe magazynowanie materiałów niebezpiecznych, zimowe utrzymanie dróg, awarie przemysłowe i katastrofy transportowe. W glebach znajdujących się w pobliżu zakładów przemysłowych oraz wzdłuż szlaków komunikacyjnych stwierdzono podwyższoną zawartość metali ciężkich: cynku, ołowiu i miedzi. Ponadto dużym obciążeniem dla środowiska na terenie miasta Poznania są obszary ściśle związane z funkcjonowaniem zakładów przemysłowych oraz obiektów technicznych np. stacje paliw.

Problem stanowi także zbyt duża ilość odpadów komunalnych trafiających na składowisko oraz ciągle niewystarczająca ilość odpadów segregowanych „u źródła”.

Istotną kwestią jest ocieplanie budynków (przede wszystkim wielorodzinnych bloków i wieżowców). W czasie przeprowadzania prac termomodernizacyjnych budynków likwidowane mogły być miejsca, w których gniazdują ptaki (np. jerzyki, wróble) i nietoperze. Potencjalnymi miejscami bytowania ptaków są przede wszystkim szczeliny pomiędzy płytami betonowymi oraz otwory wentylacyjne pod krawędzią dachu. Przed podjęciem jakichkolwiek prac remontowych, należy sprawdzić czy otwory w stropodachach, na strychach, w szczelinach między płytami, przestrzenie pod parapetami, balkonami, itp., które stanowią siedliska podlegające ochronie prawnej, nie są zajęte przez chronione ptaki lub nietoperze. Generalnie wszelkie prace związane z termomodernizacją powinny być prowadzone po zakończeniu sezonu lęgowego.

Poznań jest miastem o bardzo wysokich walorach przyrodniczych, które są obejmowane ochroną w ramach spójnego systemu obszarów chronionych. Do problemów przyrodniczych na obszarach chronionych należą¹⁹:

„Rezerwat Meteoryt Morasko”

Obserwowane zagrożenia dotyczą stanu stoków Góry Moraskiej i kraterów pometeorytowych, z których wiele stało się szlakami poruszania rowerzystów, co prowadzi do szybkiego niszczenia stoków wraz z nieodwracalnymi zmianami w składzie gatunkowym fitocenozy porastających. Niszczenie stoków ma również silny wpływ na równowagę faunistyczną obiektu. Dużym zagrożeniem rezerwatu jest postępująca w szybkim tempie rozbudowa sąsiadujących z obiektem osiedli domów jednorodzinnych na granicy Poznania oraz w Suchym Lesie i Morasku. Czynnikiem wpływającym na stan rezerwatu jest także ruch ciężarówek związany z wywozem odpadów na graniczące z rezerwatem składowisko – dochodzi czasem do wysypywania się części przewożonych odpadów z niezabezpieczonych samochodów.

„Rezerwat Żurawiniec”

Szata roślinna rezerwatu „Żurawiniec” ma obecnie niewielką wartość przyrodniczą. Istniejące tu obecnie zbiorowiska są ubogie florystycznie i źle zachowane w porównaniu z innymi płacami tych samych typów spotykanymi na terenie miasta. Z przyrodniczego punktu widzenia rezerwat ma walor jedynie lokalny, jako element wzbogacający różnorodność biologiczną otaczającego terenu. Przyczyną tych niekorzystnych zmian w siedliskach rezerwatu jest prawdopodobnie obniżenie poziomu wód gruntowych na przylegającym do rezerwatu obszarze. Zjawisko to można wiązać z intensywną (i postępującą) zabudową okolicznych terenów. Mniej istotnym, ale dostrzegalnym zagrożeniem jest także wydeptywanie i pozostawianie odpadów w obszarze rezerwatu przez spacerowiczów, którzy z uwagi na jego korzystne położenie, wybierają go dość licznie jako obiekt spędzania czasu wolnego.

„Dolina Samicy” PLB300013

Na terenie miasta Poznania znajduje się jedynie niewielki południowy fragment ww. obszaru (SDF „Dolina Samicy” PLB300013). Dolina Samicy została uznana za obszar ważny dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji. Nie przewiduje się by w związku z realizacją zadań zaplanowanych w aktualizacji SRMP 2020+ mogło wystąpić negatywne oddziaływanie na ten obszar.

„Biedrusko” PLH300001

W granicach administracyjnych Poznania znajduje się tylko niewielki południowy fragment obszaru Natura 2000. Potencjalnymi, zagrożeniami dla przyrody w rejonie Biedruska jest ewentualny rozwój aglomeracji miejskiej Poznania w kierunku północnym. Jednak scenariusz taki jest mało prawdopodobny gdyż obok ograniczeń wynikających z istnienia tu formy ochrony przyrody jaką jest Natura 2000 istnieje tu jeszcze poligon wojskowy stanowiący skuteczną barierę rozwoju funkcji mieszkaniowej. Zagrożenie stwarza też wzrastające ostatnio w szybkim tempie nielegalne wjeżdżanie na teren poligonu pojazdami - w szczególności motocyklami crossowymi i quadami. Potencjalnie wpływ może mieć też składowisko odpadów komunalnych miasta Poznania zlokalizowane w gminie Suchy Las, przy południowej granicy obszaru. Składowisko jest jednym z najnowocześniejszych w Polsce, z systemem zabezpieczeń przeciw zanieczyszczeniom środowiska; potencjalne zagrożenie istnieje wyłącznie w przypadku poważnej awarii, której prawdopodobieństwo jest niewielkie.

„Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005

Zgodnie ze standardowym formularzem danych dla tego obszaru najpoważniejsze zagrożenie stanowić mogą zmiany mikroklimatu panującego w budowlach stanowiących części składowe analizowanego obszaru oraz płoszenie zwierząt okresie zimowym. Należy jednak dodać iż niepokojenie nietoperzy w miejscach zimowania przez osoby postronne jest mało prawdopodobnym zjawiskiem, gdyż obiekty te są na ogół trudnodostępne.

¹⁹ Na podstawie Prognozy oddziaływania na środowisko Projektu Programu Ochrony Środowiska dla miasta Poznania na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku

Użytek ekologiczny Bogdanka I i Bogdanka II

Ze względu na specyficzne położenie blisko terenów zabudowanych, łatwą dostępność oraz wielką atrakcyjność dla mieszkańców Poznania, przyroda doliny Bogdanki jest silnie narażona na negatywne skutki antropopresji. Zagrożeniem dla użytków może być m.in.:

- gęsta sieć ścieżek i innych miejsc regularnie wydeptywanych,
- bliskie sąsiedztwo obiektów takich jak tor dla wyścigów konnych na Woli, zabudowa willowa, gospodarstwa rolne,
- słaba izolacja przed hałasem ruchu drogowego i kolejowego,
- zakłócenia w krążeniu i poziomie wód spowodowane dawnymi pracami melioracyjnymi,
- przekształcenia o obrębie źródeł i torfowisk,
- występowanie gleb przekształconych przez dawną gospodarkę rolną,
- występowanie na dużych powierzchniach zbiorowisk ksenospontanicznych,
- duże rozpowszechnienie niektórych obcych gatunków drzew i krzewów,
- zły stan zachowania części zbiorowisk łąkowych powstałych po zaniechaniu koszenia,
- silnie wydeptywane strefy przybrzeżnej stawów i niektórych odcinków wzdłuż rzeki Bogdanki,
- niekontrolowane poszerzanie ścieżek,
- ułatwienie wnikania i zdomowienia obcych geograficznie i ekologicznie gatunków roślin poprzez przenoszenie nasion i przeobrażanie siedlisk,
- dzika penetracja miejsc stanowiących ostoje rzadkich gatunków zwierząt,
- zanieczyszczenie i eutrofizacja wód,
- porzucanie odpadów na terenie użytków.

Użytek ekologiczny Strzeszyn

Z uwagi na charakter terenu i bliskie sąsiedztwo z użytkami ekologicznymi Bogdanka I i Bogdanka II, problemy ochrony i zagrożenia tego obszaru są tożsame z opisanymi powyżej. Dużym zagrożeniem dla użytku ekologicznego Strzeszyn, jest obniżająca się jakość wód jeziora strzeszyńskiego, spowodowana najprawdopodobniej przez spływ zanieczyszczeń pochodzących z terenu gminy Suchy Las.

Użytek ekologiczny Traszki Ratajskie

Głównym zagrożeniem dla użytku ekologicznego Traszki Ratajskie, ze względu na bliskie sąsiedztwo zabudowy mieszkaniowej (Osiedle Tysiąclecia i Lecha) al. Ks. Radziejewskiego oraz trasy tramwajowej, jest silna antropopresja. Potencjalnym zagrożeniem dla użytku może być także zaburzenie stosunków wodnych, skutkujące zanikiem siedlisk chronionych na tym obszarze gatunków płazów. Zakres ochrony czynnej obszaru obejmuje między innymi zapobieganie obniżeniu poziomu wód gruntowych, co ma uchronić stawy przed wyschnięciem oraz koszenie traw.

Użytek ekologiczny Darzybór

Głównym zagrożeniem dla użytku jest presja związana z atrakcyjnością rekreacyjno-wypoczynkową tego obszaru, ponieważ przez tereny użytku przebiegają ścieżki pieszo-rowerowe.

Użytek ekologiczny Dębina I i Dębina II

Do potencjalnych zagrożeń dla użytków ekologicznych Dębina I i Dębina II należą:

- zmiana stosunków wodnych panujących w szuwarach, łągach, olsach i na podmokłych łąkach
- zubażanie gleb
- nadmierna presja turystyczna i rekreacyjna
- rozwój roślinności inwazyjnej, zwłaszcza gatunków obcych geograficznie

Użytek ekologiczny Wilczy Młyn

Z uwagi na bliskie sąsiedztwo osiedla Wilczy Młyn potencjalnym zagrożeniem lewobrzeżnej części użytku jest nadmierna penetracja tych terenów.

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Cybiny w Poznaniu

Jest to atrakcyjny teren rekreacji i wypoczynku, narażony na wpływy antropogeniczne. Przejawiają się one degradacją gleb, ustępowaniem wielu gatunków porostów, roślin i zwierząt, zniekształceniem składu gatunkowego wielu drzewostanów oraz degradacją zbiorowisk roślinnych.

Pomniki Przyrody

Pojedyncze drzewa i zespoły drzew zlokalizowane w pobliżu dróg i ulic narażone są na zagrożenia powiązane przede wszystkim negatywnym oddziaływaniem na nie spalin, zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych oraz z ryzykiem wystąpienia kolizji drogowej. Dodatkowo rozwój tych obiektów może być ograniczony z uwagi na otoczenie drzewa powierzchniami utwardzonymi (np. płytami chodnikowymi) utrudniającymi rozrost zarówno pnia jak i korzeni oraz poprzez ograniczenie infiltracji wód opadowych do gruntu.

Nie można wykluczyć problemów w ochronie pomników przyrody wynikających z wandalizmu, z uwagi na charakter i rozmiary obiektów, zjawiska tego typu wydają się być jedynym zagrożeniem dla 3 głązów narzutowych objętych tą formą ochrony przyrody.

Wymienione wyżej problemy wynikają głównie ze znacznego zagęszczenia sieci osadniczej i transportowej. W wyniku realizacji zapisów *aktualizacji programu rozwoju Miasta Poznania*, zakłada się poprawę stanu środowiska w mieście i warunków życia mieszkańców. Zakłada się, że realizacja aktualizacji SRMP 2020+ pozwoli na osiągnięcie następującego stanu: Poznań w 2030 r. jest miastem o dużej ilości i dostępności terenów zieleni dla wszystkich mieszkańców. Dużą jego powierzchnię zajmuje dobrze zagospodarowana zieleń publiczna i przyuliczna, tereny leśne, ogrody rodzinne oraz otwarte ogrody społeczne, z których korzystają dbający o nie mieszkańcy. Przez miasto przebiegają spajające je zielone korytarze oraz ekologiczne przejścia dla zwierząt. Zielone przestrzenie są atrakcyjnością i dostępnością zachęcają do rekreacji, aktywnego wypoczynku i spotkań na świeżym powietrzu. Zagospodarowane tereny nadbrzeże i bogata oferta turystyki wodnej zachęcają do spędzania wolnego czasu nad Wartą. Mieszkańcy chętnie korzystają z ekologicznych środków transportu. Miejska infrastruktura jest dostosowana do potrzeb przechodniów i rowerzystów, a sieć wzajemnie powiązanych dróg pieszych i ścieżek dla cyklistów obejmuje wraz z nowoczesnym zapleczem rowerowym cały obszar miasta. Transport publiczny obsługują w większości pojazdy ekologiczne, ciche, nowoczesne i o wysokim standardzie. Wydzielone tory tramwajowe i buspasy zapewniają wysoki komfort i szybkość przemieszczania się pasażerów. Działający na obszarze całego miasta inteligentny system sterowania ruchem i parkingami, z którym powiązane są inteligentne aplikacje, pozwala wszystkim uczestnikom ruchu na łatwe przemieszczanie. Miejski transport publiczny jest zintegrowany z siecią kolei metropolitalnej oraz wielkopolską koleją regionalną. Mieszkańcy dzielą koszty wspólnego użytkowania samochodów (*carsharing*) oraz dojeżdżają do pracy lub szkoły razem z osobami codziennie pokonującymi tę samą trasę (*carpooling*). Około 12% poznańców korzysta z roweru jako środka transportu przez cały rok. W miarę rozwoju nowoczesnych technologii wspierających mobilność miejską, takich jak pojazdy elektryczne, miasto sukcesywnie wdraża je w celu realizacji swoich potrzeb. Trzeba jednak pamiętać, że samochody elektryczne nie rozwiązują problemu zatłoczenia miasta (kongestii). Najlepszym sposobem na jego rozwiązanie jest ruch rowerowy i transport publiczny. W mieście w pełni wdrożono program ochrony klimatu. Poznań konsekwentnie dąży do uzyskania dobrej jakości powietrza atmosferycznego i wód. Zabiega o utrzymanie neutralnego poziomu pod względem wytwarzania dwutlenku węgla. W mieście funkcjonuje system inteligentnych sieci energetycznych, integrujący systemy odpowiadające za wytwarzanie i dystrybucję energii, zarządzanie siecią energetyczną, ciągłością dostaw i rynkiem energii (*smart grid*). Budynki użyteczności publicznej oraz coraz liczniejsze budynki prywatne stosują inteligentne systemy mikrosieci elektroenergetycznych (*microgrid*), zapewniające efektywność energetyczną ogrzewania oraz inteligentną gospodarkę wodą pitną i opadową. Do przestrzeni miejskiej wprowadzane są innowacyjne, zielone i mobilne rozwiązania wykorzystujące nowoczesne technologie ekologiczne i energetyczne, powstające w ramach współpracy środowiska

naukowego z lokalnym biznesem. Coraz bardziej popularne są – promowane przez Miasto – zielone dachy oraz wertykalne ogrody wolnostojące lub zakładane na ścianach budynków. Świadomość ekologiczna poznanianów jest bardzo wysoka. Lepsza jakość środowiska ma swoje przełożenie na atrakcyjność inwestycyjną. Lepiej zagospodarowane i równomiernie rozłożone na mapie Poznania obszary zieleni stanowią infrastrukturę dla wydarzeń kulturalnych oraz służą budowie wspólnotowości i dialogu społecznego. Zmiana form mobilności mieszkańców i przedsiębiorstw, a także działania edukacyjne promujące proekologiczne zachowania wpływają korzystnie na jakość życia poznanianów. Estetyka przestrzeni miejskiej i wyższa jakość środowiska są cennymi atutami w budowie pozytywnego wizerunku miasta w kraju i za granicą. Miasto posiada spójny system parkingowy na całym swoim obszarze, a funkcjonujące efektywne mechanizmy zachęcają kierowców do pozostawiania pojazdów poza centrum miasta.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA AKTUALIZACJI SRMP 2020+, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA AKTUALIZACJI SRMP 2020+

6.1 DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE I WSPÓLNOTOWE

Unijny program działań w zakresie środowiska (EAP)

Obecny, **siódmy unijny program działań w zakresie środowiska (EAP) na okres do 2020 r.** został przyjęty przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej w listopadzie 2013 r.

Program obejmuje dziewięć celów priorytetowych oraz następujące działania, które UE musi podjąć w celu ich zrealizowania do 2020 r.:

1. ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
2. przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
3. ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem problemami i zagrożeniami dla ich zdrowia i dobrostanu,
4. maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie środowiska poprzez lepsze wdrażanie tego prawodawstwa,
5. doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej unijnej polityki w zakresie środowiska,
6. zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki w zakresie środowiska i klimatu oraz uwzględnienie kosztów ekologicznych wszelkich rodzajów działalności społecznej,
7. lepsze uwzględnianie problematyki środowiska i większa spójność polityki,
8. wspieranie zrównoważonego charakteru miast w Unii,
9. zwiększenie efektywności Unii w podejmowaniu międzynarodowych wyzwań związanych ze środowiskiem i klimatem

Zaplanowane w *aktualizacji SRMP 2020+* cele wpisują się w większość najważniejszych założeń i celów siódmego programu działań w zakresie środowiska (EAP). Stan środowiska Poznania zależy w dużej mierze od jego infrastruktury, w tym sieciowej i komunikacyjnej. Do szczególnie ważnych celów należy ograniczenie emisji zanieczyszczeń, zachowanie i tworzenie nowych obszarów zieleni, zrównoważony rozwój miasta.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Ze względu na konieczność przystosowania krajów członkowskich do zagrożeń związanych ze zmianami klimatu, opracowano „**Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów**

wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020).

Plan ten przedstawia przewidywany scenariusz zmian klimatu na terenie Polski i na jego podstawie określa obszary wrażliwe na zmiany klimatu, a także wskazuje kierunki adaptacji tych obszarów. Głównym celem Planu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Osiągnięciu celu głównego będą służyć cele szczegółowe, m.in.: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. Projekt aktualizacji SRMP 2020+ jest zgodny z założeniami SPA 2020 m.in. w zakresie dostosowania sektora energetycznego do zmian klimatu, poprzez np. zwiększenie efektywności energetycznej budynków, wprowadzenie nowoczesnych, energooszczędnych technologii i rozwiązań w przestrzeni publicznej, wdrożenie inteligentnych rozwiązań z zakresu większego wykorzystanie energii odnawialnej, wspieranie likwidacji źródeł niskiej emisji.

Strategia Europa 2020

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu „Europa 2020”, przyjęta przez Radę Europejską dnia 17 czerwca 2010 r., to kluczowy dokument dla średniookresowej strategii rozwoju kraju w kontekście członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Określa działania, których podjęcie w skoordynowany sposób przez państwa członkowskie przyspieszy wyjście z obecnego kryzysu i przygotuje europejską gospodarkę na wyzwania przyszłości.

Strategia Europa 2020 obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

- rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Priorytety i kierunki interwencji zaplanowane w projekcie aktualizacji SRMP 2020+ są zgodne z nadrzędnymi celami Unii Europejskiej.

Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r.

Została ratyfikowana przez Polskę 27 września 2004 roku; weszła w życie 1 stycznia 2005 roku. Celem EKK jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej. Konwencja traktuje krajobraz jako ważny element życia ludzi zamieszkujących wszędzie: w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również na obszarach odznaczających się wyjątkowym pięknem - dlatego swoim zasięgiem obejmuje całe terytorium Polski.

Do Konwencji nawiązują zapisane w aktualizacji SRMP 2020+ kierunki interwencji dotyczące zagospodarowania przestrzennego i polityki ekologicznej, takie jak: 1.8 Zapewnienie należytej czystości przestrzeni publicznej miasta, 3.4 Wspieranie tworzenia nowych otwartych przestrzeni publicznych, 3.5 Wspieranie zróżnicowania przestrzennego miasta dla zwiększenia jego atrakcyjności turystycznej.

6.2 DOKUMENTY KRAJOWE

Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza stanowi podstawowy dokument planistyczny w zakresie gospodarowania wodami.

Na obszarze dorzecza Odry rozróżnia się 4 regiony wodne: Górnej Odry, Środkowej Odry, Warty oraz Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Poznań leży w regionie wodnym Warty.

Celem środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny. W przypadku osiągnięcia dobrego stanu chemicznego przez daną JCWP

rzeczną (co dokumentują wyniki badań monitoringowych z lat 2010-2012), celem środowiskowym jest utrzymanie wartości parametrów chemicznych wód na poziomie dobrym. Celem środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan tych elementów (II klasa). W przypadku JCW monitorowanych, które zgodnie z wynikami oceny stanu przeprowadzonej przez GIOŚ osiągają bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym jest utrzymanie hydromorfologicznych parametrów oceny na poziomie I klasy. Ponadto dla osiągnięcia celów środowiskowych istotne jest umożliwienie swobodnej migracji organizmów wodnych poprzez zachowanie lub przywrócenie ciągłości ekologicznej cieków.

Celem środowiskowym dla JCWP jeziornych jest dobry stan ekologiczny (specyficzne substancje syntetyczne i niesyntetyczne) i dobry stan chemiczny (substancje priorytetowe). Jako cel dla elementów hydromorfologicznych, z uwagi na brak przeprowadzonej oceny w tym zakresie, wskazano definicję stanu bardzo dobrego – w odniesieniu do omawianego elementu – zawartą w rozporządzeniu w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizyko-chemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia jak i skażenie).

Realizacja działań strategicznych i zadań zaplanowanych w aktualizacji SRMP 2020+ nie będzie stanowiła zagrożenia dla osiągnięcia w/w celów środowiskowych wynikających z aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Wynika to z tego, że:

- nie planuje się realizacji przedsięwzięć, których funkcjonowanie wiązałoby się ze znaczącą emisją ścieków do środowiska, w tym ścieków przemysłowych,
- planuje się modernizację i budowę sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków, które ograniczą możliwość przenikania do środowiska ścieków nieoczyszczonych,
- planuje się wykorzystanie wód opadowych.

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko (BEiŚ) obejmuje dwa kluczowe obszary: energetykę i środowisko. Projekt wyróżnia najważniejsze reformy i działania, które powinny zostać podjęte w perspektywie do 2020 roku. Głównym celem strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko jest zapewnienie wysokiej jakości życia obecnym i przyszłym pokoleniom, z uwzględnieniem ochrony środowiska, oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną gospodarkę. Cel główny BEiŚ realizowany będzie poprzez cele szczegółowe:

Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię

Cel 3. Poprawa stanu środowiska

W projekcie aktualizacji SRMP 2020+ uwzględnione zostały cele spójne ze strategią BEiŚ, ujęte w ramach priorytetu 1. Zielone, mobilne miasto.

7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W PROJEKCIE AKTUALIZACJI SRMP 2020+

Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ przewiduje podejmowanie działań, które będą wpływały na środowisko. Działania te to przede wszystkim zadania inwestycyjne, które będą ingerować w środowisko głównie na etapie ich realizacji, powodując przejściowe uciążliwości. Natomiast na etapie eksploatacji zrealizowane inwestycje zasadniczo będą wpływać korzystnie na stan środowiska, choć zakłada się możliwość realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem RM w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Uciążliwości związane z realizacją zadań zapisanych aktualizacji strategii rozwoju będą uciążliwościami przejściowymi, odwracalnymi i wystąpią jedynie w czasie prowadzonych robót. Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko na etapie realizacji poszczególnych zadań leży w gestii wykonawcy i dotyczą sprzętu (hałas, emisja spalin wycieki), organizacji prac (np. koordynacja prac w pasie drogowym, unikanie prac będących źródłem znacznej uciążliwości akustycznej w porze wieczornej). Minimalizowaniu uciążliwości dla środowiska będzie służyło przestrzegania obowiązujących zasad w zakresie gospodarki odpadami.

Uciążliwości związane z funkcjonowaniem części inwestycji zrealizowanych w ramach planowanych projektów (w tym projektów nowych) będą zasadniczo wpływać korzystnie na stan środowiska. Dotyczy to np. projektów związanych z modernizacją lub budową nowych ciągów komunikacyjnych – dróg, linii kolejowych czy tramwajowych – ich realizacja wpłynie bowiem na poprawę płynności ruchu. Zwiększenie płynności skutkuje obniżeniem emisji hałasu i spalin samochodowych do powietrza atmosferycznego.

W przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, związanych z realizacją obiektów budowlanych czy przemysłowych, zakres i zasięg oddziaływania będzie zamykała się na terenach, na których zostaną zrealizowane tego typu przedsięwzięcia. Obowiązkiem inwestorów będzie dbanie o nie przekraczanie standardów jakości środowiska poza granicami tych terenów.

Nadzór i szczegółowa analiza zakresu oddziaływania tych przedsięwzięć na środowisko będzie przedmiotem postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, które są wymagane dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

7.1 OCENA PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W celu dokonania oceny przewidywanych oddziaływań na środowisko zastosowano metodę macierzy interakcji i metodę opisową. Najpierw stworzono tabelę, w jej kolumnach określono elementy środowiska, na które może oddziaływać realizacja działań strategicznych wynikająca z kierunków interwencji ocenianego projektu aktualizacji SRMP 2020+, które opisano w wierszach tabeli. Oceny dokonano osobno dla każdego kierunku działań w ramach danego obszaru. Oceniono 37 kierunków interwencji i 167 działań wymienionych w projekcie. Oceniając kierunki działania zastosowano następującą skalę oceny:

+ może wystąpić pozytywne oddziaływanie

– może wystąpić negatywne oddziaływanie

+/- realizacja planowanego działania może spowodować pozytywne jak i negatywne oddziaływanie

0 brak oddziaływania

N na ocenianym poziomie szczegółowości dokumentu nie można określić czy oddziaływanie w ogóle wystąpi a jeżeli wystąpi to czy będzie miało charakter pozytywny czy negatywny.

Tabela 11. Ocena potencjalnych oddziaływań realizacji kierunków interwencji uwzględnionych w projekcie aktualizacji SRMP 2020+

Kierunek interwencji	Obszary chronione	Różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny i grzyby	Ludzie	Środowisko gruntowo-wodne	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi i krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Klimat akustyczny
Priorytet 1. Zielone, mobilne miasto									
1.1 Tworzenie nowych obszarów zieleni oraz zachowanie i poprawa jakości terenów zieleni już istniejących	0	+	+	+	+	+	0	0	0
1.2 Wykorzystanie potencjału Warty i innych rzek oraz jezior do celów kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, turystycznych i transportowych	0	0	+	0	0	0	0	0	0
1.3 Rozwój ekomobilności	0	0	+	0	+	0	0	0	+
1.4 Zwiększenie atrakcyjności i efektywności transportu publicznego oraz wykorzystanie możliwości komunikacyjnych miasta	0	0/-	+	+/-	+	+/-	0	0	+/-
1.5 Uspokojenie ruchu w centrum miasta	0	0/-	+/-	+/-	+/-	-	0	0	+/-
1.6 Ograniczenie emisji zanieczyszczeń i wzrost efektywności energetycznej	0	0/-	+	+	+	0	0/+	+	0
1.7 Racjonalne korzystanie z zasobów środowiskowych oraz ich odzyskiwanie	0	0	0	+	+	0	+	0	0
1.8 Zapewnienie należytej czystości przestrzeni publicznej miasta	0	0	0	+	0	+	0	0	0
1.9 Uczynienie z Poznania centrum ochrony przyrody i zwierząt oraz edukacji przyrodniczej	+	+	+	0	0	0	0	0	0
2. Nowoczesna przedsiębiorczość									
2.1 Rozwój lokalnych małych i średnich firm w kierunku innowacyjności	0	0	+	0	0	0	0	0	0

Kierunek interwencji	Obszary chronione	Różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny i grzyby	Ludzie	Środowisko gruntowo-wodne	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi i krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Klimat akustyczny
2.2 Rozwój i wsparcie lokalnych centrów innowacji i przestrzeni do prowadzenia biznesu	0	0	+	0	0	0	0	0	0
2.3 Współpraca edukacji, nauki i biznesu na rzecz wsparcia/wdrażania innowacji	0	0	+	0	0	0	0	0	0
2.4 Wsparcie i promocja lokalnych start-upów	0	0	+	0	0	0	0	0	0
2.5 Rozwój przemysłów czasu wolnego, kongresów, targów oraz branż kreatywnych i kultury	0	0	+	0	0/-	0	0	0	0
2.6 Zwiększenie poziomu umiędzynarodowienia poznańskiej przedsiębiorczości	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.7 Wzmocnienie pozycji Poznania jako silnego ośrodka biznesu i nowoczesnych technologii	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.8 Zwiększenie efektywności szkolnictwa zawodowego oraz kształcenia ustawicznego	0	0	+	0	0	0	0	0	0
3. Osiedla o wyjątkowym charakterze									
3.1 Wzmocnienie relacji społecznych i poczucia tożsamości na poziomie osiedli	0	0	+	0	0	0	0	0	0
3.2 Zapewnienie wysokiej jakości lokalnej oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej, usług społecznych i oświatowych w osiedlach	0	0	+	0	0	0	0	0	0
3.3 Kształtowanie zachowań prozdrowotnych mieszkańców Poznania	0	0	+	0	0	0	0	0	0
3.4 Wspieranie tworzenia nowych otwartych przestrzeni publicznych	0	0	0	0	0	+	0	0	0
3.5 Wspieranie różnicowania	0	0	+	0	0	0	0	0	0

Kierunek interwencji	Obszary chronione	Różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny i grzyby	Ludzie	Środowisko gruntowo-wodne	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi i krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Klimat akustyczny
przestrzennego miasta dla zwiększenia jego atrakcyjności turystycznej									
3.6 Rewitalizacja przestrzeni miejskiej	0	0/+	+	0	0	+	0	+	0
3.7 Zapewnienie dostępności mieszkań dla wszystkich grup społecznych	0	0	+	0	0	0	0	0	0
3.8 Ochrona i rozwój lokalnego rzemiosła, gastronomii, sklepów i punktów usługowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Wspólnotowość i dialog społeczny									
4.1 Miasto przyjazne rodzinom i seniorom	0	0	+	0	0	0	0	0	0
4.2 Budowanie szerokiej integracji społecznej ze szczególnym uwzględnieniem zmian demograficznych	0	0	+	0	0	0	0	0	0
4.3 Zwiększenie współuczestnictwa mieszkańców w życiu miasta	0	0	+	0	0	0	0	0	0
4.4 Wspieranie działań kultury i sportu na rzecz rozwoju społecznego	0	0	+	0	0	0	0	0	0
4.5 Unowocześnienie oraz zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług publicznych	0	0	+	0	0	0	0	0	0
4.6 Usprawnienie systemu komunikacji z mieszkańcami	0	0	+	0	0	0	0	0	0
4.7 Wsparcie sektora organizacji pozarządowych oraz podniesienie ich aktywności obywatelskiej	0	0	+	0	0	0	0	0	0
5. Globalna lokalność									
5.1 Zbudowanie silnej rozpoznawalności Poznania za	0	0	+	0	0	0	0	0	0

Kierunek interwencji	Obszary chronione	Różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny i grzyby	Ludzie	Środowisko gruntowo-wodne	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi i krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Klimat akustyczny
granica									
5.2 Intensyfikacja kontaktów i powiązań międzynarodowych	0	0	+	0	0	0	0	0	0
5.3 Wzmocnienie akademickich funkcji Poznania	0	0	+	0	0	0	0	0	0
5.4 Wsparcie rozwoju środowisk artystycznych i sportowych	0	0	+	0	0	0	0	0	0
5.5 Projektowanie środowiska i usług metropolitalnych zgodnie z zasadą uniwersalności	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Opisowa analiza przewidywanych potencjalnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przedstawionych w powyższej tabeli została zamieszczona w rozdziale 7.3

7.2. STOPIEŃ, W JAKIM PROJEKTOWANY DOKUMENT USTALA RAMY DLA PÓŹNIEJSZYCH REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ, W ODNIESIENIU DO USYTUOWANIA, RODZAJU I SKALI PRZEDSIĘWZIĘĆ

W niniejszym rozdziale przeanalizowano poszczególne zadania planowane do realizacji w ramach *aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+*, pod kątem czy są one przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko lub czy wyznaczają ramy dla późniejszej realizacji takich przedsięwzięć.

Rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 71), zwane dalej Rozporządzeniem RM. Analizę czy aktualizacja strategii rozwoju zakłada realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub czy wyznacza ramy dla późniejszej realizacji tego typu przedsięwzięć przeprowadzono w oparciu o to rozporządzenie.

Zestawienie zadań planowanych do realizacji w ramach aktualizacji strategii rozwoju oraz ich identyfikacja pod kątem czy są one przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko lub czy wyznaczają ramy dla późniejszej realizacji takich przedsięwzięć zamieszczono w poniższej tabeli.

Zmiany wprowadzone do projektu aktualizacji polegają na zmianie nazewnictwa w strukturze strategii - wprowadzeniu na poziomie celów szczegółowych pojęcia priorytetów, które dzielą się na kierunki interwencji, a te z kolei na działania. Niniejsza aktualizacja obejmuje także dodanie do strategii rozwoju nowych zadań oraz zmiany w nazewnictwie niektórych zadań.

W ostatniej kolumnie zatytułowanej „uwagi” wskazano, że zadania, które mogą kwalifikować się do przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko były uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko. Dodane (nowe) zadania nie kwalifikują się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 71).

Ponadto planowane przedsięwzięcia nie będą realizowane na obszarach ochrony przyrody, wymienionych w art. 6 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o *ochronie przyrody* (tekst jednolity: Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1651). Nie będą również powodować znaczącego oddziaływania na obszary Natura 2000.

Na etapie opracowywania niniejszej prognozy prowadzone były równoległe prace nad projektem aktualizacji SRMP 2020+, w wyniku których w niewielkim zakresie zmianie uległ katalog analizowanych poniżej zadań. Zmiany te polegają na zmniejszeniu liczby planowanych zadań, poprzez ich wykreślenie lub agregowanie zadań tego samego typu i przypisaniu zadań do odpowiednich działań strategicznych i kierunków interwencji.

Tabela 12. Klasyfikacja projektów planowanych w ramach poszczególnych działań strategicznych zawartych w aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Utrzymywanie terenów zieleni i zadrzewień - zapewnienie mieszkańcom miasta miejsc do wypoczynku i rekreacji	Nie jest	Nie wyznacza	
Utworzenie Parku Rataje	Nie jest	Nie wyznacza	
Zagospodarowanie starego koryta Warty - stworzenie dynamicznego systemu ciągu parków miejskich oraz sieci pieszych połączeń na linii Stare Miasto - Chwaliszewo - Ostrów Tumski - Śródka	Nie jest	Nie wyznacza	
Modernizacja parku na os. Czecha/os. Rusa	Nie jest	Nie wyznacza	
Zagospodarowanie terenu Glinianek (Szacht)	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa parku przy ul. Heweliusza	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa i modernizacja parków i zieleńców	Nie jest	Nie wyznacza	
Zagospodarowanie parku Górczyńskiego	Nie jest	Nie wyznacza	
Zagospodarowanie zieleńca przy ul. Dolna Wilda	Nie jest	Nie wyznacza	
Zagospodarowanie skweru przy ul. Wołodyjowskiego	Nie jest	Nie wyznacza	
Zagospodarowanie skweru przy ul. Dąbrowskiego-Kochanowskiego	Nie jest	Nie wyznacza	
Zagospodarowanie parku sportowo-rekreacyjnego przy Rezerwacie Żurawiniec	Nie jest	Nie wyznacza	
Bieżąca konserwacja terenów zielonych na obszarze zabudowy mieszkaniowej	Nie jest	Nie wyznacza	
Utrzymanie zieleni na terenach komunikacyjnych	Nie jest	Nie wyznacza	
Akcja "Lato na Targach" - utworzenie okresowej przestrzeni rekreacyjnej na terenie MTP	Nie jest	Nie wyznacza	
Utrzymanie terenów zielonych na terenie MTP	Nie jest	Nie wyznacza	
Pielęgnacja istniejących terenów zielonych na osiedlach	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Poprawa funkcjonalności i estetyki osiedli poprzez dosadzanie materiału roślinnego	Nie jest	Nie wyznacza	
Pielęgnacja skwerów zielonych przy Rynku Wildeckim i Placu Wielkopolskim	Nie jest	Nie wyznacza	
Utrzymanie zieleni na terenie i wokół kompleksu Termy Maltańskie	Nie jest	Nie wyznacza	
Utrzymanie istniejących terenów zieleni, usuwanie starych i niebezpiecznych drzew i zastępowanie ich nowymi nasadzeniami	Nie jest	Nie wyznacza	
Rewitalizacja Parku Wilsona	Nie jest	Nie wyznacza	Zadania były ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Ochrona obiektów Palmiarni wraz z parkiem Wilsona; Obsługa eksploatacyjna i konserwacyjna systemu grzewczego Palmiarni Poznańskiej; Konserwacja miejskich terenów zieleni.
Rewaloryzacja Palmiarni	Może być, jeżeli po realizacji stanowić będzie obiekty/infrastrukturę niezbędną do prowadzenia działalności gospodarczej związanej z rozrywką lub rekreacją §3, ust. 1, pkt. 57 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	
Modernizacja pawilonów Palmiarni			
Rozwój i udostępnienie ekspozycji roślin i zwierząt egzotycznych zwiedzającym Palmiarnię oraz poprawa warunków wypoczynku i rekreacji w Parku Wilsona			
Budowa zbiornika akwarystycznego z akrylowym przejściem tunelowym			
Renowacja parku im. Wodiczki	Nie jest	Nie wyznacza	
Rewaloryzacja zieleni parkowej w Śródmieściu	Nie jest	Nie wyznacza	
Utworzenie parku rekreacyjno-sportowego przy ul. Sycowskiej	Nie jest, zakłada się że zadanie nie spełni kryteriów przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określonych w §3, ust. 1, pkt. 57 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	
Urządzenie skweru na terenie pomiędzy ulicami Norwida-Jeżycka-Nad Bogdanką	Nie jest	Nie wyznacza	
Realizacja nasadzeń drzew ramach odtworzeń po inwestycjach	Nie jest	Nie wyznacza	
Mgławice wodne w przestrzeni miejskiej	Nie jest	Nie wyznacza	
Poidelka w przestrzeni miejskiej	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Garden City - ogród na dachu	Nie jest, ogród nie ma aspektu komercyjnego ale CSR-owy, nie wpisuje się zatem w §3, ust. 1, pkt. 57 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	
Zielone ściany na pawilonach MTP	Nie jest	Nie wyznacza	
Poprawa jakości terenów zielonych we współpracy z miejscowymi Radami Osiedli	Nie jest	Nie wyznacza	
Utworzenie pasa zieleni przy planowanym targowisku na Naramowicach	Nie jest	Nie wyznacza	
Utrzymanie parku przed terminalem General Aviation przy lotnisku Ławica	Nie jest	Nie wyznacza	
Aktualizacja identyfikacji Warty	Nie jest	Nie wyznacza	
Plażojada - Szlakiem Trzech Jezior: Rusalka, Strzeszynek, Kiekrz	Nie jest	Nie wyznacza	Planowana jest m.in. budowa nowego szlaku rowerowego, nowych pomostów i miejsc wypoczynku dla dzieci i dorosłych. Hasłem przewodnim jest bezpłatność i ogólnodostępność, eko-naturalność.
Wartostrada- poznański ciąg pieszo-rowerowy	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa kładki pieszo-rowerowej nad rzeką Wartą oraz Cybiną pomiędzy Berdychowem, Ostrowem Tumskim oraz Chwaliszewem	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa przystani rzecznej zatokowej	Może być, zakłada się, że przystań będzie wykorzystywać linię brzegową na długości większej niż 20 m; §3, ust. 1, pkt. 63 Rozporządzenia RM.	Nie wyznacza	Zadanie było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Utworzenie przystani rzecznej z zapleczem dla żeglarzy oraz uruchomienie wypożyczalni sprzętu wodnego
Budowa przystani rzecznej nurtowej	Nie, zakłada się że przystań będzie przeznaczona dla obsługi mniej niż 10 statków, a długość linii brzegowej, która ma zostać zajęta na potrzeby przystani nie przekroczy 20 metrów, określonych w §3, ust. 1, pkt. 63 Rozporządzenia RM		
Rozbudowa infrastruktury nadrzecznej (schody, pochylnie, ślipy, media)			
Poznański Tramwaj Wodny			
Poznański Klaster Rieczny	Nie jest	Nie wyznacza	Zadanie było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Uruchomienie nowych, atrakcyjnych turystycznie, sezonowych połączeń komunikacyjnych na Warcie (tramwaje wodne, statki wycieczkowe) – współpraca

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
			z innymi gminami w celu utworzenia tramwaju wodnego
Wypożyczalnia sprzętu wodnego, zarządzanie tymczasową przystanią rzeczną	Nie jest, realizacja zadania nie będzie osiągać progów wymienionych w §3, ust. 1, pkt. 55 i pkt. 63 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Utworzenie przystani rzecznej z zapleczem dla żeglarzy oraz uruchomienie wypożyczalni sprzętu wodnego
Aktywizacja terenów nadrzecznych - powstawanie nowych miejsc rekreacyjnych, wypoczynkowych i gastronomicznych	Nie jest, realizacja zadania nie będzie osiągać progów wymienionych w §3, ust. 1, pkt. 55 i pkt. 63 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Wydarzenia kulturalne nad Wartą - koncerty, pikniki	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa przystani z wypożyczalnią sprzętu wodnego nad Jeziorem Malta	Nie jest, zakłada się że będą to jednostki pływające bez napędu mechanicznego przeznaczone do uprawiania sportu lub rekreacji, a długość linii brzegowej, która ma zostać zajęta na potrzeby przystani nie przekroczy 20 metrów (§3, ust. 1, pkt. 63 Rozporządzenia RM)	Nie wyznacza	
Rzeka Warta - zarybianie	Nie jest	Nie wyznacza	
Utrzymywanie fontanny i huśtawki wodnej nad Malcią	Nie jest	Nie wyznacza	
Kontrola i interweniowanie wobec osób zakłócających porządek publiczny nad wodami	Nie jest	Nie wyznacza	
Kontrola realizacji obowiązków dot. sprzątnięcia po psach przez ich właścicieli nad wodami	Nie jest	Nie wyznacza	
Kontrola terenów wodnych rekreacyjnych pod kątem ich czystości	Nie jest	Nie wyznacza	
Konserwacja rowów, cieków, zbiorników wodnych i urządzeń wodnych	Nie jest	Nie wyznacza	
Organizacja imprez krajoznawczych po Wielkopolsce dla mieszkańców Poznania, w tym spływy kajakowe po Warcie oraz rajdy rowerowe i inne	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Modernizacja infrastruktury kompleksu Rusalka	Nie jest, realizacja zadania nie osiągnie progów określonych w §3, ust. 1, pkt. 55 Rozporządzenia RM, zakłada się że powierzchnia zabudowy nie przekroczy 0,5 ha, jest to obszar objęty ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na którym nie występują formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy	Nie wyznacza	
Przebudowa mostu Cybina Płn. i Płd.	Może być, ponieważ będą to obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej określone w §3, ust. 1, pkt. 60 Rozporządzenia RM. Jednak planowane przedsięwzięcie będzie realizowane po trasie istniejącego układu komunikacyjnego i nie spowoduje trwałych zmian w użytkowaniu terenu	Nie wyznacza	Realizacja zadania usprawni przejazd przez most, ograniczy emisję hałasu i poprawi bezpieczeństwo pojazdów i pieszych. Zadanie było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko (realizacja Programu Budowy Ulic Lokalnych i Peryferyjnych)
Uzbrojenie terenów nadrzecznych i poprawa infrastruktury - Poprawa atrakcyjności nieruchomości miejskich i jakości infrastruktury publicznej	Może być, jeżeli będą to budowle przeciwpowodziowe, z wyłączeniem przebudowy wałów przeciwpowodziowych polegającej na doszczelnieniu korpusu wałów i ich podłoża, w celu ograniczenia możliwości ich rozmycia i przerwania w czasie przechodzenia wód powodziowych, a także regulacja wód lub ich kanalizacja rozumiana jako zagospodarowanie wód umożliwiające ich wykorzystanie do celów żeglugowych, określone w §3, ust. 1, pkt. 65 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Wyeksponowanie i promocja terenów inwestycyjnych w sąsiedztwie rzeki Warty, a w efekcie – pozyskiwanie kapitału zewnętrznego w celu finansowania inwestycji nadrzecznych
Promocja Miasta przez Wartę	Nie jest	Nie wyznacza	
Kulturalna Warta - festiwale, cykliczne wydarzenia kulturalne i sportowe	Nie jest	Nie wyznacza	
Modernizacja "Łazienek Rzecznych" w Poznaniu - koncepcja	Nie jest, zadanie obejmuje opracowanie koncepcji	Nie wyznacza	
Budowa mariny na Jeziorze Kierskim i modernizacja kąpieliska	Nie jest, zakłada się że zadanie nie osiągnie kryteriów określonych w §3, ust. 1, pkt. 63 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	
Wspieranie inicjatyw kulturalnych odbywających się w wyznaczonych miejscach nad Wartą w ramach otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych oraz w ramach tzw. "małych grantów".	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Zagospodarowanie terenów nadwarciańskich (budowa kładki pieszej nad Wartą, wydłużenie Wartystrady, budowa nowych mostów dla pieszych i rowerzystów, wzbogacenie obszarów wypoczynkowych, rekreacyjnych, rozwój turystyki, wprowadzenie komunikacji rzecznej) - prace projektowe, koncepcje	Nie jest, zadanie obejmuje prace koncepcyjne	Nie wyznacza	
Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego - rekultywacja jezior na terenie Poznania	Nie jest	Nie wyznacza	Zadanie było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: W ramach zadania w strefie pożytku publicznego „Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego” – Rekultywacja jezior na terenie miasta Poznania; Działania rekultywacyjne na zbiornikach wodnych
Działania rekultywacyjne na zbiornikach wodnych		Nie wyznacza	
Utworzenie instytucji koordynującej zagospodarowanie rzeki Warty w celu realizacji projektów interdyscyplinarnych ("Portowo", zagospodarowanie Elektrociepłowni Garbary)	Nie jest	Nie wyznacza	

Kontynuacja tabeli nr 12

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Promocja zrównoważonego transportu - w tym "dobre praktyki" w ruchu pieszo-rowerowo-samochodowym	Nie jest	Nie wyznacza	
Zwiększenie zasięgu Poznańskiego Roweru Miejskiego	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa dróg rowerowych i upowszechnienie komunikacji rowerowej	Nie jest	Nie wyznacza	
Połączenie ulicy Głogowskiej i ulicy Śniadeckich - kładka	Nie jest	Nie wyznacza	
Utrzymanie i modernizacja floty pojazdów elektrycznych MTP	Nie jest	Nie wyznacza	
Program promocji komunikacji miejskiej - bilety na wybrane wydarzenia MTP upoważniają do korzystania z komunikacji miejskiej	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa wiat rowerowych, edukacja	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
rowerowa w szkołach			
Przygotowanie, przeprowadzenie i promocja bezpłatnych szkoleń dla mieszkańców w zakresie ekologicznej jazdy, zgodnej z zasadami eco-drivingu	Nie jest	Nie wyznacza	
Uspokajanie ruchu na ulicach Osiedla Jeżyce	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa kładki pieszo-rowerowej w Owińskach (partycypacja)	Nie jest	Nie wyznacza	
Ulgi dla pojazdów elektrycznych i hybrydowych (zmiana regulaminu Strefy Płatnego Parkowania)	Nie jest	Nie wyznacza	
Udostępnienie przestrzeni pod instalację systemu rowerów miejskich na terenie MTP	Nie jest	Nie wyznacza	
Udostępnienie przestrzeni pod wypożyczalnię samochodów elektrycznych na terenie MTP	Nie jest	Nie wyznacza	
Wymiana floty samochodowej MTP na pojazdy hybrydowe lub napędzane tylko elektrycznie	Nie jest	Nie wyznacza	
Instalacja stacji ładowania małych i dużych urządzeń elektrycznych, w tym pojazdów elektrycznych na terenie MTP	Nie jest	Nie wyznacza	
Montaż stojaków na rowery wewnątrz budynków i na terenie osiedli PTBS	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa stacji roweru miejskiego na terenie PTBS	Nie jest	Nie wyznacza	
Lokalizacja stacji rowerów miejskich na terenach rynków w centrum miasta: Bernardyński, Wielkopolski, Jeżycki	Nie jest	Nie wyznacza	
Połączenie rynków śródmiejskich trasami rowerowymi	Nie jest	Nie wyznacza	
Przebudowa ul. Św. Wincentego, budowa kładki dla ruchu pieszego i rowerowego, połączenie z Wartostradą i wyspami - prace projektowe, koncepcje	Nie jest	Nie wyznacza	
Zarządzanie transportem w mieście oraz integracja transportu w Metropolii	Nie jest	Nie wyznacza	
Zarządzanie infrastrukturą publicznego transportu zbiorowego	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Poprawa dostępności komunikacyjnej os. Kopernika - etap I - Grunwaldzka Promienista - prace projektowe	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa trasy tramwajowej na Naramowice - prace projektowe	Nie jest	Nie wyznacza	
Zapewnienie ciągłości pracy, bezpieczeństwa i wydajności systemu nowych technologii - PEKA	Nie jest	Nie wyznacza	
Odnowa infrastruktury torowo-sieciowej - projektowanie oraz realizacja modernizacji sieci i kabli trakcyjnych oraz infrastruktury torowo-sieciowej	Nie jest	Nie wyznacza	
Zakup tramwajów częściowo niskopodłogowych jednokierunkowych	Nie jest	Nie wyznacza	
Zakup tramwajów częściowo niskopodłogowych dwukierunkowych	Nie jest	Nie wyznacza	
Naprawy główne taboru tramwajowego MPK	Nie jest	Nie wyznacza	
Inwestycje w obszarze obiektów zajezdniowych zwiększające efektywność transportu publicznego	Może być, jeżeli będą to działania określone w §3, ust. 1, pkt. 55, 56 i pkt. 61 Rozporządzenia RM. Powierzchnia placu postojowego na zajezdni Warszawskiej wynosi około 1 ha. Dla pakietu zadań na tej zajezdni wydana została decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Dla pozostałych obiektów zajezdniowych wydanie decyzji ze względu na ich charakter nie jest wymagane. Obszar planowanych inwestycji nie jest objęty formami ochrony przyrody i ustaleniami mpzp.	Nie wyznacza	planowane są przedsięwzięcia zlokalizowane na pięciu obiektach: 1. Zajezdnia autobusowa przy ul. Warszawskiej; 2. Zajezdnia autobusowa przy ul. Kaczej; 3. Zajezdnia tramwajowa przy ul. Głogowskiej; 4. Zajezdnia tramwajowa przy ul. Fortecznej; 5. Kolejka Maltanka
Wypożyczenie wykorzystywane do świadczenia usług MPK	Nie jest	Nie wyznacza	
Nakłady na IT niezbędne do świadczenia usług przez MPK	Nie jest	Nie wyznacza	
Promocja usług MPK	Nie jest	Nie wyznacza	
Program "Poznań Rataje - Franowo" - przebudowa obiektów inżynierskich nad ul. Inflancką i ul. Chartowo	Może być, zadanie dotyczy przebudowy estakady (§3, ust. 1, pkt. 60 Rozporządzenia RM) na terenie o powierzchni pomiędzy 2 do 4 ha, na części terenu realizacji zadania obowiązuje mpzp, obszar realizacji zadania nie należy do obszarów objętych formami ochrony przyrody.	Nie wyznacza	Zadanie było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Modernizacja obiektów Inżynierskich

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Modernizacja infrastruktury przystankowej	Nie jest	Nie wyznacza	
Program "Poznań Rataje - Franowo" - budowa ul. Folwarcznej	Może być, zakłada się, że długość ulicy przekroczy 1km, czyli osiągnie progi określone w §3, ust. 1, pkt. 60 Rozporządzenia RM.	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, a także w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Poznania
Plan odnowy taboru tramwajowego i autobusowego 2015-2021	Nie jest	Nie wyznacza	
Utworzenie bezpośredniego połączenia komunikacyjnego Osiedla Świerczewo z centrum miasta.	Nie jest	Nie wyznacza	
Zakup tramwajów niskopodłogowych z udziałem przynajmniej 60% niskiej podłogi - pojazdy jednokierunkowe	Nie jest	Nie wyznacza	
Zakup tramwajów niskopodłogowych z udziałem przynajmniej 60% niskiej podłogi - pojazdy dwukierunkowe	Nie jest	Nie wyznacza	
Zakup autobusów z normą emisji spalin EURO 6	Nie jest	Nie wyznacza	
Wymiana taboru PKS Poznań S.A. na autobusy niskoemisyjne	Nie jest	Nie wyznacza	
Wolne Tory - zagospodarowanie terenu (poprawa funkcjonalności dworca Poznań Główny, budowa i rozbudowa sieci tramwajowej) - prace projektowe, koncepcje	Nie jest, zadanie dotyczy prac projektowych, koncepcyjnych	Może wyznaczać jeżeli w wyniku wykonania tego zadania pojawią się plany realizacji przedsięwzięć spełniających kryteria określone dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określonych w § 3, ust. 1, pkt 56, 58, 60, 61 Rozporządzenia RM	prace projektowe, koncepcje
Uruchomienie kolei metropolitalnej wraz z nowymi przystankami kolejowymi - prace projektowe, koncepcje	Nie jest, zadanie dotyczy prac projektowych, koncepcyjnych	Może wyznaczać jeżeli w wyniku wykonania tego zadania pojawią się plany realizacji przedsięwzięć spełniających kryteria określone dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określonych w § 3, ust. 1, pkt 56, 58 Rozporządzenia RM	prace projektowe, koncepcje
Budowa przejść dla pieszych przez tory kolejowe na Podolanach - prace projektowe, koncepcje	Nie jest, zadanie dotyczy prac projektowych, koncepcyjnych	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Rozbudowa węzła komunikacyjnego "Koszalińska" - prace projektowe, koncepcje	Nie jest, zadanie dotyczy prac projektowych, koncepcyjnych	Może wyznaczać jeżeli w wyniku wykonania tego zadania pojawią się plany realizacji przedsięwzięć spełniających kryteria określone dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określonych w § 3, ust. 1, pkt 56, 58, 60, 61 Rozporządzenia RM	prace projektowe, koncepcje
Budowa sprawnego systemu transportowego w północnej części miasta (tramwaj na Naramowice, do Umultowa, Rubieży, sieć powiązań transportowych - połączeń autobusowych z PST, budowa ul. Nowej Naramowickiej) - prace projektowe, koncepcje	Nie jest, zadanie dotyczy prac projektowych, koncepcyjnych	Może wyznaczać jeżeli w wyniku wykonania tego zadania pojawią się plany realizacji przedsięwzięć spełniających kryteria określone dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określonych w § 3, ust. 1, pkt 56, 58, 60, 61 Rozporządzenia RM	prace projektowe, koncepcje
Budowa północnego odcinka I Ramy komunikacyjnej, eliminacja tranzytu z ul. Wyszyńskiego - prace projektowe, koncepcje	Nie jest, zadanie dotyczy prac projektowych, koncepcyjnych	Może wyznaczać jeżeli w wyniku wykonania tego zadania pojawią się plany realizacji przedsięwzięć spełniających kryteria określone dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określonych w § 3, ust. 1, pkt 56, 60, 61 Rozporządzenia RM	prace projektowe, koncepcje
Budowa ul. Św. Wawrzyńca - prace projektowe, koncepcje	Nie jest, zadanie dotyczy prac projektowych, koncepcyjnych	Może wyznaczać jeżeli w wyniku wykonania tego zadania pojawią się plany realizacji przedsięwzięć spełniających kryteria określone dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określonych w § 3, ust. 1, pkt 56, 60, 61 Rozporządzenia RM	prace projektowe, koncepcje
Remont torowiska na ulicy Zwierzynieckiej	Może być, jeśli przebudowa spełni kryteria przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – §3, ust. 1, poz. 61 Rozporządzenia RM.	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, a także w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Poznania i Planie Transportowym Aglomeracji Poznańskiej
Przebudowa trasy tramwajowej w ul. Dąbrowskiego wraz z węzłem przesiadkowym Brama Zachodnia w Poznaniu			
Modernizacja trasy tramwajowej ul. Kórnicka – os. Lecha – rondo Żegrze			
Budowa przystanków wiedeńskich w Poznaniu			
Remont torowiska na ulicy Hetmańskiej	Może być, jeśli przebudowa spełni kryteria	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej Strategii

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
wybrane odcinki	przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – §3, ust. 1, poz. 61 Rozporządzenia RM.		Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, a także w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Poznania i Planie Transportowym Aglomeracji Poznańskiej
Modernizacja infrastruktury torowo-sieciowej ul. Towarowa od ul. Św. Marcin do ul. Powstańców Wielkopolskich			
Przebudowa ronda Rataje	Może być, jeśli przebudowa spełni kryteria przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – §3, ust. 1, poz. 61 Rozporządzenia RM.		
Budowa systemu wydzielonych pasów ruchu	Może być, jeśli będą to drogi o długości powyżej 1 km określone w §3, ust. 1, poz. 60 Rozporządzenia RM.		
Budowa linii tramwajowej na Naramowice	Może być jeśli budowa spełni kryteria przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określonego w §3, ust. 1, pkt. 60 i 61 Rozporządzenia RM.		
Budowa miejsc postojowych dla rowerów na parkingach kubaturowych w Śródmieściu oraz P&G na obrzeżach Strefy Płatnego Parkowania	Nie jest	Nie wyznacza	Zadanie było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Zarządzanie miejscami postojowymi w mieście - poprawa przepustowości i komfortu parkowania pojazdów samochodowych	Nie jest	Nie wyznacza	
Program "Centrum" - etap I - przebudowa tras tramwajowych wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ulicach: Św. Marcin, Fredry, Mielżyńskiego, 27 Grudnia, pl. Wolności, Towarowa - prace projektowe	Nie jest	Może wyznaczać, jeśli przebudowa spełni kryteria przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – §3, ust. 1, pkt. 61 Rozporządzenia RM	Zadania były uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.
Program "Centrum" - etap II - budowa trasy tramwajowej wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ul. Ratajczaka	Może być, jeśli budowa spełni kryteria przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – §3, ust. 1, poz. 61 Rozporządzenia RM.	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Budowa systemu parkingów P&R - wspieranie transportu publicznego przy ograniczeniu ruchu samochodowego na terenie miasta Poznania	Nie jest, będzie to pojedynczy parking typu P&R o powierzchni użytkowej mniejszej niż określona w §3, ust. 1, poz. 56 Rozporządzenia RM		Zadanie wpisuje się w ujęty w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, projekt: Realizacja skutecznej polityki parkingowej
Budowa parkingu wielopoziomowego - uwolnienie ulic okalających MTP od ruchu samochodowego	Może być, jeśli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3, ust. 1, poz. 56 Rozporządzenia RM		
Reagowanie na przejawy łamania przepisów prawa o ruchu drogowym.	Nie jest	Nie wyznacza	
Usuwanie z przestrzeni publicznej pojazdów, które parkują w miejscu zabronionym oraz utrudniają ruch lub zagrażają bezpieczeństwu	Nie jest	Nie wyznacza	
Usuwanie z przestrzeni publicznej pojazdów bez tablic rejestracyjnych lub długotrwale nieużywanych.	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa ul. Snopowej	Nie jest, zakłada się że długość ulicy nie przekroczy 1 km tj. progu określonego w §3, ust. 1, poz. 60 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	
Budowa drogi łączącej ul. 5 stycznia z Osiedlem Lotnictwa Polskiego w Poznaniu	Nie jest, zakłada się, że długość ulicy nie przekroczy 1 km tj. progu określonego w §3, ust. 1, poz. 60 Rozporządzenia RM		
Modernizacja obiektów inżynierskich - Poprawa bezpieczeństwa i usprawnienie ruchu oraz udrożnienie układu komunikacyjnego miasta w obszarze I, II, III ramy komunikacyjnej miasta	Może być jeżeli, przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3, ust. 1, poz. 60 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Modernizacja obiektów Inżynierskich
Przebudowa wiaduktu w ciągu ul. Kurlandzkiej	Może być jeżeli, przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3, ust. 1, poz. 60 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Przebudowa ul. Husarskiej	Nie jest, długość ulicy nie przekroczy 1 km tj. progu określonego w §3, ust. 1, poz. 60 Rozporządzenia RM		
Budowa ronda Starołęcka/Głuszyna	Nie jest		
Uporządkowanie parkowania na Wildzie i Łazarzu - Strefa Płatnego Parkowania	Nie jest	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Remont ulicy Jarochońskiego	Nie jest, długość ulicy nie przekroczy 1 km tj. progu określonego w §3, ust. 1, poz. 60 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Promocja alternatywnych środków transportu na terenie Śródmieścia	Nie jest	Nie wyznacza	
Zamknięcie ram komunikacyjnych wraz z niezbędnymi mostami oraz budowa mostu Berdychowskiego wraz z elementami Ringu Stübena (w tym ul. Ewangelicka)	Może być jeżeli, przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3, ust. 1, poz. 60 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz programie drogowym
Ul. Nowe Kotowo w tym budowa dwóch wiaduktów nad linią kolejową Poznań-Berlin z budowa układu drogowego dla obsługi osiedla Kwiatowego			
Przebudowa wiaduktu w ciągu ul. Kurlandzkiej			
Przebudowa ul. Obornickiej	Jest, jeśli przebudowa spełni kryteria przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – §3, ust. 1, poz. 60 Rozporządzenia RM.	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, a także w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Poznania i Planie Transportowym Aglomeracji Poznańskiej
Budowa ul. św. Wawrzyńca			
Przebudowa ulicy Królowej Jadwigi na odcinku od ul. Matyi do ronda Rataje + budowa kolektora deszczowego w ul. Królowej Jadwigi			
Przebudowa ul. Kolejowej			
Węzeł Komunikacyjny Nowa Naramowicka			
Przebudowa ul. Pokrzywno	Jest, jeśli przebudowa spełni kryteria przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – §3, ust. 1, poz. 60 Rozporządzenia RM.	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, a także w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Poznania i Planie Transportowym Aglomeracji Poznańskiej
Budowa ul. Dolnej Głogowskiej (wraz z przejściem przez tory kolejowe)			
Przebudowa mostu Lecha i ulicy Bałtyckiej			
Strefa Płatnego Parkowania	Nie jest	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Budowa parkingu dla autobusów PKS Poznań S.A. oraz innych przewoźników w sąsiedztwie Dworca autobusowego Poznań Główny	Może być, jeżeli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3, ust. 1, poz. 56 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie realizowane przez PKS Poznań S.A. W trakcie prowadzenia procesu inwestycyjnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zlecane są oceny oddziaływania na środowisko. Zadania wpisują się w określony w poprzedniej wersji Strategii rozwoju projekt: Zapewnienie dobrych warunków korzystania
Lokalizacja bazy PKS Poznań S.A. poza centrum miasta.			

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Budowa stacji diagnostycznej oraz budynku myjni na terenie nowej bazy PKS Poznań S.A..			z transportu zbiorowego
Zarządzanie parkingiem wielopoziomowym Rondo Kaponiera	Nie jest	Nie wyznacza	
Opracowanie polityki parkowania na Osiedlu Jeżyce	Nie jest	Nie wyznacza	
Planowanie zrównoważonej logistyki miejskiej dla wzmocnienia regionalnego transportu towarów (CE222 SULPITER)	Nie jest	Nie wyznacza	
Termomodernizacja zasobu mieszkaniowego zarządzanego przez MPGM	Nie jest	Nie wyznacza	
Uczestnictwo w programie Kawka	Nie jest	Nie wyznacza	
Akcje informacyjno-edukacyjne dla mieszkańców dotyczące ekologicznej gospodarki mieszkaniowej	Nie jest	Nie wyznacza	
Organizacja wydarzeń budujących świadomość ekologiczną oraz energetyczną - Pol-Eco-System, Greenpower, Expopower, Budma, Instalacje; pełnienie funkcji edukacyjnej - szkolenia przedsiębiorców oraz użytkowników końcowych na temat świadomego wykorzystania energii	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa parkingu wielopoziomowego, z zieloną, oddychającą ścianą oraz instalacją solarną na terenie MTP	Może być, jeśli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3, ust. 1, poz. 56 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie realizowane przez MPT. W trakcie prowadzenia procesu inwestycyjnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zlecane są oceny oddziaływania na środowisko. Zadanie wpisuje się w ujęty w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, projekt: Realizacja skutecznej polityki parkingowej
Organizacja wydarzeń promujących ekologiczny styl życia	Nie jest	Nie wyznacza	
Promowanie zachowań energooszczędnych	Nie jest	Nie wyznacza	
Stosowanie materiałów i technologii energooszczędnych w procesie projektowania nowych budynków PTBS. Zadanie zaplanowane w ramach nowych inwestycji na Naramowicach i Strzeszynie	Nie jest	Nie wyznacza	
Wymiana źródeł światła na energooszczędne w częściach wspólnych nieruchomości PTBS	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Wymiana oświetlenia w obiekcie Termy Maltańskie na energooszczędne	Nie jest	Nie wyznacza	
Uruchomienie systemu odzysku ciepła w obiekcie Termy Maltańskie	Nie jest	Nie wyznacza	
Likwidacja niskiej emisji na terenie Starego Miasta, Wildy i Łazarza w ramach programu Kawka	Nie jest	Nie wyznacza	
Termomodernizacja budynków wspólnot mieszkaniowych	Nie jest	Nie wyznacza	
Przyłączenie budynków wspólnot mieszkaniowych do miejskiej sieci ciepła	Nie jest	Nie wyznacza	
Kontrola spalania w domowych instalacjach grzewczych.	Nie jest	Nie wyznacza	
Proekologiczne działania edukacyjne	Nie jest	Nie wyznacza	
Program trzymaj ciepło - Przygotowanie, przeprowadzenie i promocja akcji bezpłatnych badań termowizyjnych budynków	Nie jest	Nie wyznacza	
Działania wspierające likwidację źródeł niskiej emisji	Nie jest	Nie wyznacza	
Poznański Dzień Energii	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa dróg wyciszonych	Może być, jeśli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3, ust. 1, poz. 60 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie realizowane przez WTIZ, dotyczy budowy dróg w całym mieście Poznań. Zadanie było uwzględniane w poprzedniej Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Ulice lokalne i peryferyjne (realizacja Programu Budowy Ulic Lokalnych i Peryferyjnych)
Ulgi dla pojazdów elektrycznych i hybrydowych (zmiana regulaminu Strefy Płatnego Parkowania)	Nie jest	Nie wyznacza	
Montaż urządzeń przetwarzających energię słoneczną na elektryczną we współpracy z przedsiębiorcami zainteresowanymi wynajęciem powierzchni stanowiących własność PTBS	Nie jest	Nie wyznacza	
Montaż energooszczędnych systemów oświetleniowych na terenie targowisk	Nie jest	Nie wyznacza	

Prognoza oddziaływania na środowisko aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Instalacja urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych na terenie Term Maltańskich	Nie, nie będą to instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energii wiatru określone w §3, ust. 1, poz. 6 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	
Farma fotowoltaiczna, żaluzje fotowoltaiczne oraz termomodernizacyjne, zadaszenia ciągów pieszych, carporty na terenie Portu Lotniczego Poznań-Ławica	Nie przekroczy progów określonych w §3, ust. 1, poz. 52 Rozporządzenia RM, ponieważ planowane jest zastosowanie zaawansowanych technologii, które pozwolą z powierzchni gruntu do 1 ha uzyskać planowaną w projekcie moc ok. 1,3 MW.	Nie wyznacza	Ograniczenie powierzchni farmy fotowoltaicznej do 1 ha będzie jednym z warunków specyfikacji przetargowej.
Poprawa jakości powietrza poprzez likwidację źródeł niskiej emisji spalin (zastąpienie ogrzewania węglowego innymi źródłami ciepła)	Nie jest	Nie wyznacza	
Termomodernizacja budynków komunalnych	Nie jest	Nie wyznacza	
Działania wspierające likwidację źródeł niskiej emisji	Nie jest	Nie wyznacza	
Ekologiczna Dostawa Towarów – etap I – Koncepcja organizacji ruchu pojazdów dostawczych w Centrum wraz z promocją ekologicznych rozwiązań i uruchomieniem zatoczek ładunkowych w wybranym obszarze	Nie jest	Nie wyznacza	
ECOTALE (External Costs of Transport and Land Equalisation)	Nie jest	Nie wyznacza	
Ułatwienia dla pojazdów realizujących dostawę (zmiana regulaminu Strefy Płatnego Parkowania)	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa kanalizacji deszczowej wraz z niezbędną przebudową układu drogowego dla os. Kiekrz	Może być, jeśli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3, ust. 1, poz. 79 Rozporządzenia RM.	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, jako: Rozwój i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej na podstawie projektu „Program działań inwestycyjnych Aquanet S.A. na lata 2013-2022”, ponadto Rada Miasta uchwala Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędów Wodociągowych i Urzędów Kanalizacyjnych będących w posiadaniu Aquanet S.A., który Spółka corocznie wdraża. W trakcie prowadzenia procesu inwestycyjnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zlecane są oceny oddziaływania na środowisko
Rozbudowa sieci wodociągowej	Może być, jeśli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3, ust. 1, poz. 68 Rozporządzenia RM. Zakłada się, że do realizacji zadania będą wykorzystywane różne metody, w tym metoda bezwykopowa (przewierty, przeciski)		
Modernizacja sieci wodociągowej	Może być, jeśli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3, ust. 1, poz. 79 Rozporządzenia RM. Zakłada się, że do realizacji zadania będą wykorzystywane różne metody, w tym metoda bezwykopową (przewierty, przeciski)		
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej	Może być, jeśli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3, ust. 1, poz. 79 Rozporządzenia RM. Zakłada się, że do realizacji zadania będą wykorzystywane różne metody, w tym metoda bezwykopową (przewierty, przeciski)		
Modernizacja sieci kanalizacyjnej	Może być, jeśli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3, ust. 1, poz. 79 Rozporządzenia RM. Zakłada się, że do realizacji zadania będą wykorzystywane różne metody, w tym metoda bezwykopową (przewierty, przeciski)		
Rozbudowa i modernizacja Oczyszczalni Ścieków (COS i LOS)	Może być, jeśli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §2, ust. 1, poz. 40 Rozporządzenia	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
	RM. W trakcie prowadzenia procesu inwestycyjnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami, uzyskiwane są decyzje środowiskowe.		
Rozbudowa i modernizacja Ujęć Wody i Stacji Uzdatniania Wody	Może być, jeśli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §2, ust. 1, pkt. 37 Rozporządzenia RM. W trakcie prowadzenia procesu inwestycyjnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami, uzyskiwane są decyzje środowiskowe.	Nie wyznacza	
Wzrost produkcji energii "zielonej" na terenie Centralnej Oczyszczalni Ścieków (COŚ) - kofermentacja	Nie jest	Nie wyznacza	
Wzrost produkcji energii "zielonej" na terenie Lewobrzeżnej Oczyszczalni Ścieków (LOŚ) - kofermentacja	Nie jest	Nie wyznacza	
Wybudowanie turbiny ORC na terenie Centralnej Oczyszczalni Ścieków Koziegłowy (COŚ)	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa instalacji fotowoltaicznych na obiektach Aquanet	Może być, jeśli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3, ust. 1, pkt. 52 Rozporządzenia RM. Obecnie Spółka realizuje koncepcję budowy instalacji fotowoltaicznej. Po zrealizowaniu koncepcji zostanie ustalony szczegółowy zakres tj. koniec roku 2017 r.	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, jako: Rozwój i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej na podstawie projektu „Program działań inwestycyjnych Aquanet S.A. na lata 2013-2022”, ponadto Rada Miasta uchwala Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych będących w posiadaniu Aquanet S.A., który Spółka corocznie wdraża. W trakcie prowadzenia procesu inwestycyjnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zlecane są oceny oddziaływania na środowisko
Program edukacyjny dla kupców handlujących na targowiskach - prawidłowe i świadome segregowanie odpadów	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa stacji pomiarowej dla ścieków z obiektu Termy Maltańskie	Nie jest	Nie wyznacza	
Składowisko odpadów innych niebezpieczne i obojętne w Suchym Lesie - budowa kwatery S2A	Może być, jeśli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §2, ust. 1, pkt. 46, pkt. 47 Rozporządzenia RM lub w §3, ust. 1, pkt. 80 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, jako : Realizacja projektu System gospodarki odpadami dla Miasta Poznania
Składowisko odpadów innych niebezpieczne i obojętne w Suchym Lesie - budowa kwatery S2B			

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Budowa Punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Nie jest	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, jako : Współpraca ze Związkiem Międzygminnym „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” w usprawnianiu zintegrowanego systemu odbioru i transportu odpadów komunalnych
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Suchym Lesie - rekultywacja kwatery P-3	Może być, jeśli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3, ust. 1, pkt. 80 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, jako : Realizacja projektu System gospodarki odpadami dla Miasta Poznania
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Suchym Lesie - rekultywacja kwatery S-1			
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Suchym Lesie - rekultywacja kwatery S2A			
Prowadzenie edukacji ekologicznej, działania edukacyjno-informacyjno-promocyjne	Nie jest	Nie wyznacza	
Promocja wiedzy i zachowań proekologicznych	Nie jest	Nie wyznacza	
Zagospodarowanie odpadów komunalnych w Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK) w Poznaniu	Nie jest	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Działania edukacyjne i promocyjne z zakresu zwiększania świadomości ekologicznej ***	Nie jest	Nie wyznacza	
Rozwój sieci Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w m. Poznaniu ***	Nie jest	Nie wyznacza	
Miejska sieć ciepłownicza - Veolia Energia Poznań S.A. Rozwój sieci ciepłej - nowe przyłączenia; cały obszar miasta Poznania będący w zasięgu miejskiej sieci ciepłej - Grunwald, Nowe Miasto, Stare Miasto, Jeżyce, Wilda	Nie jest, zadanie obejmuje osiedlowe sieci ciepłownicze i przyłącza do budynków, czyli przedsięwzięcia dla których nie jest wymagane uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 34 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	
Miejska sieć ciepłownicza - Veolia Energia Poznań S.A. Likwidacja źródeł lokalnych przez włączenie do miejskiej sieci ciepłej - Grunwald, Stare Miasto, Wilda			

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Sieć gazowa - Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. - Oddział w Poznaniu modernizacja stacji gazowych, modernizacja sieci gazowej, modernizacja przyłączy, rozbudowa sieci gazowej, przyłączanie nowych odbiorców - na terenie miasta Poznania	Nie jest, gdyż nie osiągnie progów ustalonych w § 3 ust. 1 pkt 33 Rozporządzenia RM – zakłada się, że ciśnienie będzie poniżej 0,5 Mpa, średnica poniżej 800 mm, długość łączna zależna od bieżących potrzeb (niemożliwa do oszacowania w perspektywie do roku 2030)	Nie wyznacza	decyzja środowiskowa wnioskowana jest każdorazowo przez inwestora przy realizacji konkretnego zadania
Sieć energetyczna - Enea Operator Sp. z o.o. - budowa stacji WN/SN/SN GPZ Garbary, - budowa stacji WN/SN GPZ Towarowa, - budowa stacji WN/SN Szczepankowo, - budowa rozdzielni WN RS Garaszewo, - modernizacja stacji WN/SN GPZ Górczyn, - modernizacja stacji WN/SN GPZ Główna, - modernizacja stacji WN/SN GPZ HCP, - budowa przyłączy i rozbudowa sieci SN i nn dla przyłączenia obiektów do sieci, - modernizacja sieci SN i nn - likwidacja sieci SN-6 kV	Może być, jeżeli osiągnie progi określone w § 2 ust. 1 pkt 6 lub w § 3 ust. 1 pkt 7 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę jako: ENEA Operator SA – Rozwój i modernizacja sieci energetycznej. Zadanie realizowane przez Enea Operator Sp. z o.o. decyzja środowiskowa wnioskowana jest każdorazowo przez inwestora przy realizacji konkretnego zadania
Ciek Górczynka - Regulacja gospodarki wodnej na terenie m. Poznania	Nie jest, nie dotyczy działań określonych w § 3 ust. 1 pkt 65 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Ul. Nowe Kotowo, w tym budowa dwóch wiaduktów nad linią kolejową Poznań Berlin z budową układu drogowego dla obsługi osiedla Kwiatowego + Ciek Górczynka
Budowa kanalizacji deszczowej wraz z niezbędną przebudową układu drogowego dla os. Kiekrz - Odwodnienie terenów Osiedla Kiekrz	Może być, jeżeli osiągnie progi określone w § 3 ust. 1 pkt 60 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Budowa kanalizacji deszczowej wraz z niezbędną przebudową układu drogowego dla Os. Kiekrz
Budowa śmietników podziemnych na terenie targowisk śródmiejskich	Nie jest, nie dotyczy przedsięwzięć wymienionych w § 2 ust. 1 pkt. 50 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie realizowane przez Targowiska sp. z o.o.
Budowa instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów	Nie jest, nie dotyczy przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 80 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadania realizowane przez Zakład Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu Sp. z o.o. Zadania były uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Realizacja projektu System gospodarki odpadami dla miasta Poznania. Ponadto znajduje się w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2012 – 2017
Składowisko odpadów w Suchym Lesie - budowa instalacji do odzysku odpadów obojętnych	Może być, jeżeli osiągnie progi wymienione w § 2 ust. 1 pkt. 46 lub w § 3 ust. 1 pkt. 80 Rozporządzenia RM		
Budowa instalacji do przetwarzania odpadów wielkogabarytowych	Nie należy do przedsięwzięć wymienionych w § 2 ust. 1 pkt. 46 lub w § 3 ust. 1 pkt. 80 Rozporządzenia RM		
Składowisko odpadów w Suchym Lesie - budowa kwatery na azbest	Może być, jeżeli należy do przedsięwzięć określonych w § 2 ust. 1 pkt. 41 Rozporządzenia RM		

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Budowa stacji przeładunkowej	Nie należy do przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt. 80 Rozporządzenia RM		Inwestycja zawarta w strategii rozwoju Portu Lotniczego Ławica. Zadanie realizowane przez Port Lotniczy Poznań Ławica sp. z o.o. decyzja środowiskowa wnioskowana jest każdorazowo przez inwestora przy realizacji konkretnego zadania
Budowa Instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów	Nie należy do przedsięwzięć wymienionych w § 2 ust. 1 pkt. 45 Rozporządzenia RM		
Składowisko odpadów w Suchym Lesie - budowa farmy fotowoltaicznej	Może być, ponieważ zakłada się że powierzchnia zabudowy farmy fotowoltaicznej przekroczy 1 ha – próg określony w § 3 ust. 1 pkt. 52 Rozporządzenia RM		
Budowa systemu podczyszczania wody opadowej z terenów utwardzonych z terenu Portu Lotniczego Poznań-Ławica	Może być, jeżeli będzie to przedsięwzięcie określone w § 3 ust. 1 pkt. 78 Rozporządzenia RM..		
Wykorzystanie wody deszczowej w celach gospodarczych	Nie jest	Nie wyznacza	
Likwidacja zbiorników bezodpływowych i włączanie budynków do sieci kanalizacji miejskiej	Nie jest, zadanie dotyczy przyłączy do budynków, stanowiących wyłączenie z § 3 ust. 1 pkt 79 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	
Zastosowanie odnawialnych źródeł energii (panele słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne, energooszczędne oświetlenie)	Nie jest, zakłada się że przedsięwzięcie nie osiągnie progów określonych w § 3 ust. 1 pkt 52 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zastosowanie odnawialnych źródeł energii może dotyczyć zasobu już istniejącego jak i budynków, które powstaną w wyniku Programu Budownictwa Komunalnego.
Zastosowanie energooszczędnych systemów w budynkach	Nie jest	Nie wyznacza	
Działania wspierające bezpieczne unieszkodliwianie azbestu	Nie jest	Nie wyznacza	
Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji w oparciu o system pojemników	Nie jest	Nie wyznacza	
Rozpoczęcie przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji w Biokompostowni	Nie jest	Nie wyznacza	
Wdrażanie i realizacja systemu przejmowania przez Miasto obowiązków właścicieli nieruchomości z zakresu pozbywania się nieczystości ciekłych	Nie jest	Nie wyznacza	
Biologiczna odnowa wód rzeki Bogdanki	Nie jest, zadanie dotyczy czynności niwelujących antropopresyjne oddziaływanie zlewni miejskiej na wody powierzchniowe	Nie wyznacza	Zadania były uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
System stałego oczyszczania wód ciągu rzeki Cybiny			

Kontynuacja tabeli 12

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko
Czyste Miasto	Nie jest	Nie wyznacza
Ujawnianie i doprowadzanie do likwidacji dzikich wysypisk śmieci.	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja cyklicznych akcji proekologicznych - wspólne sprzątanie zanieczyszczonych terenów przestrzeni publicznej	Nie jest	Nie wyznacza
Realizacja działań informacyjnych i edukacyjnych, w tym zajęć w poznańskich przedszkolach i szkołach - pod kątem zwrócenia uwagi na potrzebę dbania o czystość w przestrzeni publicznej	Nie jest	Nie wyznacza
Realizacja Programu "Kejter też Poznaniak" - w tym na rzecz wyeliminowania problemu zalegających psich odchodów	Nie jest	Nie wyznacza
Rozbudowa sieci automatycznych toalet na terenie miasta Poznania	Nie jest	Nie wyznacza
Modernizacja szaleatów i obiektów administracyjnych	Nie jest	Nie wyznacza
Kontrola terenów zielonych pod kątem czystości	Nie jest	Nie wyznacza
Zapewnienie wysokiego standardu i dostępności usług świadczonych przez miejskie toalety	Nie jest	Nie wyznacza
Realizacja inicjatyw lokalnych w zakresie organizacji akcji sprzątania terenów zanieczyszczonych w dowolnych terminach - zapewnienie przez Miasto odbioru zebranych odpadów i ich właściwego zagospodarowania	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja akcji proekologicznych ("Sprzątanie świata", "Wiosenne porządki", "Dni recyklingu")	Nie jest	Nie wyznacza

Kontynuacja tabeli 12

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Interweniowanie w zakresie łamania przepisów dot. ochrony środowiska	Nie jest	Nie wyznacza	
Przygotowywanie dokumentacji form ochrony przyrody i terenów cennych przyrodniczo, rozbudowa systemu obszarów chronionych	Nie jest	Nie wyznacza	
Modernizacja obiektów na terenie Starego i Nowego ZOO	Może być, jeśli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3 ust. 1 pkt. 57 Rozporządzenia RM.	Nie wyznacza	Zadanie było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Rozwój i dostosowanie usług wystawienniczych do potrzeb mieszkańców i turystów przy jednoczesnej poprawie dobrostanu zwierząt	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa schroniska dla zwierząt	Może być, jeśli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Zapewnienie opieki nad bezdomnymi zwierzętami	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa całorocznego wybiegu dla nosorożca i żyraf wraz z budynkiem dydaktycznym	Może być, jeżeli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3 ust. 1 pkt. 55 i 57 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadania realizowane przez Ogród Zoologiczny na terenie przeznaczonym do prowadzenia działalności gospodarczej związanej z rozrywką lub rekreacją.
Budowa wybiegów dla hipopotamów świata		Nie wyznacza	
Przejęcie i komercjalizacja budynku PAN na terenie Starego ZOO	Nie jest	Nie wyznacza	
Rewitalizacja zieleni na terenie Nowego i Starego ZOO	Nie jest	Nie wyznacza	
Utworzenie centrum edukacji ekologicznej	Może być, jeżeli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadania realizowane przez Ogród Zoologiczny na terenie przeznaczonym do prowadzenia działalności gospodarczej związanej z rozrywką lub rekreacją. Zadania wpisują się w ujęty w poprzedniej wersji Strategii rozwoju projekt: Współpraca Miasta z organizacjami pożytku publicznego w zakresie edukacji ekologicznej w ramach zadania: „Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego”
Mini centrum Kopernik - "od kropli rosy po głębie oceanu" - poznawanie podwodnego świata zwierząt i roślin		Nie wyznacza	
Budowa azylu dla zwierząt pochodzących z konfiskat		Nie wyznacza	
Działania wspomagające rozwój przedsiębiorczości - wspieranie przedsiębiorczości, przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy	Nie jest	Nie wyznacza	
Promowanie przedsiębiorczości - wspieranie przedsiębiorczości, przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy	Nie jest	Nie wyznacza	
Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i Poznańskim Ośrodkiem Wspierania Przedsiębiorczości w celu wspierania tworzenia nowych miejsc pracy i aktywnych form zatrudnienia.	Nie jest	Nie wyznacza	
Przedsiębiorczy Poznań - promocja	Nie jest	Nie wyznacza	
Organizacja targów zgodnie z kalendarzem wydarzeń, w podziale na targi kontraktacyjne i wydarzenia dla szerokiej publiczności / eventy (Budma, Windoor-Tech, Kominki, Tour Salon, Rybomania, Knieje, Boatex, Targi Mody Poznań (edycja wiosna oraz jesień), Gardenia, Special Days, Meble Polska, Home Decor, Arena Design, Poznański Salon Optyczny, Optyka, Motor Show, Targi Techniki Motoryzacyjnej, Salmed, Instalacje, Sawo, Securex, Targi Ciepła Systemowego, Look, Beauty Vision, Fit-Expo, Sport Invest, Expopower, Greenpower, Intermaśz, Infratec, Innowacje-Technologie-Maszyny Polska, Dream, Furnica, Sofab, Intermic, Polagra Tech, Polagra Food, Polagra	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Gastro, Invest Hotel, Taropak, Logitec, Pakfood, Polagra Premiery, Epla, Golden Marketing Conference, Golden Marketing Expo, Pol-Eco-System, Poznań Game Arena, Stone, Glass, Sakralia, Memento; Festiwal Sztuki i Przedmiotów Artystycznych, Cavaliada Tour, Poznań Game Arena, Hobby, AquaZoo, Happy Baby, Poznań Sport Expo, Smaki Regionów, Tour Salon, Rybomania, Knieje, Boatex, Gardenia, Special Days, Targi Edukacyjne, Książka dla Dzieci, Młodzieży i Rodziców, Viva Seniorzy, Motor Show, krajowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Fit Expo)			
Program akceleracji start-up'ów (wsparcie rozwoju start-up'ów poprzez promocję wśród przedsiębiorstw z kapitałem prywatnym)	Nie jest	Nie wyznacza	
Organizacja i rozszerzenie zakresu Dni Przedsiębiorczości Poznań, Poznań Biznes Partner; Gala finałowa konkursu o tytuł Poznańskiego Lidera Przedsiębiorczości	Nie jest	Nie wyznacza	
Program promocji wytwórców i producentów lokalnych i regionalnych wyrobów na targowiskach i organizowanych jarmarkach	Nie jest	Nie wyznacza	
Modernizacja Budynku 400 w Poznańskim Parku Technologiczno-Przemysłowym; wykonanie modernizacji	Nie jest, przedsięwzięcie nie osiąga progów określonych w § 3 ust. 1 pkt. 52 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	
Rozbudowa Poznańskiego Parku Technologiczno-Przemysłowego w ramach III etapu, budowa budynku C	Może być, jeżeli osiągnie progi określone w § 3 ust. 1 pkt. 52 Rozporządzenia RM.		Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju jako: Budowa trzech segmentów nowego PPTP w istniejącej lokalizacji przy ul. 28 Czerwca 1956 r.
Konkurs na zajęcia dodatkowe realizowane w szkołach prowadzonych przez Miasto Poznań	Nie jest	Nie wyznacza	
Prowadzenie portalu internetowego dla przedsiębiorców	Nie jest	Nie wyznacza	
Prowadzenie Ośrodka Doradczo-Szkoleniowego WDGIR dla sektora MŚP	Nie jest	Nie wyznacza	
Współpraca z instytucjami wsparcia innowacji: Poznańskim Parkiem Technologiczno - Przemysłowym, Wielkopolskim Klastrem Teleinformatycznym.	Nie jest	Nie wyznacza	
Promocja Poznania jako centrum designu	Nie jest	Nie wyznacza	
Organizacja konferencji i kongresów przy targach SALMED - promocja rozwoju technologii medycznych i biotechnologia	Nie jest	Nie wyznacza	
Targi Innowacje-Technologie-Maszyny Polska - promocja rozwoju nanotechnologii i nowych technologii przemysłowych, mechatroniki	Nie jest	Nie wyznacza	
Targi Polagra Food, Polagra Tech - promocja przemysłu spożywczego	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Złoty Medal MTP nagroda dla najbardziej innowacyjnych produktów wystawianych na targach	Nie jest	Nie wyznacza	
Top Design Award podczas Arena Design nagroda łącząca najwyższy design z innowacyjnością rozwiązania	Nie jest	Nie wyznacza	
Pozyskiwanie nowych wydarzeń/ konferencji/ kongresów o zasięgu i randze międzynarodowej	Nie jest	Nie wyznacza	
Program akceleracji start-up'ów; promocja branż: budowlanej, spożywczej, motoryzacyjnej, transport/ magazynowanie/ logistyka, medycyna/ life science, energia/ ochrona środowiska, przemysł ciężki, rolnictwo	Nie jest	Nie wyznacza	
Promocja inicjatyw oddolnych w obszarze fashion/ design/ kultura/ rozwój osobisty	Nie jest	Nie wyznacza	
Uzbrojenie i komercjalizacja terenów Poznańskiego Centrum Logistycznego Franowo- Żegrze, Michałowo-Sowice, os. Kwiatowe	Może być, ponieważ zakłada się że zadanie osiągnie progi określone w § 3 ust. 1 pkt. 52 Rozporządzenia RM.	Nie wyznacza	Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Zagospodarowanie terenów inwestycyjnych: – Poznańskiego Centrum Logistycznego Franowo – Żegrze, Teren „A” (SSE A), o łącznej powierzchni 9,888 ha, – Michałowo Sowice (tereny inwestycyjne i inwestycje mieszkaniowe), – Os. Kwiatowe (inwestycje mieszkaniowe). W ramach projektów planuje się uzbrojenie terenów inwestycyjnych i ich komercjalizację.
Rozbudowa Wielkopolskiej Platformy Innowacyjnej	Nie jest, zadanie stanowi platformę wymiany wiedzy i informacji pomiędzy nauką i biznesem	Nie wyznacza	

Kontynuacja tabeli 12

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko
Wspieranie współpracy poznańskiej nauki i biznesu (organizacja konferencji i spotkań służących nawiązywaniu współpracy jednostek naukowych i firm w celu transferu wiedzy i innowacji do gospodarki).	Nie jest	Nie wyznacza
AQUA-STAZ - współpraca z Uniwersyteciem Adama Mickiewicza w zakresie programu stażowego dla absolwentów	Nie jest	Nie wyznacza
Współpraca z Politechniką Poznańską w zakresie stacji pilotażowej na oczyszczalni ścieków	Nie jest	Nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąym znacząco oddziaływać na środowisko
Ramowa umowa o współpracy z Uniwersytetem Adama Mickiewicza min. w tematyce hydrologii	Nie jest	Nie wyznacza
Targi jako miejsce, gdzie środowiska nauki, biznesu, jednostek miejskich i NGOów mogą spotykać się, aby dyskutować o przyszłości	Nie jest	Nie wyznacza
Targi jako miejsce naturalnego transferu wiedzy do biznesu, poprzez program akceleracji start-up'ów, wystąpienia targowe, konferencje naukowe i kongresy	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja konferencji StartUp Poznań	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja forum parków technologicznych i przemysłowych	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja inauguracji roku akademickiego poznańskich uczelni	Nie jest	Nie wyznacza
Oferta MTP w zakresie custom publishing dla innych spółek miejskich, oraz centrum zakupu wspólnych usług promocyjnych - grupy zakupowe w sektorze usług poligraficznych i wydawniczych	Nie jest	Nie wyznacza
Oferta prowadzenia badań marketingowych	Nie jest	Nie wyznacza
Program promocyjnych warunków najmu komunalnych lokali użytkowych dla podmiotów realizujących cele prospołeczne	Nie jest	Nie wyznacza
Promocja Poznania jako ośrodka akademickiego	Nie jest	Nie wyznacza
Program staży w MTP dla studentów	Nie jest	Nie wyznacza
Wspieranie przedsiębiorczości, przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy Prowadzenie strefy pracy wspólnej dla poznańskich przedsięwzięć typu Startup oraz koordynacja programu wsparcia Startup Poznań	Nie jest	Nie wyznacza
Program Polski Czempion - wsparcie lokalnych firm w ekspansji zagranicznej	Nie jest	Nie wyznacza
Program akceleracji start-up'ów; promocja branż: budowlanej, spożywczej, motoryzacyjnej, transport/magazynowanie/logistyka, medycyna/life science, energia/ochrona środowiska, przemysł ciężki, rolnictwo (specjalna oferta wystawiennicza, preferencyjne warunki najmu sal konferencyjnych dla inkubatorów przedsiębiorczości, organizacja wydarzeń typu start-up challenge, matchmaking, udział w programach hosted buyers, udział w galach networkingowych, pitch w przestrzeni konferencyjnej, pitch podczas gali - w celach poszukiwania inwestora; wystąpienia na targach branżowych zagranicznych; udział w konkursach np. PARP)	Nie jest	Nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko
MTP - oNetworking zgodnie z kalendarzem wydarzeń, w podziale na targi kontraktacyjne i wydarzenia dla szerokiej publiczności / eventy (Budma, Windoor-Tech, Tour Salon, Rybomania, Knieje, Boatex, Targi Mody Poznań (edycja wiosna oraz jesień), Gardenia, Special Days, Meble Polska, Home Decor, Arena Design, Poznański Salon Optyczny, Optyka, Motor Show, Targi Techniki Motoryzacyjnej, Salmed, Instalacje, Sawo, Securex, Targi Ciepła Systemowego, Look, Beauty Vision, Fit-Expo, Sport Invest, Expopower, Greenpower, Interimasz, Infratec, Innowacje-Technologie-Maszyny Polska, Dream, Furnica, Sofab, Intermic, Polagra Tech, Polagra Food, Polagra Gastro, Invest Hotel, Taropak, Logitec, Pakfood, Polagra Premiery, Epla, Golden Marketing Conference, Golden Marketing Expo, Pol-Eco-System, Poznań Game Arena, Stone, Glass, Sakralia, Memento; Festiwal Sztuki i Przedmiotów Artystycznych, Cavaliada, Poznań Game Arena, Hobby, AquaZoo, Happy Baby, Poznań Sport Expo, Smaki Regionów, Tour Salon, Rybomania, Knieje, Boatex, Gardenia, Special Days, Targi Edukacyjne, Książka dla Dzieci, Młodzieży i Rodziców, Viva Seniorzy, Motor Show, krajowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Fit Expo)	Nie jest	Nie wyznacza
Program pomocy w pozyskaniu środków unijnych na rozwój działalności	Nie jest	Nie wyznacza
Targi jako organizator i wykonawca wystąpień lokalnych firm w Polsce i za granicą	Nie jest	Nie wyznacza
Utworzenie "Co-work" w budynku przy ul. Za Bramką	Nie jest	Nie wyznacza
Utworzenie Inkubatora w Poznańskim Parku Technologiczno- Przemysłowym	Nie jest	Nie wyznacza
Oferta komunalnych lokali użytkowych dla podmiotów rozpoczynających działalność gospodarczą	Nie jest	Nie wyznacza
Udostępnienie przestrzeni dla start-up'ów, przestrzeń co-workingowa na terenie MTP	Nie jest	Nie wyznacza
Programy lojalnościowe ZKZL dla obecnych i przyszłych najemców lokali użytkowych, wspierających prowadzoną przez nie działalność	Nie jest	Nie wyznacza
Utworzenie na stronie ZKZL Sp. z o.o. bazy klientów, w tym "marek firm" korzystających z miejskich lokali użytkowych wraz z wizytówkami firm	Nie jest	Nie wyznacza
Merytoryczna współpraca z Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży i Obserwatorium Gospodarki i Rynku Pracy nad dostosowaniem kierunków kształcenia do potrzeb pracodawców	Nie jest	Nie wyznacza
Promocja kształcenia zawodowego, akcje informacyjne	Nie jest	Nie wyznacza
Staże dla uczniów i studentów szkół branżowych (np. staże dla przyszłych inspektorów nadzoru itd.)	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja konferencji, warsztatów i szkoleń zawodowych przy organizacji targów Budma, Windoor-Tech, Tour Salon, Rybomania, Knieje, Boatex, Targi Mody Poznań (edycja wiosna oraz jesień), Gardenia, Special Days, Meble Polska, Home Decor, Arena Design, Poznański Salon Optyczny, Optyka, Motor Show, Targi Techniki Motoryzacyjnej, Salmed, Instalacje, Sawo, Securex, Targi Ciepła Systemowego, Look, Beauty Vision, Fit-Expo, Sport Invest, Expopower, Greenpower, Interimasz, Infratec, Innowacje-Technologie-Maszyny Polska, Dream, Furnica, Sofab, Intermic, Polagra Tech, Polagra Food, Polagra Gastro, Invest Hotel, Taropak, Logitec, Pakfood, Polagra Premiery, Epla, Golden Marketing Conference, Golden Marketing Expo, Pol-Eco-System, Poznań Game Arena, Stone, Glass, Sakralia, Memento; Festiwal Sztuki i Przedmiotów Artystycznych, Poznań Game Arena, Happy Baby, Poznań Sport Expo, Tour Salon, Rybomania, Knieje, Boatex, Gardenia, Special Days, Targi Edukacyjne, Viva Seniorzy, Fit Expo)	Nie jest	Nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko
Szkolenia kierowców PKS Poznań podnoszące kwalifikacje zawodowe	Nie jest	Nie wyznacza
Podniesienie jakości kształcenia na wszystkich szczeblach edukacji ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia zawodowego dopasowanego do potrzeb rynku pracy (kwota szacunkowa - wstępna propozycja budżetu, nie uwzględnia środków w rezerwie celowej)	Nie jest	Nie wyznacza
Stymulowanie rozwoju szkolnictwa zawodowego w tym ustawicznego i pozaszkolnych form kształcenia. Dostosowanie szkół do potrzeb rynku pracy w celu zwiększenia grupy osób objętych kształceniem zawodowym.(kwota szacunkowa - wstępna propozycja budżetu, nie uwzględnia środków w rezerwie celowej)	Nie jest	Nie wyznacza
Rozwój doradztwa zawodowego	Nie jest	Nie wyznacza

Kontynuacja tabeli 12

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Budowa, przebudowa, modernizacja i oświetlenie dróg lokalnych	Może być, jeżeli będą to działania określone w §3 ust. 1 pkt. 60 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Ulice lokalne i peryferyjne (realizacja Programu Budowy Ulic Lokalnych i Peryferyjnych)
Aquanet wspiera lokalne osiedlowe działania	Nie jest	Nie wyznacza	
Przygotowanie oferty lokali użytkowych dla celów co-workingowych	Nie jest	Nie wyznacza	
Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez wspieranie organizacji imprez kulturalno-integracyjnych inicjowanych przez Rady Osiedli	Nie jest	Nie wyznacza	
Miasto jako HUB rozwoju osobistego	Nie jest	Nie wyznacza	
Stworzenie powiatu metropolitalnego, w skład którego będzie wchodziło Miasto Poznań wraz z gminami tworzącymi obecnie powiat ziemski. Przekształcenie jednostek pomocniczych Miasta w 5-7 dużych gmin wchodzących w skład tego powiatu.	Nie jest	Nie wyznacza	
Udostępnienie powierzchni co-workinowej dla młodych, lokalnych przedsiębiorców i start-up'ów	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Promowanie obiektów sportowych jako elementów "tożsamości architektonicznej" miasta i jego sportowego charakteru, a także miejsc dających możliwość zaspokajania potrzeb rekreacyjnych i sportowych mieszkańców	Nie jest	Nie wyznacza	
"Przyjeźdź do Śródmieścia" - animacja i wspieranie działań aktywizujących	Nie jest	Nie wyznacza	
Wsparcie lokalnych wydarzeń kulturalnych - Miasto jako HUB kulturalny osiedli	Nie jest	Nie wyznacza	
Ochrona ludności i zarządzanie kryzysowe	Nie jest	Nie wyznacza	
Utrzymanie i rozwój infrastruktury technicznej na potrzeby zarządzania kryzysowego, ochrony ludności, bezpieczeństwa i porządku publicznego.	Nie jest	Nie wyznacza	
Koordinowanie działań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego	Nie jest	Nie wyznacza	
Udostępnienie powierzchni MTP na żłobek (zapewnienie łatwego powrotu mam do pracy po urlopie macierzyńskim)	Nie jest	Nie wyznacza	
Kontynuacja projektu Lato na Targach, w tym kino letnie; zapewnienie przestrzeni sportowo-rekreacyjnej oraz programów edukacyjnych	Nie jest	Nie wyznacza	
Muzeum targowe - edukacja historyczna mieszkańców	Nie jest	Nie wyznacza	
Otwarcie przestrzeni targowej dla mieszkańców - Garden City	Nie jest	Nie wyznacza	
Organizacja imprez sportowych – PKO Poznań Maraton i PKO Poznań Półmaraton na terenie MTP (biuro zawodów, strefa startu i mety, towarzyszące targi sportowe), zawody konne w ramach cyklu Cavaliada	Nie jest	Nie wyznacza	
Integracja lokalnych społeczności (poprzez organizację wydarzeń typu B2C, czyli Festiwal Sztuki i Przedmiotów Artystycznych, Cavaliada, Poznań Game Arena, Hobby, AquaZoo, Happy Baby, Poznań Sport Expo, Smaki Regionów, Tour Salon, Rybomania, Knieje, Boatex, Gardenia, Special Days, Targi Edukacyjne, Książka dla Dzieci, Młodzieży i Rodziców, Viva Seniorzy, Motor Show, krajowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Fit Expo)	Nie jest	Nie wyznacza	
Zapewnienie dostępności infrastruktury społeczno-oświatowej (place zabaw, świetlica, biblioteka, żłobek, siłownie zewnętrzne etc.) w ramach inwestycji PTBS	Nie jest, zadanie nie osiągnie progów określonych w § 3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM. Elementy infrastruktury społeczno-oświatowej obejmować będą	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
planowanej na Strzeszynie	powierzchnię mniejszą niż 0,5 ha. Obowiązuje MPZP dla terenów w rejonie ulic Koszalińskiej i Hezjoda w Poznaniu" Teren realizacji zadania nie należy do obszarów objętych formami ochrony przyrody		
Organizacja zawodów pływackich amatorów dla dzieci szkolnych	Nie jest	Nie wyznacza	
Współtworzenie przestrzeni dla lokalnych inicjatyw kulturalnych, m.in. skupianych w otwartych strefach kultury. Kontynuowanie działań w zakresie udostępniania lokali użytkowych w ramach Otwartej Strefy Kultury Łazarz, programów promocyjnych typu "Lokal dla kultury".	Nie jest	Nie wyznacza	
Utrzymywanie i poprawa standardu lokali użytkowych przeznaczonych na cele ochrony zdrowia (NZOZ)	Nie jest	Nie wyznacza	
PRZEDSZKOLA zapewnienie edukacji społeczności lokalnej	Może być, jeżeli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w § 3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko w ramach programu strategicznego Nr 16 – Wysoka jakość edukacji i wychowania
SZKOŁY PODSTAWOWE zapewnienie edukacji społeczności lokalnej	Może być, jeżeli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w § 3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	
GIMNAZJA zapewnienie edukacji społeczności lokalnej	Może być, jeżeli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w § 3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	
Animatory ORLIK 2012	Nie jest	Nie wyznacza	
Szkolne Ogrody Poznania	Nie jest	Nie wyznacza	
Wsparcie IK Pireus	Nie jest	Nie wyznacza	
Utrzymanie bieżącego kontaktu z Radami poprzez Strażnika Osiedlowego	Nie jest	Nie wyznacza	
Informowanie społeczności lokalnej o zagrożeniach i wskazywanie sposobów rozwiązania.	Nie jest	Nie wyznacza	
Edukowanie społeczeństwa we współpracy z Radami Osiedla podczas festynów i imprez o zasięgu lokalnym.	Nie jest	Nie wyznacza	
"Przyjazne podwórko" - koordynacja udziału wspólnot mieszkaniowych w programie	Nie jest	Nie wyznacza	
Otwarty konkurs ofert na projekty realizowane przez organizacje pozarządowe w ramach priorytetu: Działania z zakresu edukacji kulturalnej	Nie jest	Nie wyznacza	
Prowadzenie i rozwój konkursu Centrum Warte Poznania	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Otwarty konkurs ofert na projekty realizowane przez organizacje pozarządowe w ramach priorytetu: Poprawa jakości przestrzeni publicznej poprzez działania integrujące społeczność lokalną.	Nie jest	Nie wyznacza	
Utworzenie centrum kultury w filii Biblioteki Raczyńskich na Naramowicach	Nie jest, zadanie obejmuje utworzenie instytucji kulturalnej w już istniejącej placówce.	Nie wyznacza	
Organizacja koncertów muzyki dawnej dla mieszkańców Osiedla Ostrów Tumski - Śródka - Zawady - Komandoria	Nie jest	Nie wyznacza	
Łazarskie Inicjatywy Osiedlowe	Nie jest	Nie wyznacza	
Projekt "Edukacja sportowa - Szkolna Liga Piłki Ręcznej Św. Łazarz"	Nie jest	Nie wyznacza	
Organizacja zajęć sportowych dla mieszkańców Osiedla Ostrów Tumski - Śródka - Zawady - Komandoria	Nie jest	Nie wyznacza	
Spotkania integracyjne mieszkańców DPS z mieszkańcami Osiedla Ostrów Tumski - Śródka - Zawady - Komandoria	Nie jest	Nie wyznacza	
Zapewnienie dostępności infrastruktury społeczno-oświatowej (place zabaw, świetlica, biblioteka, żłobek, siłownie zewnętrzne etc.) w ramach inwestycji PTBS planowanej na Naramowicach	Nie jest, przedsięwzięcie nie osiągnie progów określonych w § 3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM – planowane elementy infrastruktury społeczno-oświatowej prawdopodobnie (z uwagi na brak aktualnych danych) obejmować będą powierzchnię mniejszą niż 0,5 ha. Na terenie realizacji zadania obowiązuje „MPZP dla obszaru Naramowic w rejonie ulic: Rubież i Sielawy oraz linii kolejowej relacji Zieliniec-Kiekrz w Poznaniu. Teren realizacji zadania nie należy do obszarów objętych formami ochrony przyrody	Nie wyznacza	
Dostosowanie rodzaju działalności prowadzonej w lokalach użytkowych PTBS do potrzeb lokalnej społeczności	Nie jest	Nie wyznacza	
Kompleksowe remonty budynków	Może być, jeżeli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w § 3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Odzyskanie pustostanów poprzez ustalenie stanu prawnego lokali, wyremontowanie go przez Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych lub zaoferowanie przyszłym najemcom jako lokal do remontu lub przeznaczenie ich na wynajem.

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Tworzenie nowych filii Biblioteki Raczyńskich pełniących funkcje centrów kultury	Nie jest, zakłada się że przedsięwzięcie nie osiągnie progów określonych w § 3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie to wpisuje się w cel zawarty w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko - Cel operacyjny Nr 1 – Rozwój i zwiększenie atrakcyjności oferty kulturalnej miasta
Nowoczesny Dom Kultury - modernizacja budynku Domu Tramwajarza przy ul. Słowackiego 19/21			
Remont boisk sportowych w SP71 i Gimn60	Nie jest	Nie wyznacza	
Sluchowiska dla dzieci - czytanie książek na żywo	Nie jest	Nie wyznacza	
Naramowice - zagospodarowanie terenów (uruchomienie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową i usługową, przygotowanie terenów pod funkcje oświaty, zieleni, rekreacji, funkcje sakralne, nauki i szkolnictwa wyższego) - prace projektowe, koncepcje	Nie jest	Nie wyznacza	
Zagospodarowanie północno-zachodnich Jeżyc, terenów "Wiepofamy" i "Goplany" (utworzenie nowego zespołu mieszkaniowego i usługowego - usług centrotwórczych) - prace projektowe, koncepcje	Nie jest	Nie wyznacza	
Strzeszyn - zagospodarowanie terenów (uruchomienie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową i usługową wzdłuż ul. Koszalińskiej, przygotowanie terenów pod funkcje oświaty, zieleni i rekreacji) - prace projektowe, koncepcje	Nie jest	Nie wyznacza	
Wsparcie promocji kongresów	Nie jest	Nie wyznacza	
Projekt WIEDZmin - dodatkowe lekcje z zakresu programowania, praca nad projektowaniem własnych gier w zespołach kilkuosobowych ze wsparciem ekspertów z sektora game development (projekt skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych)	Nie jest	Nie wyznacza	
Młodzieżowe Centra Sportu - program szkolenia młodzieży realizowany w ponad 100 poznańskich klubach , Trener Osiedlowy - zajęcia sportowe realizowane na poznańskich osiedlach - 5000 uczestników	Nie jest	Nie wyznacza	
Organizacja imprez krajoznawczych po Wielkopolsce	Nie jest	Nie wyznacza	
Utrzymanie miejskiej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i wypoczynkowej oraz bieżąca działalność POSiR - dotacja	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Modernizacja pływalni w Parku Kasprowicza	Nie jest, zakłada się że zadanie nie osiągnie progów określonych w §3 ust. 1 pkt. 55, przy czym realizacja zadania nie spowoduje zmiany powierzchni zabudowy, na terenie zadania obowiązuje Studium dla mpzp, a teren podlega ochronie Miejskiego Konserwatora Zabytków	Nie wyznacza	Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Modernizacja kompleksu Chwiałka	Nie jest, zakłada się że zadanie nie osiągnie progów określonych w §3 ust. 1 pkt. 55, przy czym realizacja zadania nie spowoduje zmiany powierzchni zabudowy.		Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, jako : Zwiększenie atrakcyjności kompleksu sportowo – rekreacyjnego „Chwiałka”- modernizacja letniego parku wodnego, wyposażenia obiektu sportowego
Modernizacja Toru Regatowego Malta	Nie jest, zakłada się że zadanie nie osiągnie progów określonych w §3 ust. 1 pkt. 55, przy czym realizacja zadania nie spowoduje zmiany powierzchni zabudowy, na terenie zadania obowiązuje mpzp, a teren nie jest objęty formami ochrony przyrody		Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Modernizacja obiektów kompleksu Termy Maltańskie	Nie jest, zakłada się że zadanie nie osiągnie progów określonych w §3 ust. 1 pkt. 55, przy czym realizacja zadania nie spowoduje zmiany powierzchni zabudowy, na terenie zadania obowiązuje mpzp, a teren nie jest objęty formami ochrony przyrody		Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Modernizacja Hotelu Campingu Malta	Nie jest, zakłada się że zadanie nie osiągnie progów określonych w §3 ust. 1 pkt. 55, przy czym realizacja zadania nie spowoduje zmiany powierzchni zabudowy, na terenie zadania obowiązuje mpzp, a teren nie jest objęty formami ochrony przyrody		Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Modernizacja pływalni krytej na Ratajach	Nie jest, zakłada się że zadanie nie osiągnie progów określonych w §3 ust. 1 pkt. 55, przy czym realizacja zadania nie spowoduje zmiany powierzchni zabudowy, na terenie zadania obowiązuje mpzp, a teren nie jest objęty formami ochrony przyrody		
Budowa basenu na os. Zwycięstwa	Nie jest, zakłada się że zadanie nie osiągnie progów określonych w §3 ust. 1 pkt. 55, przy czym realizacja zadania nie spowoduje zmiany powierzchni zabudowy, na terenie zadania obowiązuje mpzp, a teren nie jest objęty formami ochrony przyrody		
Modernizacja Ośrodka Przywodnego Rataje	Nie jest, zakłada się że zadanie nie osiągnie progów określonych w §3 ust. 1 pkt. 55, przy czym realizacja zadania nie spowoduje zmiany powierzchni zabudowy, na terenie zadania obowiązuje mpzp, a teren nie jest objęty formami ochrony przyrody		Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Budowa hali lekkoatletycznej przy ul. Warmińskiej	Nie jest, ponieważ zakłada się że nie zostaną osiągnięte progi określone w §3 ust. 1 pkt. 55 b, tiret 2 - na terenie zadania nie obowiązuje mpzp i teren nie jest objęty formami ochrony przyrody, a powierzchnia zabudowy nie przekroczy 2 ha.		Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Utworzenie Centrum Sportów Wrotańskich Arena Poznań	Nie jest, ponieważ zakłada się że nie zostaną osiągnięte progi określone w §3 ust. 1 pkt. 55 a, tiret 2 - na terenie zadania obowiązuje mpzp i teren nie jest objęty formami ochrony przyrody, a powierzchnia zabudowy nie przekroczy 0,5 ha, teren podlega ochronie Miejskiego Konserwatora Zabytków		Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Budowa Areny sportów walki przy ul. Reymonta	Nie jest, ponieważ zakłada się że nie zostaną osiągnięte progi określone w §3 ust. 1 pkt. 55 a, tiret 2 - na terenie zadania obowiązuje mpzp i teren nie jest objęty formami ochrony przyrody, teren podlega ochronie Miejskiego Konserwatora Zabytków		Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Wielobranżowa modernizacja obiektów kompleksu Gołęcin	Nie jest, ponieważ zakłada się że nie zostaną osiągnięte progi określone w §3 ust. 1 pkt. 55 b, tiret 2 - na terenie zadania nie obowiązuje mpzp i teren nie jest objęty formami ochrony przyrody		Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Utworzenie Młodzieżowego Ośrodka Sportowego	Nie jest, ponieważ zakłada się że nie zostaną osiągnięte progi określone w §3 ust. 1 pkt. 55 b, tiret 2 - na terenie zadania nie obowiązuje mpzp (w trakcie opracowywania) i teren nie jest objęty formami ochrony przyrody, teren podlega ochronie Miejskiego Konserwatora Zabytków		
Wielobranżowa modernizacja HWS Arena	Nie jest, ponieważ zakłada się że nie zostaną osiągnięte progi określone w §3 ust. 1 pkt. 55 a, tiret 2 - na terenie zadania obowiązuje mpzp i teren nie jest objęty formami ochrony przyrody, teren podlega ochronie Miejskiego Konserwatora Zabytków		Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Koncert symfoniczny w parku	Nie jest	Nie wyznacza	
Pyrlandia	Nie jest	Nie wyznacza	
Wspieranie wydarzeń uzgodnionych oferty spędzania czasu wolnego	Nie jest	Nie wyznacza	
Organizacja wydarzeń wg kalendarza targowego (Budma, Windoor-Tech, Tour Salon, Rybomania, Knieje, Boatex, Targi Mody Poznań (edycja wiosna oraz jesień), Gardenia, Special Days, Meble Polska, Home Decor, Arena Design, Poznański Salon Optyczny, Optyka, Motor Show, Targi Techniki Motoryzacyjnej, Salmed, Instalacje, Sawo, Securex, Targi Ciepła Systemowego, Look, Beauty Vision,	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Fit-Expo, Sport Invest, Expopower, Greenpower, Interimasz, Infratec, Innowacje-Technologie-Maszyny Polska, Dream, Furnica, Sofab, Intermic, Polagra Tech, Polagra Food, Polagra Gastro, Invest Hotel, Taropak, Logitec, Pakfood, Polagra Premiery, Epla, Golden Marketing Conference, Golden Marketing Expo, Pol-Eco-System, Poznań Game Arena, Stone, Glass, Sakralia, Memento; Festiwal Sztuki i Przedmiotów Artystycznych, Cavaliada, Poznań Game Arena, Hobby, AquaZoo, Happy Baby, Poznań Sport Expo, Smaki Regionów, Tour Salon, Rybomania, Knieje, Boatex, Gardenia, Special Days, Targi Edukacyjne, Książka dla Dzieci, Młodzieży i Rodziców, Viva Seniorzy, Motor Show, krajowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Fit Expo)			
MTP jako miejsce spędzania wolnego czasu i inicjator organizacji życia społecznego, akcje Lato na Targach, zwiedzanie targów, włączanie się w akcje typu Noc w Muzeum, Poznań za pół ceny, Kulinarny Poznań, wydarzenia Festiwal Sztuki i Przedmiotów Artystycznych, Cavaliada, Poznań Game Arena, Hobby, AquaZoo, Happy Baby, Poznań Sport Expo, Smaki Regionów, Tour Salon, Rybomania, Knieje, Boatex, Gardenia, Special Days, Targi Edukacyjne, Książka dla Dzieci, Młodzieży i Rodziców, Viva Seniorzy, Motor Show, krajowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Fit Expo, Aerofestival, oferta Poznań Congress Center - koncerty, spektakle, itp	Nie jest	Nie wyznacza	
Program Targi po Godzinach	Nie jest	Nie wyznacza	
MTP jako inicjator spotkań branżowych, lokalnych i międzynarodowych	Nie jest	Nie wyznacza	
MTP jako miejsce organizacji konferencji i kongresów o zasięgu lokalnym i międzynarodowym	Nie jest	Nie wyznacza	
Inwestycje w unowocześnienie i rozbudowę infrastruktury targowej i kongresowej	Nie jest, ponieważ nie zostaną osiągnięte progi określone w §3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM. Zakłada się, że powierzchnia zabudowy będzie mieścić się w przedziale 0,5 do 2 ha, na terenie realizacji zadania obowiązuje mpzp, teren realizacji zadania nie należy do obszarów objętych formami ochrony przyrody	Nie wyznacza	
Integracja działań promocyjnych Miasta Poznania i MTP	Nie jest	Nie wyznacza	
Pozyskiwanie nowych wydarzeń/ konferencji/ kongresów o zasięgu i randze międzynarodowej	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Garden City - restauracja otwarta cały rok, punkt widokowy na dachu restauracji	Nie jest, ponieważ nie zostaną osiągnięte progi określone w §3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM.	Nie wyznacza	
Podniesienie atrakcyjności infrastruktury rekreacyjnej w obiekcie Termy Maltańskie - nowy wystrój, oświetlenie, nagłośnienie	Nie jest	Nie wyznacza	
Organizacja cyklu imprez handlowo-kulturalnych z wykorzystaniem terenów zielonych na terenie Miasta - Park Jana Pawła II	Nie jest	Nie wyznacza	
Współtworzenie przestrzeni dla lokalnych inicjatyw kulturalnych, m.in. skupianych w otwartych strefach kultury. Udostępnianie lokali użytkowych w ramach Otwartej Strefy Kultury Łazarz, programów promocyjnych typu "Lokal dla kultury"	Nie jest	Nie wyznacza	
Zwiększanie środków przeznaczonych na działania organizacji pozarządowych działających w sferze kultury i rozdysponowywanie ich w ramach otwartych konkursów ofert i tzw. małych grantów.	Nie jest	Nie wyznacza	
Promocja różnych form spędzania czasu wolnego w mieście	Nie jest	Nie wyznacza	
Promocja sektora game development	Nie jest	Nie wyznacza	
Odbudowa Kopca Wolności	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa Hali Widowiskowo-Sportowej z widownią na 10-12 tys. Osób	Może być, jeżeli zostaną osiągnięte progi określone w §3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM.	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Wybudowanie wielofunkcyjnej hali sportowo-widowiskowej mieszczącej kilkunastotysięczną widownię (10.000-12.000), by móc organizować imprezy sportowe o najwyższej randze – MŚ, ME
Oferta w sektorze projektowania i realizacji kampanii marketingowych oraz organizacji eventów, poprzez powołanie agencji eventowej, Contact Center, i pełnienie roli operatora powierzchni reklamowych w Poznaniu	Nie jest	Nie wyznacza	
Rozwój infrastruktury Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	Może być, jeżeli zabudowa osiągnie progi określone w §3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie wpisuje się w Program strategiczny Nr 16 – Wysoka jakość edukacji i wychowania, projekt: Dostosowanie profilu nauczania zawodowego do potrzeb rynku, określony w poprzedniej wersji Strategii rozwoju, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Erasmus + YouNG Goes Euro	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Prowadzenie i współudział w zajęciach edukacyjnych w szkołach i innych placówkach oświatowych- zakres tematyczny i formy dostosowane do grupy docelowej.	Nie jest	Nie wyznacza	
Program stażowy MTP (system praktyk zawodowych, dla zawodów rzemieślniczych, takich jak fryzjerzy, kosmetyczki, dekarze, instalatorzy, zdunowie, cukiernicy, kucharze, piekarze, mechanicy, kamieniarze)	Nie jest	Nie wyznacza	
Szkolenia w zakresie profesjonalnej obsługi klienta PKS Poznań	Nie jest	Nie wyznacza	
Światłowod do szkoły	Nie jest	Nie wyznacza	
Program "Czas zawodowców" - promocja kształcenia zawodowego	Nie jest	Nie wyznacza	
Dziedziniec dla mieszkańców - promocja Wolnego Dziedzińca i ew. Pl. Kolegiackiego jako przestrzeni dla mieszkańców	Nie jest	Nie wyznacza	
Lato na Targach	Nie jest	Nie wyznacza	
MTP - paw. 15 - Garden City - restauracja otwarta dla mieszkańców	Nie jest	Nie wyznacza	
Kino letnie na targach	Nie jest	Nie wyznacza	
Zwiedzanie terenów targowych z przewodnikiem	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa infrastruktury rekreacyjno-sportowej oraz sprzyjającej interakcji mieszkańców w ramach planowanej przez PTBS inwestycji na Strzeszynie	Nie jest, zadanie nie osiągnie progów określonych w § 3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM. Elementy infrastruktury rekreacyjno-sportowej prawdopodobnie (z uwagi na brak aktualnych danych) obejmować będą powierzchnię mniejszą niż 0,5 ha. Obowiązuje MPZP dla terenów w rejonie ulic Koszalińskiej i Hezjoda w Poznaniu. Teren realizacji zadania nie należy do obszarów objętych formami ochrony przyrody	Nie wyznacza	
Udostępnianie powierzchni targowisk na działania kulturalne, rekreacyjne i sportowe dla organizacji społecznych, stowarzyszeń i rad osiedli	Nie jest	Nie wyznacza	
Utrzymanie infrastruktury zewnętrznej w postaci plaży zewnętrznej, zielonej strefy saun, wodnego placu zabaw	Nie jest	Nie wyznacza	
Kontynuacja projektu WOLNY DZIEDZINIEC - udostępnienie przestrzeni zabytkowego obiektu urzędu przy pl. Kolegiackim 17 mieszkańcom Miasta (zagospodarowanie drugiego dziedzińca urzędu przy pl. Kolegiackim 17 (na połączeniu parku Chopina z dziedzińcem)	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
REFILL - REuse of vacant spaces as driving Force for Innovation on Local Level	Nie jest	Nie wyznacza	
Rewaloryzacja Placu Kolegiackiego w Poznaniu	Nie jest	Nie wyznacza	
Park dookoła Fortu IX wraz z wybiegiem dla psów	Nie jest, projekt zakłada jedynie budowę żwirowych alejek dookoła fortu wraz z dojazdami do sąsiednich ulic oraz montażem ławek i koszy na śmieci, wybieg dla psów od południowej strony oraz montaż tablicy informacyjnej o samym forcie.	Nie wyznacza	Realizacja projektu nie wiąże się z ingerencją w obszary Natura 2000, nie będzie wpływać na cele i przedmiot ochrony tego obszaru. Według zapisów mpzp „Fort IX” ²⁰ teren samego fortu jest oznaczony jako „UF” (usługi forteczne), a otoczenie – jako „ZP” (zieleni parkowa).
Przebudowa Rynku Łazarskiego	Jest, zakłada się że powstaną miejsca parkingowe, których powierzchnia użytkowa przekroczy 0,5 ha - § 3 ust. 1 . pkt. 56 b	Nie wyznacza	Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, jako: Prowadzenie działań mających na celu rewitalizację zdegradowanych przestrzeni oraz renowację obiektów zabytkowych. W trakcie prowadzenia procesu inwestycyjnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami, uzyskiwane są decyzje środowiskowe.
Rewitalizacja i adaptacja do nowych funkcji dawnej zajezdni tramwajowej ul. Madalińskiego	Może być jeśli, przedsięwzięcie osiągnie progi określone w § 3 ust. 1 pkt. 53, 54, 55 Rozporządzenia RM. Zakłada się że powierzchnia zabudowy nie przekroczy 0,5 ha	Nie wyznacza	
Plaże Miejskie	Nie jest, zadanie obejmuje organizację, zarządzanie terenem oraz tymczasowe zagospodarowanie terenu plaż miejskich	Może wyznaczać, jeżeli zadanie będzie wiązać się z budową przystani śródlądowych o parametrach przekraczających progi określone w §3 ust. 1 pkt. 63 rozporządzenia RM	Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, jako: Rozwijanie projektu „Plaża Miejska”
Współpraca ze wspólnotami w zakresie zagospodarowania terenów zielonych	Nie jest	Nie wyznacza	
Zapewnienie i zagospodarowanie terenów zielonych przy nieruchomościach nowo budowanych (piaskownice, place zabaw, parkingi zielone itp.)	Nie jest	Nie wyznacza	
Współpraca z radami osiedla w zakresie poprawy warunków życia	Nie jest	Nie wyznacza	
Wspieranie organizacji pozarządowych, w ramach otwartego konkursu ofert, w utrzymaniu wynajętych	Nie jest	Nie wyznacza	

²⁰ Dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Fort IX” w Poznaniu opracowano prognozę oddziaływania na środowisko http://www.mpu.pl/repozytorium/232_Df_prognoza_srodowiskowa.pdf

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
przestrzeni na działalność kulturalną - dodatkowa pula środków przeznaczona w ramach otwartych konkursów ofert na ten cel			
Rewitalizacja terenów Szacht jako miejsca wypoczynku, prowadzenia edukacji ekologicznej i przeznaczenia terenu cegielni na cele wystawowe, dydaktyczne i konferencyjne	Nie jest. Zakłada się że przedsięwzięcie nie osiągnie progi określone w § 3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	
Podnoszenie atrakcyjności wydarzenia Lato na Targach poprzez użyczenie terenu pod mobilną siłownię zewnętrzną przy plaży	Nie jest	Nie wyznacza	
Podnoszenie atrakcyjności wydarzenia Lato na Targach poprzez użyczenie terenu pod targ śniadaniowy przy plaży	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa infrastruktury rekreacyjno-sportowej oraz sprzyjającej interakcji mieszkańców w ramach planowanej przez PTBS inwestycji na Naramowicach	Nie jest, przedsięwzięcie nie osiągnie progów określonych w § 3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM – planowane elementy infrastruktury rekreacyjno-sportowej prawdopodobnie (z uwagi na brak aktualnych danych) obejmować będą powierzchnię mniejszą niż 0,5 ha. Na terenie realizacji zadania obowiązuje „MPZP dla obszaru Naramowic w rejonie ulic: Rubież i Sielawy oraz linii kolejowej relacji Zieliniec-Kiekrz w Poznaniu. Teren realizacji zadania nie należy do obszarów objętych formami ochrony przyrody	Nie wyznacza	
Tworzenie na osiedlach PTBS miejsc sprzyjających integracji mieszkańców – wzbogacenie infrastruktury o meble miejskie i zieleń w donicach	Nie jest	Nie wyznacza	
Fundusz Tymczasowego zagospodarowania	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa systemu usprawniającego ruch samochodowy przed obiektem Termy Maltańskie	Nie jest	Nie wyznacza	
Działania kulturalne na Wolnym Dziedzińcu	Nie jest	Nie wyznacza	
Remont i modernizacja budynku Olimpia - przystosowanie do potrzeb artystów i organizacji pozarządowych	Nie jest, zakłada się, że przedsięwzięcie nie osiągnie progów określonych w § 3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	
Kontynuowanie działań w budynku kina Olimpia - przestrzeni przeznaczonej na działalność artystów i organizacji pozarządowych	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Ulice lokalne i peryferyjne (realizacja Programu Budowy Ulic Lokalnych i Peryferyjnych)	Może być, ponieważ zakłada się że przedsięwzięcie osiągnie progi określone w § 3 ust. 1 pkt. 60 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju, dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych w ciągu: stare koryto Warty - Gazownia - ul. Dowbora-Muśnickiego - Zielona - Podgórna - Plac Wiosny Ludów - prace projektowe, koncepcje	Nie jest	Nie wyznacza	
Zagospodarowanie północno-zachodnich Jeżyc, terenów "Wiepofamy" i "Goplany" (wypracowanie wzorcowych przestrzeni publicznych, integracja funkcjonalno-przestrzenna Jeżyc i Sołacza, budowa przejścia tunelowego, uspokojenie ruchu samochodowego) - prace projektowe, koncepcje	Nie jest	Nie wyznacza	

Kontynuacja tabeli 12

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko
Wspieranie turystyki poprzez osiedla i ich wyróżniki (Key messages)	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja imprez o zasięgu krajowym (ponad 200 rocznie)	Nie jest	Nie wyznacza
Świadczenie usług turystycznych taborem historycznym	Nie jest	Nie wyznacza
Kolejka Maltanka	Nie jest	Nie wyznacza
Rewitalizacja obiektów zabytkowych na terenach MTP	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja wydarzeń w odpowiedzi na potrzeby spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Poznania (Festiwal Sztuki i Przedmiotów Artystycznych, Cavaliada, Poznań Game Arena, Hobby, AquaZoo, Happy Baby, Poznań Sport Expo, Smaki Regionów, Tour Salon, Rybomania, Knieje, Boatex, Gardenia, Special Days, Targi Edukacyjne, Książka dla Dzieci, Młodzieży i Rodziców, Viva Seniorzy, Motor Show, krajowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Fit Expo)	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja wydarzeń typu: Strefa Kibica, koncerty	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja kiermaszy, jarmarków na płycie Starego Rynku połączona z oferta kulturalną i rozrywkową dla mieszkańców i turystów	Nie jest	Nie wyznacza
Zabezpieczenie imprez masowych i zgromadzeń	Nie jest	Nie wyznacza
Odrestaurowanie zabytkowej wieży na terenie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla dzieci niesłyszących przy ul. Bydgoskiej 4	Nie jest	Nie wyznacza

Odrestaurowanie Bazyliki Archikatedralnej św. Apostołów Piotra i Pawła	Nie jest	Nie wyznacza
Działania profilaktyczno-edukacyjne w trakcie wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych.	Nie jest	Nie wyznacza
Otwarty konkurs ofert na projekty realizowane przez organizacje pozarządowe w ramach priorytetu: Poprawa jakości przestrzeni publicznej poprzez działania integrujące społeczność lokalną.	Nie jest	Nie wyznacza

Kontynuacja tabeli 12

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Termomodernizacje budynków wspólnot, remonty na zasobach o nieuregulowanym stanie prawnym, remonty budynków własnych.	Nie jest	Nie wyznacza	
Koordinacja udziału wspólnot mieszkaniowych w programie "Przyjazne Podwórko".	Nie jest	Nie wyznacza	
Rewitalizacja obiektów zabytkowych na terenach MTP	Nie jest	Nie wyznacza	
Konserwacja pawilonów targowych	Nie jest	Nie wyznacza	
Konserwacja zieleni na targach	Nie jest	Nie wyznacza	
Poprawa wizualizacji targowisk - wymiana pokryć dachowych Rynek Wielkopolski CZĘŚĆ II	Nie jest	Nie wyznacza	
Modernizacja targowiska Świt (plyta targowiska, nowe stragany i kioski handlowe)	Nie jest	Nie wyznacza	
Utworzenie targowiska na Naramowicach - faza wstępnego projektowania	Nie jest	Nie wyznacza	
Przeprowadzanie bieżących remontów i napraw na placach targowych	Nie jest	Nie wyznacza	
Remont kamienicy przy ul. Ratajczaka nr 45 - nadzór inwestorski	Nie jest	Nie wyznacza	
Aktywacja Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Poznaniu - inwestycje infrastrukturalne	Może być, zakłada się że powierzchnia zabudowy będzie większa niż 1 ha, czyli osiągnię progę określone w § 3 ust. 1 pkt. 52 Rozporządzenia RM.	Nie wyznacza	Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju. jako: Zagospodarowanie i uzbrojenie terenów ustanowionej na obszarze 55 ha w dzielnicy Franowo-Żegrze specjalnej strefy ekonomicznej przeznaczonej dla innowacyjnych firm
Remonty instalacji w budynkach komunalnych	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Modernizacja terenu podwórzy wspólnot mieszkaniowych	Nie jest	Nie wyznacza	
Program promocyjny typu "Lokal dla kultury" - kontynuacja.	Nie jest	Nie wyznacza	
Wspieranie najemców przyczyniających się do rewitalizacji centrum miasta oraz zaniedbanych jego obszarów poprzez korzystne / promocyjne warunki najmu także w ramach programów lojalnościowych.	Nie jest	Nie wyznacza	
Program "Centrum" - prace koncepcyjne, badania archeologiczne - płyta Starego Rynku	Nie jest	Nie wyznacza	
Program "Centrum" - etap I - przebudowa tras tramwajowych wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ulicach: św. Marcin, Fredry, Mielżyńskiego, 27 Grudnia, pl. Wolności, Towarowa - prace projektowe	Nie jest	Nie wyznacza	
Program "Centrum" - etap II - budowa trasy tramwajowej wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w Ratajczaka - prace projektowe	Nie jest	Nie wyznacza	
Rewitalizacja obiektu zajezdni tramwajowej przy ul. Madalińskiego - opracowanie koncepcji	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa parkingu przy ul. Skośnej - opracowanie koncepcji	Nie jest	Nie wyznacza	
Renowacja zabytkowych kamienic miejskich z udziałem środków finansowych Miejskiego Konserwatora Zabytków	Nie jest	Nie wyznacza	
Kompleksowy remont budynku ZKZL	Nie jest	Nie wyznacza	
Tworzenie przestrzeni wystawienniczych, galeryjnych w pustych lokalach w centrum miasta - wspieranie organizacji poprzez otwarty konkurs ofert i system tzw. małych grantów	Nie jest	Nie wyznacza	
Rewitalizacja terenów po elektrociepłowni "Garbary" (uruchomienie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową, odnowienie historycznych obiektów)	Nie jest	Może wyznaczać, jeżeli na tych terenach będą realizowane przedsięwzięcia określone w §3 ust. 1 pkt. 53, 54, 55	Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju. jako: Utworzenie instytucjonalnej formy współpracy z podmiotami zainteresowanymi rozwojem terenów nadzecznych i promowanie inwestycji realizujących założenia Strategii rozwoju rzeki Warty, tak

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
			aby efektem prowadzonych działań było zwiększenie liczby inwestycji w ogólnodostępną infrastrukturę nadrzeczną, m.in. projekt „Portowo” i zagospodarowanie terenów po Elektrociepłowni Poznań Garbary
Rewitalizacja Śródki (uruchomienie nowych i atrakcyjnych terenów pod zabudowę mieszkaniową i usługową, tworzenie nowych przestrzeni publicznych, renowacja zabytkowych obiektów, uatrakcyjnienie węzła komunikacyjnego Rondo Śródka)	Nie jest	Rozporządzenia RM	Zadanie to jest zapisane w Miejskim Programie Rewitalizacji Miasta Poznania - trzecia edycja 2013, który stanowi uszczegółowienie Strategii Rozwoju.
Zagospodarowanie terenów Chwaliszewa (realizacja traktu, powiązanie funkcjonalne i komunikacyjne z Wartą oraz Ostrowem Tumskim, zagospodarowanie starego koryta Warty)	Nie jest	Nie wyznacza	Zadanie to jest zapisane w Miejskim Programie Rewitalizacji Miasta Poznania - trzecia edycja 2013, który stanowi uszczegółowienie Strategii Rozwoju.. Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju. jako Program strategiczny Nr 11 – Rzeka w mieście
Rewitalizacja Starej Gazowni (wprowadzenie nowych funkcji, wykorzystanie tożsamości XIX terenu w celu promowania "szlaku pozytywistycznego")	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa szaleatów miejskich na śródmiejskich placach targowych - Plac Bernardyński	Nie jest	Nie wyznacza	
Kontynuacja Programu Mieszkanie dla Seniora: - 2017 r. - obejmowanie przez Miasto partycypacji na zwalniane lokale z zasobu PTBS Sp. z o.o. - 2018 r. - obejmowanie przez Miasto partycypacji na nowe lokale wybudowane przez PTBS Sp. z o.o. z przeznaczeniem dla seniorów, absolwentów szkół wyższych	Nie jest	Nie wyznacza	Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju
Przeznaczenie mieszkań z zasobu PTBS Sp. z o.o. dla rodzin z dziećmi	Nie jest	Nie wyznacza	
Przeznaczenie do 3 lokali do remontu o pow. przekraczającej 80 m2 rocznie z zasobu mieszkaniowego Miasta Poznania dla dużych rodzin	Nie jest	Nie wyznacza	
Podjęcie działań, których efektem będzie opracowanie polityki mieszkaniowej Miasta Poznania	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa mieszkań na wynajem i mieszkań na wynajem z dojściem do własności wraz z infrastrukturą towarzyszącą na Strzeszynie	Nie jest, zakłada się że zadania nie osiągną progów określonych w §3 ust. 1 pkt. 53 Rozporządzenia RM.	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Budowa mieszkań dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych w ramach planowanej przez PTBS inwestycji na Strzeszynie	Budowa nowych obiektów – planowana powierzchnia zabudowy budynków mieszkalnych na przedmiotowym terenie wynosić będzie pomiędzy 2 a 4 ha, jednakże powierzchnia zabudowy mieszkań dostosowanych do osób niepełnosprawnych i starszych będzie mniejsza niż 0,5 ha; na terenie obowiązuje mpzp, brak form ochrony przyrody.		
Remont zwalnianych mieszkań - (kontynuacja)	Nie jest	Nie wyznacza	
Program zamiany mieszkań - Dostosowywanie wielkości i standardu mieszkań oraz opłat za korzystanie do potrzeb mieszkaniowych i możliwości płatniczych najemców - (kontynuacja)	Nie jest	Nie wyznacza	
Program Budownictwa Komunalnego - budowa osiedli mieszkań komunalnych przeznaczonych na wynajem, lokalizacja osiedli w różnych częściach Miasta	Może być, jeżeli będą to przedsięwzięcia określone w §3 ust. 1 pkt. 53, 54, 55, 56 Rozporządzenia RM. Budowa osiedli mieszkań komunalnych będzie realizowana na obszarach o powierzchni mniejszej niż 0,5 ha (np. Rubież) lub powierzchni od 0,5 do 2 ha (np. Bolka, Dymka, Zawady, Biskupińska), ewentualne uzyskanie decyzji środowiskowych może dotyczyć dwóch potencjalnych inwestycji: przy ul. Opolskiej (działka o powierzchni ok. 4,2 ha przed podziałem) oraz przy ul. Dojazd (działka o powierzchni ok. 2,6 ha)	Nie wyznacza	Budowa mieszkań komunalnych była ujęta w poprzedniej wersji Strategii Miasta i znalazła się w treści uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Poznania
Przygotowanie sprzedaży lokali mieszkalnych dotychczasowym najemcom z bonifikatami (kontynuacja)	Nie jest	Nie wyznacza	
Wychodzenie Miasta Poznania ze Wspólnot Mieszkaniowych poprzez przygotowanie sprzedaży ostatnich lokali w budynku.	Nie jest	Nie wyznacza	
Eliminacja z zasobu mieszkaniowego małych budynków mieszkalnych (od 1 do 4 lokali).	Nie jest	Nie wyznacza	
Program Społecznej Agencji Najmu (przy założeniu wynajmu w 2017r. 150 mieszkań w celu ich podnajmu osobom uprawnionym, w 2018r. dodatkowych 200 mieszkań i w 2019r. kolejnych 200 mieszkań).	Nie jest	Nie wyznacza	
Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych (likwidacja baraków)	Nie jest	Nie wyznacza	
Zwiększenie liczby miejsc w mieszkaniach chronionych dla pełnoletnich wychowanków rodzinnych i instytucjonalnych form opieki zastępczej (utworzenie w każdym roku 2	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
nowych mieszkań)			
Budownictwo socjalne	Może być, jeżeli będą to przedsięwzięcia określone w §3 ust. 1 pkt. 53 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie to było ujęte w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju jako: Zasiedlenie lokali socjalnych poprzez wskazanie osobom oczekującym, które posiadają uprawnienia na mocy wyroku sądowego lub zostały umieszczone na liście osób uprawnionych do otrzymania lokalu socjalnego w związku z obowiązującą uchwałą
Utworzenie biura zamiany nieruchomości	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa mieszkań na wynajem i mieszkań na wynajem z dojazdem do własności wraz z infrastrukturą towarzyszącą na Naramowicach	Nie jest, zakłada się że zadania nie osiągną progów określonych w §3 ust. 1 pkt. 53 Rozporządzenia RM. planowana powierzchnia zabudowy budynków mieszkalnych na przedmiotowym terenie prawdopodobnie (z uwagi na brak aktualnych danych) wynosić będzie pomiędzy 2 a 4 ha, jednakże powierzchnia zabudowy mieszkań dostosowanych do osób niepełnosprawnych i starszych będzie mniejsza niż 0,5 ha. Na terenie realizacji zadania obowiązuje „MPZP dla obszaru Naramowic w rejonie ulic: Rubież i Sielawy oraz linii kolejowej relacji Zieliniec-Kiekrz w Poznaniu. Teren realizacji zadania nie należy do obszarów objętych formami ochrony przyrody	Nie wyznacza	
Budowa mieszkań dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych w ramach planowanej przez PTBS inwestycji na Naramowicach			
Stosowanie zachęt do modernizacji i rozwoju prywatnych zasobów mieszkaniowych poprzez system ulg w podatku od nieruchomości oraz doradztwo w zakresie pozyskiwania środków na realizację inwestycji	Nie jest	Nie wyznacza	

Kontynuacja tabeli 12

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko
Kulinarny Poznań - promocja miasta poprzez potencjał hotelarsko-gastronomiczny	Nie jest	Nie wyznacza
Wynajem lokali użytkowych posiadanych przez wspólnoty mieszkaniowe, wynajem nieruchomości własnych na potrzeby lokalnych przedsiębiorców	Nie jest	Nie wyznacza
Promowanie lokalnego rzemiosła poprzez organizację wydarzeń: Festiwal Sztuki i Przedmiotów Artystycznych, Cavaliada, Hobby, Smaki Regionów, Tour Salon, Special Days, Targi Edukacyjne, Viva Seniorzy, Krajowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych)	Nie jest	Nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko
MTP - paw. 15 - Garden City - restauracja otwarta również dla mieszkańców	Nie jest	Nie wyznacza
System bonifikat dla przedstawicieli lokalnych firm rzemieślniczych na jarmarkach i kiermaszach organizowanych przez Spółkę	Nie jest	Nie wyznacza
Udostępnienie małym i średnim przedsiębiorstwom (w tym rzemieślnikom) lokali na wynajem w ramach planowanej inwestycji mieszkaniowej PTBS na Strzeszynie	Nie jest	Nie wyznacza
Podnoszenie atrakcyjności wydarzenia Lato na Targach poprzez użyczenie terenu pod targ lokalnej żywności od lokalnych dostawców	Nie jest	Nie wyznacza
Udostępnienie powierzchni co-workinowej dla młodych, lokalnych przedsiębiorców i start-up'ów	Nie jest	Nie wyznacza
Udostępnienie małym i średnim przedsiębiorstwom (w tym rzemieślnikom) lokali na wynajem w ramach planowanej inwestycji mieszkaniowej PTBS na Naramowicach	Nie jest	Nie wyznacza
Program dla rzemieślników - stworzenie tzw. inkubatora - strefy rzemieślniczej objętej wskazanym przez Spółkę obszarem dla rzemieślników i zawodów zanikających na preferencyjnych warunkach objętych również wsparciem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu polegającym na dofinansowaniu prowadzonej działalności	Nie jest	Nie wyznacza
Wprowadzenie programów lojalnościowych dla obecnych i przyszłych najemców lokali użytkowych.	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja we współpracy z radami osiedli kiermaszy na terenach targowisk	Nie jest	Nie wyznacza
Wspieranie rodzin wielodzietnych	Nie jest	Nie wyznacza
Wsparcie dla mieszkańców w formie dodatków mieszkaniowych	Nie jest	Nie wyznacza
Akcja Edukacyjna Plusk (dla dzieci, młodzieży, seniorów)	Nie jest	Nie wyznacza
Programy charytatywne Aquanet, w tym "Fundusz Wodociągowy"	Nie jest	Nie wyznacza
Umożliwienie spłaty zadłużenia czynszowego najemców PTBS w formie świadczenia rzeczowego	Nie jest	Nie wyznacza
Udostępnienie miejsca pod żłobek na terenie MTP	Nie jest	Nie wyznacza
Termy Maltańskie - program dla rodzin wielodzietnych. Karta Rodziny Dużej	Nie jest	Nie wyznacza
Półkolonie letnie i zimowe w Termach Maltańskich	Nie jest	Nie wyznacza
Termy Maltańskie - program nauki pływania, skoków do wody dla dzieci	Nie jest	Nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko
Zapewnienie specjalistycznego wsparcia dla rodzin z problemem przemocy	Nie jest	Nie wyznacza
Udzielanie specjalistycznego wsparcia rodzinom z problemem uzależnienia i zagrożonych uzależnieniem	Nie jest	Nie wyznacza
Zapewnienie wsparcia rodzinom z problemami opiekuńczo - wychowawczymi w formie asystenta rodziny	Nie jest	Nie wyznacza
Zwiększenie liczby zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej (utworzenie w każdym roku 3 nowych rodzin zastępczych zawodowych: 2 pogotowia rodzinne z 4 dzieci [1 od stycznia; 2 od lipca], 1 rodzina bez specjalizacji z 3 dzieci [od stycznia])	Nie jest	Nie wyznacza
Zapewnienie wsparcia w formie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej	Nie jest	Nie wyznacza
Realizacja świadczeń w ramach systemu pieczy zastępczej	Nie jest	Nie wyznacza
Polityka prorodzinna. Świadczenia.	Nie jest	Nie wyznacza
Centrum Inicjatyw Rodzinnych	Nie jest	Nie wyznacza
Program Wspierania Rodziny	Nie jest	Nie wyznacza
Program Rozwoju Pieczy Zastępczej	Nie jest	Nie wyznacza
Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Nie jest	Nie wyznacza
Karta Rodziny Dużej	Nie jest	Nie wyznacza
Budowa dodatkowego basenu do nauki pływania dla dzieci w części sportowej obiektu Termy Maltańskie	Nie jest, przedsięwzięcie nie osiąga progów ustalonych w §3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM. Wydzielenie basenu w istniejącej części sportowej	Nie wyznacza
Realizacja projektu "Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodzinę i rodzinną pieczę zastępczą w obszarze MOF Poznania", WRPO-dz. 7.2.3 - Poprawa dostępu do usług społecznych w ramach ZIT	Nie jest	Nie wyznacza
Utworzenie oraz zapewnienie 20 miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat 3 w żłobku	Nie jest	Nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko
Utworzenie oraz zapewnienie miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat 3 u dziennych opiekunów, w tym wsparcie aktywności zawodowej osób powracających na rynek pracy	Nie jest	Nie wyznacza

Kontynuacja tabeli 12

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Dostosowanie budynków MPGM do potrzeb osób niepełnosprawnych	Nie jest	Nie wyznacza	
Uruchomienie nowych miejsc parkowania dla niepełnosprawnych przy obiekcie Termy Maltańskie	Nie jest	Nie wyznacza	
Przygotowanie dodatkowych basenów z wodą geotermalną dla seniorów w obiekcie Termy Maltańskie	Nie jest	Nie wyznacza	
Senioralja - program aktywizacji osób starszych	Nie jest	Nie wyznacza	
Mieszkanie dla Seniora	Może być, jeżeli będzie to przedsięwzięcie osiągające progi wymienione w §3 ust. 1 pkt. 53 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było zapisane w poprzedniej wersji Strategii jako: Realizacja programu „Mieszkanie dla Seniora”
Mieszkania na realizację zadań pomocy społecznej	Nie jest. Na realizację tego zadania zabezpieczone będą lokale już istniejące (nie będzie budowy ani rozbudowy). W latach poprzednich w porozumieniu z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych adaptowano na ten cel kilka mieszkań rocznie	Nie wyznacza	
Zapewnienie specjalistycznego wsparcia w rozwiązywaniu problemów społecznych	Nie jest	Nie wyznacza	
Zapewnienie świadczeń pomocy społecznej mieszkańcom w trudnej sytuacji życiowej	Nie jest	Nie wyznacza	
Podnoszenie jakości usług pomocy społecznej poprzez wprowadzanie standardów oraz monitoringu i ewaluacji ich realizacji	Nie jest	Nie wyznacza	
Wzmocnienie u uczestników Klubu Integracji Społecznej kompetencji niezbędnych na otwartym rynku pracy	Nie jest	Nie wyznacza	
Rozwijanie współpracy międzysektorowej na rzecz przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu	Nie jest	Nie wyznacza	
Zapewnienie osobom wymagającym częściowej opieki i pomocy ze względu na wiek, chorobę, niepełnosprawność niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Zapewnienie osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności niezbędnej pomocy w domu pomocy społecznej.	Nie jest	Nie wyznacza	
Poprawa sytuacji osób z niepełnosprawnością poprzez udzielenie dofinansowania w ramach programu "Aktywny samorząd"	Nie jest	Nie wyznacza	
Podnoszenie jakości funkcjonowania osób z niepełnosprawnością poprzez dofinansowanie: uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, sportu, kultury, turystyki i rekreacji	Nie jest	Nie wyznacza	
Poznański Program Integracji i Aktywizacji Zawodowej Osób z Niepełnosprawnościami 2016-2020; 2021-2025; 2026-2030	Nie jest	Nie wyznacza	
Kierunki Działań i Zadania Miasta Poznania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2012-2020; 2021-2030	Nie jest	Nie wyznacza	
Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Nie jest	Nie wyznacza	
Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii	Nie jest	Nie wyznacza	
Miejski Program Ochrony Zdrowia	Nie jest	Nie wyznacza	
Poprawa jakości infrastruktury i informatyzacja SPZOZ (inwestycje w Szpital Raszei, ZOL, POSUM, im. Strusia)	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Poprawa jakości infrastruktury pomocy społecznej	Nie jest, przedsięwzięcia nie osiągają progów wymienionych w §3 ust. 1 pkt. 55 Rozporządzenia RM. W ramach zadania zawarto dwa projekty polegające na budowie nowych obiektów: 1. Dom Pomocy Społecznej przy ul. Bukowskiej - nowa siedziba DPS - budowa dwóch domów, przy ul. Żołnierzy Wyklętych, o łącznej powierzchni ok. 0,49 ha. Na działce przy ul. Żołnierzy Wyklętych obowiązuje mpzp (uchwalony w lipcu 2015 r., wydzielanie działki nastąpiło w lipcu 2016 r.) 2. Standaryzacja placówek opiekuńczo - wychowawczych: - ul. Sarmacka - placówka o łącznej powierzchni zabudowy ok. 0,11 ha. Na terenie działki nie ma mpzp - ul. Pamiętkowa - łączna zabudowa ok 0,353 ha w tym: 0,29 ha istniejący budynek wraz z podziemnym schronem, 0,047ha planowane do budowy budynku, 0,016 projektowany łącznik między budynkami. Na terenie działki nie ma mpzp - ul. Perzycka - placówka o łącznej powierzchni zabudowy ok. 0,065 ha. Na działce przy ul. Perzyckiej obowiązuje mpzp (uchwalony w lipcu 2016 r., wydzielanie działki planowane jest na koniec 2016 r.).	Nie wyznacza	Zadanie Standaryzacja placówek opiekuńczo wychowawczych zawarte zostało w Poznańskim Programie Wspierania Rodziny I Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2014-2016
Minimalizowanie zjawiska bezdomności	Nie jest	Nie wyznacza	
Wzmacnianie samodzielności osób starszych	Nie jest	Nie wyznacza	
Zapewnienie możliwości korzystania z pomocy w ramach mieszkań chronionych oraz wsparcia instytucjonalnego w tym w formie pobytu w domu pomocy społecznej (DPS dla Dzieci)	Nie jest	Nie wyznacza	
Prowadzenie stałych zajęć sportowych dla osób niepełnosprawnych	Nie jest	Nie wyznacza	
Realizacja działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową w ramach programu zwalczania narkomanii	Nie jest	Nie wyznacza	
Realizacja działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową w ramach programu przeciwdziałania alkoholizmowi - nauka pływania	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Realizacja działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową w ramach programu zwalczania narkomanii	Nie jest	Nie wyznacza	
Realizacja działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową w ramach programu przeciwdziałania alkoholizmowi - zajęcia sportowo-rekreacyjne	Nie jest	Nie wyznacza	
Realizacja działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową w ramach programu przeciwdziałania alkoholizmowi - zajęcia sportowo-rekreacyjne m.in.. Trener Osiedlowy	Nie jest	Nie wyznacza	
Poznańskie igrzyska młodzieży szkolnej	Nie jest	Nie wyznacza	
Dostosowanie budynków NZOZ dla potrzeb niepełnosprawnych	Nie jest	Nie wyznacza	
Organizacja czasu wolnego dla seniorów z terenu Osiedla Jeżyce	Nie jest	Nie wyznacza	
Wspieranie cudzoziemców	Nie jest	Nie wyznacza	
Przeciwdziałanie procederowi żebractwa	Nie jest	Nie wyznacza	
Program Wolontariat 50+	Nie jest	Nie wyznacza	
Zjednoczony Poznań - Miasto otwarte, przyjazne i tolerancyjne - wsparcie, realizacja i koordynacja działań promocyjnych	Nie jest	Nie wyznacza	
Budowa parkingu krótkiego postoju przy obiekcie Termy Maltańskie	Nie jest, ponieważ zakłada się że powierzchnia planowanego parkingu nie osiągnie progów wymienionych w §3 ust. 1 pkt. 56 Rozporządzenia RM.	Nie wyznacza	
Integracja społeczna i zawodowa osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Nie jest	Nie wyznacza	
„Usługi społeczne dla mieszkańców Poznania” projekt	Nie jest	Nie wyznacza	
Prowadzenie systematycznej (corocznej) diagnozy poziomu wykluczenia społecznego mieszkańców Poznania	Nie jest	Nie wyznacza	

Kontynuacja tabeli 12

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko
Działalność konsultacyjno - informacyjna - prowadzenie konsultacji społecznych, badań opinii publicznej	Nie jest	Nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko
Współpraca obywatelska - organizacja wsparcia przedsięwzięć adresowanych do mieszkańców. Zadanie realizowane przez wdrażanie założeń Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego w jednostkach pomocniczych - osiedlach, realizację programów wsparcia działania liderów lokalnych, budowanie bazy ekspertów społecznych przy współpracy w procesach konsultacyjnych	Nie jest	Nie wyznacza
Współpraca obywatelska. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych. Tworzenie i wspierania Centrów Inicjatyw Lokalnych	Nie jest	Nie wyznacza
Mieszkaj i płac podatki w Poznaniu	Nie jest	Nie wyznacza
Poznański Budżet Obywatelski - promocja	Nie jest	Nie wyznacza
Akcje informacyjne przeznaczone dla mieszkańców zasobu zarządzanego przez MPGM	Nie jest	Nie wyznacza
Współpraca przy organizacji gali Poznański Wolontariusz Roku, Dnia i Tygodnia Organizacji Pozarządowych, ogólnopolskich targów organizacji pozarządowych	Nie jest	Nie wyznacza
Program wolontariatu (prowadzony podczas Cavaliada Poznań, Motor Show, Poznań Game Arena)	Nie jest	Nie wyznacza
Wsparcie społeczności lokalnych posiadaną wiedzą	Nie jest	Nie wyznacza
Rozwijanie wolontariatu na rzecz dzieci i dorosłych z rodzin w trudnej sytuacji życiowej poprzez realizację projektu "Wolontariat z MOPR w poznańskich rodzinach"	Nie jest	Nie wyznacza
Koordynowanie działań w zakresie infrastruktury technicznej (wspólna z mieszkańcami budowa sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, nawierzchni dróg i oświetlenia)	Nie jest	Nie wyznacza
Realizacja programu "Przyjazne Podwórko", mającego na celu polepszenie warunków techniczno-funkcjonalnych i estetyki otoczenia budynków mieszkalnych Wspólnot Mieszkaniowych w strefie śródmiejskiej	Nie jest	Nie wyznacza
Nagroda Sportowa Miasta Poznania (zawodnik+trener)	Nie jest	Nie wyznacza
Stypendium dla młodych sportowców na sezon sportowy	Nie jest	Nie wyznacza
Stypendium sportowe w kategorii seniora	Nie jest	Nie wyznacza
Udział czołowych zespołów poznańskich w grach zespołowych w rozgrywkach ligowych	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja "Dni Łazarza"	Nie jest	Nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko
Organizacja "Dnia Jeżyc"	Nie jest	Nie wyznacza
Współpraca obywatelska	Nie jest	Nie wyznacza
Opracowanie społecznej koncepcji przebudowy ul. Kościelnej/ Dąbrowskiego/ Rynku Jeżyckiego	Nie jest	Nie wyznacza
Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych. Prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych - Młodzi liderzy obywatelskiego Poznania. Program rozwojowy dla liderów działających na rzecz rozwoju lokalnych środowisk	Nie jest	Nie wyznacza
Uruchomienie Centrum Usług Wspólnych dla Miasta Poznania: usługi sprzątnia, organizacja podróży w kraju i za granicą, najem personelu pomocniczego	Nie jest	Nie wyznacza
Wolne Tory - zagospodarowanie terenu (lokalizacja Centrum Dialogu Społecznego) - prace projektowe, koncepcje	Nie jest	Nie wyznacza
Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu	Nie jest	Nie wyznacza
Interaktywny portal konsultacji społecznych	Nie jest	Nie wyznacza
Rozbudowa Zintegrowanego Systemu Informatycznego Wspomagającego Zarządzanie Miastem	Nie jest	Nie wyznacza
System gospodarowania nieruchomościami	Nie jest	Nie wyznacza
e-BOM - elektroniczne biuro obsługi mieszkańców - autorska platforma pozwalająca mieszkańcom na uzyskanie informacji na temat lokalu, nieruchomości (dane finansowe, uchwały wspólnot, informacje o zebraniach itd.) bez konieczności wychodzenia z domu.	Nie jest	Nie wyznacza
Patrole miejsc zagrożonych.	Nie jest	Nie wyznacza
Podjmowanie wspólnych działań prewencyjnych z policją.	Nie jest	Nie wyznacza
Przewóz osób nietrzeźwych z miejsc publicznych do miejsca wytrzeźwienia lub zamieszkania	Nie jest	Nie wyznacza
Zabezpieczenie imprez masowych i zgromadzeń o charakterze ogólnomiejskim	Nie jest	Nie wyznacza
Oddziaływanie systemu monitoringu miejskiego na rzecz przeciwdziałania negatywnym zjawiskom występującym na terenie miasta Poznania	Nie jest	Nie wyznacza
Intensyfikacja aktywności operatorów monitoringu po przeprowadzonej analizie w szczególności zagrożonych rejonach miasta	Nie jest	Nie wyznacza
Prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego	Nie jest	Nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąym znacząco oddziaływać na środowisko
Prowadzenie Systemu Informacji Przestrzennej	Nie jest	Nie wyznacza
System Informacji Przestrzennej	Nie jest	Nie wyznacza
Zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania	Nie jest	Nie wyznacza
Tworzenie informacji określającej położenie budynków w przestrzeni miasta	Nie jest	Nie wyznacza
Rozstrzyganie spraw z zakresu administracji publicznej związanych z gospodarowaniem nieruchomościami	Nie jest	Nie wyznacza
Opracowanie nowych usług informacyjnych w środowisku mapy cyfrowej miasta	Nie jest	Nie wyznacza
Opracowanie nowych i rozbudowa istniejących serwisów tematyczno-usługowych w portalu miejskim	Nie jest	Nie wyznacza
Opracowanie nowych i rozbudowa istniejących funkcjonalności MIM/BIP	Nie jest	Nie wyznacza
Platformy internetowe dla komunikacji z mieszkańcami	Nie jest	Nie wyznacza
Program ZKZL Online	Nie jest	Nie wyznacza
Usługi call/contact center	Nie jest	Nie wyznacza
Utrzymanie i eksploatacja sieci szerokopasmowej	Nie jest	Nie wyznacza
Poprawa jakości obsługi mieszkańców	Nie jest	Nie wyznacza
Rozwój platform do elektronicznej sprzedaży biletów na Termy Maltańskie	Nie jest	Nie wyznacza
Modernizacja Elektronicznego Systemu Obsługi Klienta	Nie jest	Nie wyznacza
„Cyfryzacja i modernizacja zasobu geodezyjnego i kartograficznego miasta Poznania oraz uruchomienie e-usług”	Nie jest	Nie wyznacza
Wdrażanie innych rozwiązań zmierzających do budowy inteligentnego miasta (smart city)	Nie jest	Nie wyznacza
Zapewnienie informacji miejskiej na terenie targów dla wystawców i zwiedzających, w postaci: wyświetlanych na monitorach rozkładów jazdy komunikacji miejskiej, planu miasta, włączenia na mobilne strony internetowe informacji miejskiej, zintegrowanie stron www ze stronami spółek świadczących usługi komplementarne w stosunku do usług targowych	Nie jest	Nie wyznacza
Port Lotniczy Poznań-Ławica Sp. z o.o. - system rezerwacji miejsc parkingowych online wraz z usługami skojarzonymi w oparciu o płatności mobilne	Nie jest	Nie wyznacza
podprojekt 1 CRM Miasta	Nie jest	Nie wyznacza
podprojekt 2: „19115 zgłoszenia mieszkańca ”	Nie jest	Nie wyznacza
podprojekt 3: „Model 3D Poznania”	Nie jest	Nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko
podprojekt 4: „Wortal Informacyjno Płatniczy”	Nie jest	Nie wyznacza
Utworzenie profesjonalnego punktu obsługi klienta - Zakup systemu kolejkowego	Nie jest	Nie wyznacza
Usprawnienie procesu obsługi klienta. Kalendarz elektroniczny do umawiania spotkań z klientem. System monitorów wizyjnych tkz. Digital Signage	Nie jest	Nie wyznacza
Rozbudowa sieci szerokopasmowej	Nie jest	Nie wyznacza
Budowa pasywnej infrastruktury telekomunikacyjnej w ramach budowy, przebudowy i modernizacji dróg	Nie jest	Nie wyznacza
Rozbudowa systemu Elektronicznego Obiegu Dokumentów pomiędzy mjo oraz zewnętrznymi systemami administracji publicznej i biznesu, opartego na otwartych standardach wymiany danych	Nie jest	Nie wyznacza
Outsourcing usług i infrastruktury informatycznej mjo	Nie jest	Nie wyznacza
E31:O33 Projekt "Klient w centrum uwagi"	Nie jest	Nie wyznacza
Projekt "3D - doskonalenie dla działania"	Nie jest	Nie wyznacza
Projekt "Akcja - Informacja"	Nie jest	Nie wyznacza
Poprawa jakości świadczonych przez MOPR usług poprzez wyodrębnienie pracy socjalnej jako samodzielnej usługi oddzielenie pracy socjalnej od postępowania administracyjnego	Nie jest	Nie wyznacza
Rozwój środowiskowych form pracy socjalnej, w tym wdrożenie modelu Organizowania Społeczności Lokalnej i realizowanie Programów Aktywności Lokalnej	Nie jest	Nie wyznacza
Dostosowanie budynku C obiektu UMP na pl. Kolegiackim 17	Nie jest	Nie wyznacza
Przebudowa Sali obsługi w budynku przy ul. Libelta 16/20	Nie jest	Nie wyznacza
Działalność konsultacyjno - informacyjna - prowadzenie konsultacji społecznych, badań opinii publicznej	Nie jest	Nie wyznacza
Community PR - wykorzystanie mediów społecznościowych do komunikacji z mieszkańcami	Nie jest	Nie wyznacza
System os Ticket - autorski program MPGM S.A. zapewniający, by wszelkie zapytania mieszkańców - trafiły do odpowiednich komórek firmy, a odpowiedzi zostały udzielone w ciągu 24 h.	Nie jest	Nie wyznacza
Prowadzenie firmowego Facebooka	Nie jest	Nie wyznacza
Komunikacja z mieszkańcami Poznania oraz gośćmi targowymi za pośrednictwem mediów społecznościowych	Nie jest	Nie wyznacza
Wykorzystanie nowoczesnych technologii i narzędzi komunikacji do dialogu społecznego	Nie jest	Nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko
Spójny system oznakowania informujący gości o zbliżających się wydarzeniach, o systemie logistyki	Nie jest	Nie wyznacza
Internetowy System Obsługi Klienta – dostępne całodobowo informacje o stanie rozliczeń indywidualnego najemcy PTBS	Nie jest	Nie wyznacza
Prowadzenie strony internetowej Spółki wraz z newsletterem do potencjalnych mieszkańców	Nie jest	Nie wyznacza
Program współpracy i konsultacji z właściwymi miejscowo Radami Osiedli w celu zapewnienia właściwego dostępu mieszkańców do infrastruktury społeczno-oświatowej	Nie jest	Nie wyznacza
Wykorzystanie mediów społecznościowych w celu promowanie lokalnego handlu (współpraca z portalami miejskimi i osiedlowymi)	Nie jest	Nie wyznacza
Program dialogu opartego o zasady pomocniczości we wspólnotach i współwłasnościach	Nie jest	Nie wyznacza
Program dialogu ze społecznościami lokalnymi w budynkach komunalnych	Nie jest	Nie wyznacza
Wdrażanie nowych i doskonalenie dotychczasowych kanałów odbierania i przekazywania informacji o naruszeniach ładu i porządku publicznego.	Nie jest	Nie wyznacza
Poszerzanie zakresu funkcjonowania jednostki w mediach społecznościowych w celu lepszego i szybszego kontaktu z mieszkańcem	Nie jest	Nie wyznacza
Afisz kulturalny - ulotki informujące o wydarzeniach kulturalnych odbywających się w mieście	Nie jest	Nie wyznacza
„IKS” - Poznański Informator Kulturalny, Sportowy i Turystyczny	Nie jest	Nie wyznacza
Udostępnienie terenu MTP pod cykliczne spotkania z lokalnymi społecznościami	Nie jest	Nie wyznacza
Fanpage PTBS na portalu Facebook	Nie jest	Nie wyznacza
Informowanie osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych o wysokości odpłatności za usługi wykonane w danym miesiącu za pomocą usługi SMS.	Nie jest	Nie wyznacza
Rozwijanie komunikacji z klientem poprzez usługę sms	Nie jest	Nie wyznacza
Aplikacja mobilna informująca o wydarzeniach kulturalnych	Nie jest	Nie wyznacza
Działania marketingowe - reklamy, publikacje w zagranicznych i polskich mediach	Nie jest	Nie wyznacza
Udział w wydarzeniach branżowych - targi, konferencje	Nie jest	Nie wyznacza
Targi Nieruchomości MIPIM - promocja oferty inwestycyjnej Poznania	Nie jest	Nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko
Targi Nieruchomości Expo Real - promocja oferty inwestycyjnej Poznania	Nie jest	Nie wyznacza
Program Targi po Godzinach	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja wydarzeń targowych międzynarodowych	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja wydarzeń konferencyjno-kongresowych o charakterze międzynarodowym, a także wydarzeń kulturalnych, w tym koncerty, spektakl, widowiska	Nie jest	Nie wyznacza
Wsparcie młodej przedsiębiorczości - program akceleracji dla start-up'ów	Nie jest	Nie wyznacza
Promowanie lokalności poprzez organizację wydarzeń już rozpoznawalnych na arenie międzynarodowej, jak Cavaliada, Motor Show	Nie jest	Nie wyznacza
Promocja i podniesienie znaczenia "Toru Poznań" jako centrum sportów motorowych	Nie jest	Nie wyznacza
Udział w przedsięwzięciach o zasięgu globalnym	Nie jest	Nie wyznacza
Muzeum Enigmy w Poznaniu	Nie jest	Nie wyznacza
"Tu się wszystko zaczęło" - ekspozycja świadectw początków państwowości polskiej na Ostrowie Tumskim w Poznaniu	Nie jest	Nie wyznacza
Remonty konserwatorskie obiektów zabytkowych, w tym: dotacje	Nie jest	Nie wyznacza
Remonty konserwatorskie obiektów zabytkowych, w tym: remonty konserwatorskie	Nie jest	Nie wyznacza
Konserwacja zabytków stanowiących własność m. Poznania	Nie jest	Nie wyznacza
Budowanie marki "Palmiarnia Poznańska "	Nie jest	Nie wyznacza
Kultywowanie pamięci o postaciach, miejscach i wydarzeniach związanych z Poznaniem	Nie jest	Nie wyznacza
Opieka nad miejscami pamięci	Nie jest	Nie wyznacza
Wspieranie organizacji, osób fizycznych, przedsiębiorców w kreowaniu inicjatyw w centrum Miasta i dzielnicach przyległych - konkurs Centrum Warte Poznania	Nie jest	Nie wyznacza
Malta Festival Poznań	Nie jest	Nie wyznacza
Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. Henryka Wieniawskiego	Nie jest	Nie wyznacza
Mediations Biennale	Nie jest	Nie wyznacza
Festiwal Ethno Port	Nie jest	Nie wyznacza
Festiwal Poznań Music Enter	Nie jest	Nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko
Kontener Art Mobilne Centrum Kultury	Nie jest	Nie wyznacza
Maraton Gitarowy – wydarzenie towarzyszące Festiwalowi Polish Guitar Academy	Nie jest	Nie wyznacza
Festiwal Poznań Baroque	Nie jest	Nie wyznacza
Festiwal Jazzowy Made in Chicago	Nie jest	Nie wyznacza
Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych „Off Cinema”	Nie jest	Nie wyznacza
Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych „Animator”	Nie jest	Nie wyznacza
Międzynarodowy Festiwal Chórów Chłopięcych	Nie jest	Nie wyznacza
Działalność Wielkopolskiego Muzeum Walk Niepodległościowych	Nie jest	Nie wyznacza
Działalność Salonu Muzycznego Feliksa Nowowiejskiego	Nie jest	Nie wyznacza
Zachowanie i kultywowanie polskiej tradycji patriotycznej Bambrów Poznańskich	Nie jest	Nie wyznacza
Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza „Ale Kino!”	Nie jest	Nie wyznacza
Biennale Sztuki dla Dziecka	Nie jest	Nie wyznacza
Projekty artystyczne i edukacyjne Centrum Sztuki Dziecka	Nie jest	Nie wyznacza
Speaking Concerts – cykl koncertów edukacyjnych	Nie jest	Nie wyznacza
Międzynarodowe Warsztaty Niepokoju Twórczego „Kieszeń Vincenta”, „Piłka w Kieszeni Vincenta”	Nie jest	Nie wyznacza
Poznański Festiwal Nauki i Sztuki	Nie jest	Nie wyznacza
Tworzenie i rozwijanie kolekcji sztuki współczesnej w Galerii Miejskiej „Arsenał”	Nie jest	Nie wyznacza
Tworzenie nowych przestrzeni dla rozwoju teatru niezależnego	Nie jest	Nie wyznacza
Nagrody oraz stypendia artystyczne Miasta Poznania	Nie jest	Nie wyznacza
Światowy Przegląd Folkloru „Integracje”	Nie jest	Nie wyznacza
Modernizacja płyty Starego Rynku	Nie jest	Nie wyznacza
Promocja za granicą - działania promocyjne prowadzone we współpracy z PLOT	Nie jest	Nie wyznacza
Udostępnienie przestrzeni dla start-up’ów, przestrzeń co-workingowa	Nie jest	Nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko
Budowa nowej siedziby Teatru Muzycznego	Nie jest, zakłada się przedsięwzięcie nie osiągnie progów określonych w §3 ust. 1. pkt. 55 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza
Budowa nowej siedziby Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości	Nie jest, zakłada się że przedsięwzięcie nie osiągnie progów określonych w §3 ust. 1. Pkt. 55 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza
Utworzenie Parku Kulturowego i wpisanie Poznania na listę UNESCO	Nie jest	Nie wyznacza
Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej powiązanej z Traktem Królewsko-Cesarskim	Nie jest	Nie wyznacza
Ułatwianie dostępu do darmowych wydarzeń kulturalnych o wysokim poziomie artystycznym, odbywających się w różnych częściach miasta	Nie jest	Nie wyznacza
Wprowadzenie nowoczesnych form prezentacji historii Miasta i Regionu; Zintegrowany system informacji turystycznej w Metropolii Poznań	Nie jest	Nie wyznacza
Rewitalizacja i adaptacja turystyczno-kulturalna dawnych fortyfikacji	Nie jest	Nie wyznacza
Stworzenie linii turystycznej łączącej najważniejsze atrakcje turystyczne w Poznaniu	Nie jest	Nie wyznacza
Poprawa atrakcyjności Parku Cytadela	Nie jest	Nie wyznacza

Kontynuacja tabeli 12

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Budowa drugiej nitki ul. Dolna Wilda w obu kierunkach od ul. Hetmańskiej do węzła autostradowego	Może być, jeżeli będą to drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km, określone w § 3 ust. 1 pkt. 60 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było zapisane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Przebudowa ul. Dolna Wilda
Budowa wiaduktu nad torami kolejowymi w ul. Grunwaldzkiej	Może być, jeżeli będą to obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, określone w § 3 ust. 1 pkt. 60 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było zapisane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko jako: Ul. Nowe Kotowo w tym budowa dwóch wiaduktów nad linią kolejową Poznań-Berlin z budową układu drogowego dla obsługi osiedla Kwiatowego + Ciek Górczyka

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Rozbudowa sieci wodociągowej w obszarze funkcjonowania Aquanet (poza Miastem Poznaniem)	Może być, jeżeli będą to rurociągi wodociągowe magistralne do przesyłania wody oraz przewody wodociągowe magistralne doprowadzające wodę od stacji uzdatniania do przewodów wodociągowych rozdzielczych, określone w §3 ust. 1 pkt. 68 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, jako: Rozwój i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej na podstawie projektu „Program działań inwestycyjnych Aquanet S.A. na lata 2013-2022”, ponadto Rada Miasta uchwała Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych będących w posiadaniu Aquanet S.A., który Spółka corocznie wdraża. W trakcie prowadzenia procesu inwestycyjnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zlecane są oceny oddziaływania na środowisko.
Modernizacja sieci wodociągowej w obszarze funkcjonowania Aquanet (poza Miastem Poznaniem)			
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w obszarze funkcjonowania Aquanet (poza Miastem Poznaniem)	Może być, jeżeli będą to sieci kanalizacyjne o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, z wyłączeniem ich przebudowy metodą bez wykopową, sieci kanalizacji deszczowej zlokalizowanych w pasie drogowym i obszarze kolejowym oraz przyłączy do budynków, określone w §3 ust. 1 pkt. 79 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	
Modernizacja sieci kanalizacyjnej w obszarze funkcjonowania Aquanet (poza Miastem Poznaniem)			
Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w obszarze funkcjonowania Aquanet (poza Miastem Poznaniem)	Może być, jeżeli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §2 ust. 1 pkt. 40 lub §3 ust. 1. Pkt. 77 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	
Rozbudowa i modernizacja Ujęć Wody i Stacji Uzdatniania Wody w obszarze funkcjonowania Aquanet (poza Miastem Poznaniem)	Może być, jeżeli przedsięwzięcie osiągnie progi określone w §2 ust. 1 pkt. 37 lub §3 ust. 1. Pkt. 70 Rozporządzenia RM		
Bilety na wybrane wydarzenia upoważniają do poruszania się komunikacją miejską i metropolitalną	Nie jest	Nie wyznacza	
Całodobowa dostępność Dworca autobusowego Poznań Główny	Nie jest	Nie wyznacza	
System informacji pasażerskiej, monitoringu oraz obsługi na Dworcu autobusowym Poznań Główny	Nie jest	Nie wyznacza	
Utrzymanie i rozwój sieci wi-fi w autobusach PKS Poznań S.A.	Nie jest	Nie wyznacza	
Rozwój linii autobusowych kursujących na terenie aglomeracji wjeżdżających do Miasta Poznania	Nie jest	Nie wyznacza	
Rozwój linii autobusowych kursujących na terenie aglomeracji i poza terenem miasta Poznania	Nie jest	Nie wyznacza	
Rozwój linii autobusowych dalekobieżnych	Nie jest	Nie wyznacza	

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
Przebudowa układu komunikacyjnego w ciągu DK 92 - Węzeł Wola i Węzeł Koszalińska - prace koncepcyjne i projektowe	Nie jest	Nie wyznacza	
Przebudowa układu komunikacyjnego w ciągu DK 92 - drogi dojazdowe do spalarni - Budowa dróg dojazdowych w celu połączenia planowanej Spalarni Odpadów z istniejącym układem drogowym. Budowa nowych dróg zapewni efektywne połączenie gminy Czerwonak z Miastem Poznań (skrócenie czasu dojazdu)	Może być, ponieważ zakłada się że długość dróg o nawierzchni twardej przekroczy 1 km, tj. próg określony w §3 ust. 1 pkt. 60 rozporządzenia RM.	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, jako: Spalarnia odpadów drogi dojazdowe
Organizacja EXPO na terenie MTP w Żernikach, na 100 lecie PWK	Nie jest	Nie wyznacza	
Utworzenie połączenia kolejowego na lotnisko Ławica	Może być, jeśli przedsięwzięcie spełni kryteria określone w §3, ust. 1, pkt. 61 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, jako: Połączenie dworca Poznań Główny z Lotniskiem Ławica
Aplikacja mobilna dla pasażerów PKS Poznań S.A.	Nie jest	Nie wyznacza	
Poprawa obsługi pasażerów - System identyfikacji położenia autobusów na trasie oraz sprzedaż internetowa biletów	Nie jest	Nie wyznacza	
Przedłużenie Drogi Startowej do 2800 m - Port Lotniczy Poznań-Ławica	Nie jest	Nie wyznacza	
Wolne Tory - zagospodarowanie terenu (wprowadzenie nowoczesnych kwartałów zabudowy mieszkaniowo-usługowej, lokalizacja obiektów dla instytucji i organizacji o zasięgu krajowym i międzynarodowym) - prace projektowe, koncepcje	Nie jest	Nie wyznacza	
Uruchomienie kolei metropolitalnej wraz z nowymi przystankami kolejowymi - prace projektowe, koncepcje	Nie jest	Nie wyznacza	
Uruchomienie wybranych parkingów P&R: Sobieskiego, Szymanowskiego, Górczyn, Miłostowo	Nie, zakłada się że przedsięwzięcie nie osiągnie progów wymienionych w §3, ust. 1, pkt. 56 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Budowa dworców i węzłów przesiadkowych w miejscu krzyżowania się środków transportu	Może być, jeśli przedsięwzięcie spełni kryteria określone w §3, ust. 1, pkt. 55, 56, 58 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, a także w Studium uwarunkowań i kierunków

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	uwagi
			zagospodarowania przestrzennego oraz Planie Transportowym Aglomeracji Poznańskiej
Budowa parkingu przesiadkowego Franowo w Poznaniu	Może być, jeśli przedsięwzięcie spełni kryteria określone w §3, ust. 1, pkt. 56 Rozporządzenia RM	Nie wyznacza	Zadanie było uwzględniane w poprzedniej wersji Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030 dla której przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko
Badania i opracowanie planu transportowego Aglomeracji Poznańskiej	Nie jest	Nie wyznacza	
Metropolitalny system informacji przestrzennej	Nie jest	Nie wyznacza	
Poznańska Karta Turystyczna	Nie jest	Nie wyznacza	
Zwiększenie zasięgu Poznańskiego Barometru Turystycznego	Nie jest	Nie wyznacza	

Kontynuacja tabeli 12

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko
Współpraca z innymi miastami w kraju i za granicą w obszarze promocji Miasta - wsparcie, realizacja i koordynacja działań promocyjnych	Nie jest	Nie wyznacza
Mistrzostwa Europy w Wioślarstwie U23 - 2018 (potencjał: liczba zawodników 800, liczba krajów 48, relacja telewizyjna z Poznania będzie emitowana w 56 stacjach TV)	Nie jest	Nie wyznacza
Puchar Świata w Wioślarstwie - 2017	Nie jest	Nie wyznacza
Triathlon Chellange	Nie jest	Nie wyznacza
Mistrzostwa Świata w Triathlonie - 2018	Nie jest	Nie wyznacza
Międzynarodowe zawody konne w skokach przez przeszkody - VII Memoriał Macieja Frankiewicza	Nie jest	Nie wyznacza
Międzynarodowy Turniej Tenisowy Mężczyzn ATP Challenger	Nie jest	Nie wyznacza
Solid Logistic SKODA Poznań Bike Challenge	Nie jest	Nie wyznacza
Poznań Maraton	Nie jest	Nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko
Poznań Półmaraton	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja cyklicznych międzynarodowych imprez sportowych	Nie jest	Nie wyznacza
Agenda Miejska UE (partnerstwo Housing) – udział w ramach współpracy z organizacjami międzynarodowymi przy rozwiązywaniu problemów miasta	Nie jest	Nie wyznacza
Współpraca PTBS z przedstawicielami państw i miast ukierunkowana na wymianę doświadczeń	Nie jest	Nie wyznacza
Aquanet Jazz Festival	Nie jest	Nie wyznacza
Uczestnictwo w Benchmarkingu Europejskim	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja międzynarodowych wydarzeń kulturalnych	Nie jest	Nie wyznacza
Wsparcie młodej przedsiębiorczości - program akceleracji dla start-up'ów	Nie jest	Nie wyznacza
Targi jako organizator konferencji i kongresów	Nie jest	Nie wyznacza
Utrzymanie i rozwój siatki połączeń lotniczych z Poznania (POZ) w oparciu o uruchamianie nowych kierunków oraz zwiększanie częstotliwości na istniejących już trasach przez przewoźników tradycyjnych, LCC oraz organizatorów turystyki.	Nie jest	Nie wyznacza
Konkurs dla organizacji pozarządowych w ramach priorytetu: Wzmacnianie współpracy kulturalnej z zagranicą poprzez ułatwianie czynnego uczestnictwa przedstawicieli poznańskiego środowiska w znaczących wydarzeniach kulturalnych za granicą.	Nie jest	Nie wyznacza
Poznań jako platforma wymiany doświadczeń nowoczesnych jednostek samorządowych	Nie jest	Nie wyznacza
Organizacja nowych wydarzeń o randze międzynarodowej (Targi Technologii Jutra; Kongres Miast Partnerskich; wydarzeń kulturalnych; światowych targów najbardziej promujących eksportowe branże Polski)	Nie jest	Nie wyznacza
Udostępnienie przestrzeni dla start-up'ów, przestrzeń co-workingowa	Nie jest	Nie wyznacza
Wypracowanie optymalnego przebiegu tras Kolei Dużych Prędkości w granicach administracyjnych Poznania	Nie jest	Nie wyznacza
Wspieranie w ramach otwartych konkursów dotacyjnych oraz tzw. małych grantów inicjatyw poznańskiego środowiska kulturalnego polegających na nawiązywaniu współpracy z najbliższymi sąsiadami.	Nie jest	Nie wyznacza
Organizowanie konkursów Miasta Poznania dla studentów i absolwentów poznańskich uczelni i instytucji naukowych	nie jest	nie wyznacza
Współudział w sprowadzaniu do Poznania wybitnych naukowców i artystów z całego świata (dofinansowania dla uczelni)	nie jest	nie wyznacza
Prowadzenie programów stypendialnych dla studentów poznańskich uczelni (w tym studentów zagranicznych)	nie jest	nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogącym znacząco oddziaływać na środowisko
Współpraca z przedstawicielami środowiska naukowego w realizacji wspólnych przedsięwzięć (projekty podnoszące jakość kształcenia i studiowania)	nie jest	nie wyznacza
Współpraca ze środowiskiem akademickim w kształtowaniu wizerunku Poznania w kraju i zagranicą jako znaczącego ośrodka akademickiego i naukowego (w tym kampanie promocyjne krajowe i zagraniczne, udział w targach edukacyjnych, projekt "Study in Poznan", projekt Ambasador Akademickiego Poznania, współpraca z NGO's, publikacje)	nie jest	nie wyznacza
Stay in Poznań - program, który ma promować i ukazywać możliwości zatrudnienia w sektorze SSC/BPO wśród obcokrajowców, przyjeżdżających do Poznania na program wymiany studenckiej Erasmus.	nie jest	nie wyznacza
Cykliczne spotkania Miasto - Uczelnie - Biznes	nie jest	nie wyznacza
Silna współpraca z uniwersytetami poznańskimi w zakresie transferu wiedzy do biznesu (w ramach programu akceleracji start-up'ów, programu szkoleń, konferencji)	nie jest	nie wyznacza
Kontynuacja programu mieszkaniowego „Mieszkanie dla Absolwenta” w ramach planowanej inwestycji na Strzeszynie	nie jest	nie wyznacza
Wsparcie działań w zakresie tworzenia konsorcjum publicznych uczelni poznańskich	nie jest	nie wyznacza
Koordinacja sieci Promotorów Przedsiębiorczości Akademickiej	nie jest	nie wyznacza
Współpraca przy realizacji projektów badawczych prowadzonych przez poznańskie środowisko naukowe na rzecz Miasta	nie jest	nie wyznacza
Wydarzenie dla studentów promujące pracę w sektorach priorytetowych	nie jest	nie wyznacza
Uruchomienie międzyuczelnianego kierunku zamawianego w zakresie przemysłu targowego, z wymianą międzynarodową uczelni i ośrodków targowych	nie jest	nie wyznacza
Centrum badawczo-rozwojowe Portu Lotniczego Poznań-Ławica "Cirrus" (we współpracy z Politechniką Poznańską)	nie jest	nie wyznacza
Kontynuacja programu mieszkaniowego „Mieszkanie dla Absolwenta” w ramach planowanej inwestycji na Naramowicach	nie jest	nie wyznacza
Program stypendialny - Program skierowany jest do inwestorów realizujących w Poznaniu nowe inwestycje o charakterze innowacyjnym w sektorze produkcyjnym lub sektorze usług nowoczesnych. Stypendia mogą być przyznane studentom poznańskich uczelni, którzy zostaną przyjęci na staż u inwestora spełniającego warunki programu.	nie jest	nie wyznacza
Obsługi inwestorów i opieka poinwestycyjna	nie jest	nie wyznacza
Business Run	nie jest	nie wyznacza
Tydzień SSC/BPO - Projekt składa się z dwóch części, w pierwszej przedstawiciele firm przeprowadzają warsztaty w szkołach, w trakcie których uczniowie zdobywają wiedzę na temat sektora usług nowoczesnych oraz jakie kompetencje trzeba posiadać, by w nim pracować. W drugiej uczniowie odwiedzają firmy, by przekonać się jak wygląda praca w centrach.	nie jest	nie wyznacza
Nowa strategia pozyskiwania inwestorów, raporty dotyczące sektorów priorytetowych	nie jest	nie wyznacza
Promocja nauki języka niemieckiego wśród uczniów szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych	nie jest	nie wyznacza

Nazwa zadania	Czy jest przedsięwzięciem mogąym znacząco oddziaływać na środowisko	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąym znacząco oddziaływać na środowisko
Akcelerator start-up'ów (wsparcie rozwoju start-up'ów)	nie jest	nie wyznacza
Organizacja targów branżowych wg kalendarza MTP (Budma, Windoor-Tech, Tour Salon, Rybomania, Knieje, Boatex, Targi Mody Poznań (edycja wiosna oraz jesień), Gardenia, Special Days, Meble Polska, Home Decor, Arena Design, Poznański Salon Optyczny, Optyka, Motor Show, Targi Techniki Motoryzacyjnej, Salmed, Instalacje, Sawo, Securex, Targi Ciepła Systemowego, Look, Beauty Vision, Fit-Expo, Sport Invest, Expopower, Greenpower, Intermasz, Infratec, Innowacje-Technologie-Maszyny Polska, Dream, Furnica, Sofab, Intermic, Polagra Tech, Polagra Food, Polagra Gastro, Invest Hotel, Taropak, Logitec, Pakfood, Polagra Premiery, Epla, Golden Marketing Conference, Golden Marketing Expo, Pol-Eco-System, Poznań Game Arena, Stone, Glass, Sakralia, Memento)	nie jest	nie wyznacza
Rozwój targów wykorzystujących technologie przeszłości, jak SALMED, Innowacje-Technologie-Maszyny Polska - biotechnologia, nanotechnologia	nie jest	nie wyznacza
Udostępnienie przestrzeni dla start-up'ów, przestrzeń co-workingowa	nie jest	nie wyznacza
Stworzenie Wydziału Big Data na MTP	nie jest	nie wyznacza
Wolne Tory - zagospodarowanie terenu (budowa centrum nauki "Enigma") - prace projektowe, koncepcje	nie jest	nie wyznacza

7.3. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA, CZAS TRWANIA, ZASIĘG, CZĘSTOTLIWOŚĆ I ODWRACALNOŚĆ ODDZIAŁYWAŃ

7.3.1 OBSZARY CHRONIONE

Działania i zadania wynikające z aktualizacji strategii rozwoju nie będą zlokalizowane na terenach objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1651). Planowane zadania będą realizowane na terenach miejskich, zurbanizowanych, pokrytych zabudową i infrastrukturą miejską, pozbawionych cennych okazów przyrodniczych. Niewielka część zadań będzie realizowana w niedalekiej odległości od obszarów chronionych, np. park dookoła Fortu IX, należącego do obszaru Natura 2000 Fortyfikacje Poznańskie. Zakłada się jednak, że realizacja tego zadania nie będzie mieć wpływu na cele i przedmiot ochrony tego obszaru, ponieważ planowany zakres zadania nie jest związany z ingerencją w budynek fortu będący miejscem przebywania nietoperzy. Planowane prace obejmują utwardzenie istniejących ścieżek za pomocą żwiru, zamontowane przy nich będą ławki i kosze na śmieci. W południowej części, od strony ul. Szubińskiej, na łące, powstanie grodzony wybieg dla psów. Przy głównym wejściu stanie tablica opisująca historię fortu. Funkcjonowanie fortu po realizacji zadań wynikających z aktualizacji SRMP 2020+ nie będzie się różniło od ich funkcjonowania w stanie obecnym. Niemniej wszelkie prace związane z realizacją planowanych zadań powinny zostać poprzedzone wnikliwą inwentaryzacją przyrodniczą. Projekty konkretnych inwestycji powinny uwzględniać wyniki tej inwentaryzacji w taki sposób by planowane prace nie ingerowały w obszary cenne przyrodniczo w sposób zagrażający ich istnieniu.

Przed wszystkim należy upewnić się, czy realizacja danego przedsięwzięcia nie wpłynie na cele i przedmioty ochrony obszarów objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1651), w szczególności obszarów Natura 2000, ich integralność i spójność sieci.

Głównym zagrożeniem dla celów i przedmiotów ochrony obszarów chronionych, w tym sieci Natura 2000, oraz ich integralności i spójności sieci są działania prowadzone bezpośrednio na ich terenie. Przy wykonywaniu inwestycji infrastrukturalnych muszą zostać uwzględnione warunki ochrony wynikające z aktów prawa miejscowego właściwych dla poszczególnych form ochrony przyrody (opisanych w rozdziale 3.11), jak również zakazy wymienione w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*:

- dla parków narodowych i rezerwatów przyrody wymienionych w art. 15, ust. 1
- dla parków krajobrazowych wymienionych w art. 17, ust. 1
- dla obszarów chronionego krajobrazu wymienionych w art. 24, ust. 1
- dla pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego wymienionych w art. 45, ust. 1
- w stosunku do stref ochrony – art. 60 ust. 6

Zgodnie z art. 33, ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody* zaplanowane w aktualizacji SRMP 2020+ cele i działania strategiczne nie mogą osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszać stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
 - 2) wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
 - 3) pogorszać integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.
- Ponadto odnośnie obszarów Natura 2000, dla których ustanowiono Plany zadań ochronnych (pzo), oprócz przepisów wynikających z ww. ustawy obowiązują działania ochronne określone w pzo.

Jeżeli inwestycja będzie realizowana na terenie lub w sąsiedztwie obszarów chronionych należy prace poprzedzić rozpoznaniem pozwalającym na respektowanie zakazów oraz

realizację działań w zakresie czynnej ochrony ekosystemów. Prace budowlane, ziemne, remontowe, itp. powinny być realizowane w taki sposób, żeby nie mieć wpływu na cele i przedmioty ochrony obszarów chronionych, w tym sieci Natura 2000. W uzasadnionych przypadkach, zgodnie z art. 15, pkt. 4, 5 i 34, art. 60 ust. 7 ustawy o ochronie przyrody, właściwy organ ochrony środowiska może zezwolić na obszarach chronionych na odstąpienie od zakazów (jeżeli takie zezwolenie nie zostało wcześniej uzyskane).

Rzeczywisty wpływ na obszary chronione zrealizowanych zadań, na etapie ich funkcjonowania, będzie możliwy do oszacowania dopiero w momencie doprecyzowania jakie konkretne działania zostaną przeprowadzone. Zakłada się, że obiektów/terenów zrealizowanych w ramach aktualizacji SRMP 2020+ nie będzie mieć negatywnego wpływu na cele i przedmiot ochrony obszarów chronionych.

Pozytywne oddziaływanie na obszary chronione może powodować realizacja zadań ujętych w ramach kierunku interwencji 1.9. Uczynienie z Poznania centrum ochrony przyrody i zwierząt oraz edukacji przyrodniczej np. Interweniowanie w zakresie łamania przepisów dot. ochrony środowiska, czy Przygotowywanie dokumentacji form ochrony przyrody i terenów cennych przyrodniczo, rozbudowa systemu obszarów chronionych.

7.3.2. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT

Wpływ na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego i klimat na etapie realizacji zadań wynikających z działań strategicznych w ramach poszczególnych kierunków interwencji, będzie związany bezpośrednio z przyjętą technologią robót oraz z fazą inwestycji. Podczas budowy zagrożenie dla powietrza atmosferycznego i lokalnego mikroklimatu będą stanowiły zanieczyszczenia pochodzące z:

- eksploatacji sprzętu wykorzystywanego podczas budowy,
- terenów składowych,
- prowadzenia robót ziemnych.

Określenie skali oddziaływania i zasięgu występowania określonych stężeń danej substancji w celu oceny jakości powietrza według obowiązujących standardów nie jest możliwe, ani celowe. Z punktu widzenia prawa stosunkowo krótkotrwałe oddziaływanie związane z pracami budowlanymi nie podlega normowaniu (w ramach którego można ustalić wielkość emisji dopuszczalnej), ale przecież nie jest obojętne dla ludzi przebywających w pobliżu, szczególnie mieszkańców okolicznych domów.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu sprzętu i środków transportu na środowisko należy zadbać o ich prawidłową eksploatację i właściwą konserwację. Maszyny i pojazdy nie powinny być przeciążane oraz eksploatowane na najwyższych obrotach silników, gdyż zwiększa to emisję spalin. Sprzęt używany podczas robót powinien spełniać wymagania, odnośnie ochrony przed hałasem i gazami spalinowymi, podane w przedmiotowych rozporządzeniach i normach.

Należy zaznaczyć, że część zaplanowanych zadań wpisuje się w działania naprawcze określone w Programie ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀ (Uchwała XI/316/15 z dnia 26 października 2015 r. Sejmiku Województwa Wielkopolskiego ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 3 listopada 2015 r. poz. 6241). Są to m.in.:

- 1) W zakresie ograniczania emisji powierzchniowej (niskiej, rozproszonej emisji komunalno-bytowej i technologicznej) – przedsiębiorstwa energetyczne, samorząd, mieszkańcy:
 - rozbudowa centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą,
 - zmniejszanie zapotrzebowania na energię ciepłą poprzez ograniczanie strat ciepła
 - termomodernizacja budynków,
- 2) W zakresie ograniczania emisji liniowej (komunikacyjnej) – samorząd, zarządy dróg:
 - kontynuacja modernizacji lub wymiany taboru komunikacji miejskiej,

- kanalizowanie ruchu tranzytowego z ominięciem części centralnych miasta i stref zamieszkania,
- tworzenie stref ograniczonego ruchu i stref uspokojonego ruchu
- rozwój systemu tras rowerowych i infrastruktury rowerowej,
- rozwój/modernizacja systemu płatnego parkowania w centrum miasta,
- budowa systemu parkingów P&R oraz parkingów buforowych wraz z systemem informacji o zajętości miejsc postojowych,
- wspieranie rozwiązań proekologicznych w zakresie transportu (np. wspieranie stacji ładowania pojazdów elektrycznych).

Zakłada się, że realizacja celów i działań strategicznych określonych w aktualizacji SRMP 2020+ nie spowoduje pogorszenia jakości powietrza oraz przekroczenia poziomu dopuszczalnych substancji określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie niektórych poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 poz. 1031).

Większość projektów, które mają być zrealizowane w ramach analizowanej aktualizacji strategii rozwoju nie będzie wykazywała w fazie eksploatacji oddziaływania na powietrze atmosferyczne. Część będzie takie oddziaływanie wykazywała. Oddziaływania pozytywne będą związane z realizacją większości działań strategicznych i zadań zapisanych w ramach Priorytetu 1. Zielone, mobilne miasto. Będą one związane m.in. ze zwiększeniem terenów zielonych i biologicznie czynnych, rozwojem alternatywnych (ekologicznych) form transportu, wzrostem efektywności energetycznej.

Realizacja niektórych działań strategicznych może być związana z negatywnym oddziaływaniem na powietrze atmosferyczne i klimat. Można do nich zaliczyć projektowane:

- parkingi – będą niezorganizowanym źródłem emisji do powietrza produktów spalania benzyn i oleju napędowego w silnikach samochodów (głównie osobowych); dotyczy to zwłaszcza nowoprojektowanych parkingów, które będą nowymi źródłami emisji; w przypadku parkingów istniejących poddawanych przebudowie lub remontowi działania te mogą spowodować obniżenie wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez poprawę organizacji ruchu,
- drogi – będą, podobnie jak parkingi, niezorganizowanym źródłem emisji do powietrza produktów spalania benzyn i oleju napędowego w silnikach samochodów; w przypadku dróg poddawanych modernizacji lub remontowi, które wpłyną na płynność ruchu można uznać, że poziom emisji zanieczyszczeń w stosunku do stanu obecnego zmniejszy się; nowe drogi biegnące po nowych trasach będą nowymi źródłami emisji,
- zespoły zabudowy mieszkalnej i usługowej – z ich funkcjonowaniem będą się wiązały dwie grupy źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza:
 - parkingi i garaże podziemne, których zakres oddziaływania będzie zbliżony do opisanych powyżej parkingów,
 - źródła ciepła (c.o. i c.w.u.) – które będą źródłem emisji produktów spalania paliw w urządzeniach grzewczych; z uwagi na to, że wszystkie te źródła będą nowoprojektowane można z dużym prawdopodobieństwem założyć, że zastosowane urządzenia grzewcze będą wysokosprawne, a zastosowane paliwo ekologiczne (gaz, olej, biomasa),
- obiekty przemysłowe i usługowe – mogą tu pojawić się instalacje, które będą źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza; nie sposób teraz przewidzieć jakiego rodzaju źródła emisji oraz jakiego rodzaju substancję będą z nich emitowane; można jednak założyć, że w przypadku gdy na ich wyposażeniu znajdą się źródła znaczącej emisji zanieczyszczeń do powietrza będą stosowane środki techniczne do ograniczenia tej emisji tak by standardy jakości powietrza nie zostały przekroczone; zostanie to zweryfikowane w czasie procedury uzyskiwania przez te instalacje decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Praktyka wskazuje, że wszystkie w/w obiekty będą źródłami, które będą miały tylko lokalny wpływ na jakość powietrza. Poprawne przeprowadzenie procedur środowiskowych pozwoli na to by wpływ ten nie miał charakteru ponadnormatywnego.

Funkcjonowanie zadań planowanych w ramach aktualizacji SRMP 2020+ nie będzie się wiązało ze znaczącą emisją zanieczyszczeń do powietrza, w tym substancji odpowiedzialnych np. za efekt cieplarniany. Będzie dochodziło co prawda do emisji zanieczyszczeń do powietrza ze środków transportu, źródeł energetycznych i procesów technologicznych – w tym dwutlenku węgla (CO₂) – emisje te będą jednak na tyle niewielkie, że nie będą miały wpływu na zamiany klimatyczne w rejonie przedsięwzięcia, w regionie czy kraju. Będą miały znaczenie jedynie dla lokalnej czystości powietrza. Przy czym istotne jest, że przepisy polskiego prawa określające standardy jakości powietrza atmosferycznego oraz dopuszczalne wielkości emisji z niektórych instalacji wykluczają możliwość realizacji przedsięwzięć wykazujących ponadnormatywne oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego

7.3.3. KLIMAT AKUSTYCZNY

Oddziaływanie na klimat akustyczny będzie związane z prowadzeniem prac budowlanych lub remontowych w ramach realizacji działań strategicznych i zadań zaplanowanych w aktualizacji SRMP 2020+. W większości robót wykonywanych na etapie realizacji inwestycji, wykorzystywany będzie sprzęt stanowiący źródło hałasu i drgań (maszyny budowlane oraz środki transportu). Emitowany hałas będzie oddziałował na okolicznych mieszkańców oraz ludzi przebywających chwilowo w rejonie inwestycji.

Urządzenia stosowane przy pracach powinny spełniać kryteria dotyczące ich mocy akustycznej, wynikające z przepisów prawa. Obecnie w tym względzie obowiązuje Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 maja 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz.U. 2007 nr 105 poz. 718). Normy obowiązujące dla urządzeń nowych mają na celu ochronę słuchu pracowników, a także osób postronnych. Spełnianie tych kryteriów nie spowoduje całkowitej eliminacji uciążliwości hałasowych na terenach otaczających plac budowy, należy jednak pamiętać, że proces budowlany będzie ograniczony w czasie, a po jego zakończeniu wszystkie niedogodności (w tym akustyczne) ustaną.

W celu ograniczenia uciążliwości powodowanych hałasem, użytkowanie sprzętu powinno odbywać się tylko w porze dziennej a czas pracy urządzeń szczególnie hałaśliwych należy ograniczać do minimum wymaganego technologią. Ograniczenie emitowanego hałasu oraz wibracji można także osiągnąć poprzez:

- obudowę części lub całości maszyny osłonami akustycznymi,
- zastosowanie elementów amortyzujących, np. elastycznych podkładek,
- zastosowanie wysokiej jakości tłumików w silnikach spalinowych.

Przedsięwzięcia będące źródłami hałasu, będą miały tylko lokalny wpływ na jakość środowiska akustycznego. Poprawne przeprowadzenie procedur środowiskowych pozwoli na to by wpływ ten nie miał charakteru ponadnormatywnego. Przepisy polskiego prawa określające standardy jakości środowiska akustycznego (dopuszczalne poziomy hałasu) wykluczają możliwość realizacji przedsięwzięć wykazujących ponadnormatywne oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego.

Realizacja działań strategicznych i zadań ujętych w aktualizacji SRMP 2020+ powinna uwzględniać obowiązujące normy emisji hałasu ujęte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz.U. 2007 nr 120 poz. 826, tekst jednolity Dz.U. 2014 nr 0 poz. 112) oraz Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz.U. 2012 nr 0 poz. 1109 2012.10.23s).

Większość projektów, które mają być zlokalizowane w ramach analizowanej aktualizacji strategii rozwoju nie będzie wykazywała w fazie eksploatacji oddziaływania na środowisko akustyczne. Część będzie takie oddziaływanie wykazywała. Do nich należy zaliczyć projektowane:

- parkingi – będą niezorganizowanym źródłem emisji hałasu pochodzącego od przemieszczających się po ich terenie pojazdów mechanicznych; dotyczy to zwłaszcza nowoprojektowanych parkingów, które będą nowymi źródłami hałasu; w przypadku parkingów istniejących poddawanych przebudowie lub remontowi działania te mogą spowodować obniżenie wielkości emisji hałasu poprzez poprawę organizacji ruchu,
- drogi – będą, podobnie jak parkingi, niezorganizowanymi źródłami hałasu; w przypadku dróg poddawanych modernizacji lub remontowi, które wpłyną na płynność ruchu oraz poprawę jakości nawierzchni remontowanych dróg można uznać, że poziom emisji hałasu w stosunku do stanu obecnego zmniejszy się; nowe drogi biegnące po nowych trasach będą nowymi źródłami hałasu,
- zespoły zabudowy mieszkalnej i usługowej – z ich funkcjonowaniem będzie się wiązała jedna grupa źródeł hałasu – parkingi i garaże podziemne, których zakres oddziaływania na środowisko akustyczne będzie zbliżony do opisanych powyżej parkingów,
- obiekty przemysłowe i usługowe – mogą tu pojawić się instalacje, które będą źródłami emisji hałasu; nie sposób teraz przewidzieć jaka będzie skala tej emisji; można jednak założyć, że w przypadku gdy na ich wyposażeniu znajdą się źródła znaczącej emisji hałasu będą stosowane środki techniczne do ograniczenia tej emisji tak by standardy normy akustyczne na terenach chronionych nie zostały przekroczone; zostanie to zweryfikowane w czasie procedury uzyskiwania przez te instalacje decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Praktyka wskazuje, że wszystkie w/w obiekty będą źródłami, które będą miały lokalny tylko wpływ na jakość środowiska akustycznego. Poprawne przeprowadzenie procedur środowiskowych pozwoli na to by wpływ ten nie miał charakteru ponadnormatywnego.

7.3.4. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ROŚLINNOŚĆ, ZWIERZĘTA I GRZYBY

Zaplanowane w aktualizacji SRMP 2020+ cele i działania strategiczne powinny być realizowane w sposób nie naruszający zakazów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1651)

- w stosunku do dziko występujących roślin lub grzybów gatunków objętych ochroną gatunkową wymienionych w art. 51, ust. 1
- w stosunku do dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową wymienionych w art. 52, ust. 1.

Prace w sąsiedztwie lub na terenach zielonych powinny być (w uzasadnionych przypadkach) poprzedzone inwentaryzacją przyrodniczą mającą na celu stwierdzenie występowania w obrębie tych terenów gatunków chronionych:

- zwierząt, o których mowa w Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1348). W przypadku stwierdzenia występowania takich gatunków zwierząt będą stosowane sposoby ochrony, o których mowa w §10, a także stosowane zakazy o których mowa w §7, §8 i §9 tego rozporządzenia.

- roślin, o których mowa w Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409). W przypadku stwierdzenia występowania takich gatunków roślin będą stosowane sposoby ochrony, o których mowa w §8, a także stosowane zakazy o których mowa w §6 i §7, tego rozporządzenia.

- grzybów, o których mowa w Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408). W przypadku

stwierdzenia występowania takich gatunków grzybów będą stosowane sposoby ochrony, o których mowa w §8, a także stosowane zakazy o których mowa w §6 i §7, tego rozporządzenia.

Zgodnie z art. 56 ustawy o *ochronie przyrody* właściwe organy ochrony środowiska mogą zezwolić w stosunku do gatunków chronionych, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów na odstępstwa od wymienionych zakazów.

W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że teren realizacji przedsięwzięć wynikających z celów i działań strategicznych *aktualizacji SRMP 2020+*, może być siedliskiem cennych gatunków chronionych: grzybów, roślin, czy zwierząt, przed przeprowadzaniem prac budowlanych czy remontowych należy wykonać inwentaryzację przyrodniczą, i w razie takiej potrzeby, uzyskać odstępstwo od zakazów na podstawie art. 15, ust. 5 Ustawy o *ochronie przyrody*.

Wykonanie poszczególnych inwestycji wynikających z projektów realizowanych w ramach poszczególnych programów strategicznych może wymagać przesadzenia/wycinki drzew lub krzewów kolidujących z inwestycjami. Należy dążyć do zachowania jak największej ilości roślinności. Z całą pewnością realizacja części zadań będzie prowadzona w bezpośrednim sąsiedztwie drzew i krzewów.

Drzewa, które znajdują się w bezpośredniej bliskości terenu inwestycji mogą być zagrożone. Do podstawowych zagrożeń należą:

- możliwość mechanicznego uszkodzenia pni drzew,
- możliwość mechanicznego uszkodzenia płytko usytuowanych korzeni drzew,
- możliwość przesuszanie lub przemarzanie korzeni,
- możliwość nadmiernego zagęszczenia gruntu poprzez maszyny i pojazdy.

Podczas organizacji placu budowy oraz robót ziemnych należy pamiętać, że strefa odpowiadająca powierzchni rzutu korony drzewa, powiększonemu o 20%, powinna podlegać ochronie ze względu na to, iż w jej zasięgu znajdują się aktywne korzenie, zaopatrujące drzewo w wodę i składniki odżywcze. W obrębie tej strefy należy ograniczyć prace do niezbędnego minimum. A w przypadku wystąpienia konieczności ich przeprowadzenia należy wykonywać je z daleko idącą ostrożnością, eliminując np. sprzęt ciężki. W celu ochrony drzew przed ewentualnym uszkodzeniem, podczas prowadzenia robót należy:

- osłaniać pnie drzew rosnących w bezpośrednim sąsiedztwie przeprowadzanych robót ziemnych – do tego celu można wykorzystać tkaninę jutową, maty słomiane lub trzciniowe oraz deski połączone drutem,
- roboty ziemne w obrębie systemu korzeniowego, w miarę możliwości, wykonywać ręcznie (zgodnie z art. 82 Ustawy o *ochronie przyrody*),
- odsłonięte korzenie drzew, w celu zabezpieczenia przed nadmiernym wysuszeniem (lato) lub przemarzeniem (zima) osłaniać matami ze słomy, tkanin workowatych lub torfem,
- zadbać o to, aby bezpośrednio pod koronami drzew nie były składowane materiały budowlane oraz ziemia z wykopów, gdyż uniemożliwia to wymianę gazową między powietrzem i glebą, co w konsekwencji może doprowadzić do zamierania i gnicia korzeni; ponadto wody opadowe mogą wypłukiwać z materiałów budowlanych (cement, wapno) zanieczyszczenia szkodliwe dla roślinności.

Najbardziej niebezpieczne dla roślin jest wykonywanie prac ziemnych latem (przesuszenie) oraz zimą (przemarznięcie). Najbezpieczniej jest prowadzić te prace, gdy rośliny znajdują się w okresie spoczynku. Zaleca się zatem by, w miarę możliwości prace związane z wykonaniem projektowanych sieci kanalizacyjnych, pompowni ścieków sanitarnych, były prowadzone w okresie spoczynku drzew. Zwłaszcza w miejscach, w których drzewa znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie planowanych do wykonania obiektów.

Zadania planowane w ramach aktualizacji SRMP 2020+ będą realizowane w przestrzeni miejskiej. Występowanie zwierząt, zwłaszcza gatunków chronionych jest w takiej przestrzeni

ograniczone, ze względu na stałą obecność człowieka oraz znaczące ograniczenie terenów zielonych. Różnorodność biologiczna w przestrzeni miejskiej jest ograniczona, uformowana antropogenicznie. Większe skupiska zieleni pochodzenia naturalnego praktycznie nie występują. W związku z tym prace budowlane, remontowe, adaptacyjne nie będą stanowiły zagrożenia dla zwierząt czy różnorodności biologicznej.

W przypadku realizacji zadań prowadzonych w pobliżu XIX-wiecznych fortów, które są siedliskiem nietoperzy planuje się takie prowadzenie prac związanych z realizacją zadań by nie miały one żadnego wpływu na bytujące na terenie fortów nietoperze.

W przypadku zadań związanych z termomodernizacją budynków jest możliwe występowanie w budynkach miejsc gniazdowania chronionych gatunków ptaków (w szczególności jerzyka – *Apus apus* – i wróbla – *Passer domesticus*). W związku z tym przed rozpoczęciem prac termomodernizacyjnych zakłada się przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej tych budynków pod kątem występowania w nich w/w gatunków ptaków. W przypadku stwierdzenia ich występowania terminy pracy termomodernizacyjne będą dostosowane do okresów lęgowych tych ptaków – prace termomodernizacyjne będą prowadzone w poza okresami lęgowymi. Jeżeli z różnych względów nie jest możliwe przeprowadzenie tych czynności poza okresem lęgowym, np. ze względu na harmonogram prac budowlanych lub zagrożenie bezpieczeństwa, wówczas w szczególnych przypadkach możliwe jest uzyskanie zezwolenia na odstąpienie od zakazu płoszenia i niepokojenia ptaków oraz/lub niszczenia ich schronień (gniazd lub dziupli).

Funkcjonowanie przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach aktualizacji SRMP 2020+ nie będzie miało negatywnego wpływu na okoliczną roślinność, zwierzęta czy grzyby. Zadania planowane w ramach aktualizacji SRMP 2020+ będą realizowane w całości w przestrzeni miejskiej. Występowanie zwierząt i roślin, zwłaszcza gatunków chronionych jest w takiej przestrzeni ograniczone, ze względu na stałą obecność człowieka oraz znaczące ograniczenie terenów zielonych. Różnorodność biologiczna w przestrzeni miejskiej jest ograniczona, uformowana antropogenicznie. Większe skupiska zieleni pochodzenia naturalnego praktycznie nie występują.

Poziomy substancji emitowanych do powietrza nie będą przekraczały dopuszczalnych norm, w tym również dopuszczalnych norm ze względu na ochronę roślin.

Z terenu zrealizowanych przedsięwzięć nie będą się wydostawały do środowiska niebezpieczne ścieki. Wszystkie ścieki będą ujmowane w systemy kanalizacyjne, które będą kierowały je do miejskiej oczyszczalni ścieków. W przypadku gdyby ścieki z terenu przedsięwzięcia nie odpowiadały wymaganiom określonym przez zarządcę sieci miejskiej, będą oczyszczane, przed odprowadzeniem do miejskiego systemu kanalizacyjnego, w lokalnych oczyszczalniach ścieków.

Z terenu wykonanych przedsięwzięć nie będą się przedostawały do środowiska odpady. Wszystkie powstające odpady będą przekazywane do odzysku lub unieszkodliwiania wyspecjalizowanym firmom posiadającym stosowne pozwolenia na prowadzenie działalności z zakresu gospodarowania odpadami.

7.3.5. ŚRODOWISKO GRUNTOWO-WODNE

Niebezpieczeństwo zanieczyszczenia gruntów i wód substancjami ropopochodnymi pochodzącymi ze sprzętu budowlanego i środków transportu na placu budowy istnieje zawsze. Aby je zminimalizować zaplecze budowy, na którym będzie parkował ten sprzęt powinno zostać zorganizowane na terenie utwardzonym i odwadnianym, albo – w razie niemożności znalezienia takiego terenu – na terenie nieutwardzonym, lecz zabezpieczonym warstwą nieprzepuszczalną.

Bezpośredni wpływ na wody podziemne i powierzchniowe będą mieć cele związane z poprawą jakości infrastruktury sieciowej. Wpływ na środowisko gruntowo-wodne będą mieć także prace ziemne i organizacyjne związane z koniecznością wykonywania wykopów np. pod infrastrukturę drogową, a także budowę różnych obiektów kubaturowych. Może także występować zwiększony pobór wody na cele socjalno-bytowe i sanitarne.

Żeby zminimalizować możliwości wystąpienia zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych używany sprzęt powinien być sprawny technicznie, wskazane jest przestrzeganie instrukcji obsługi poszczególnych urządzeń. Ponadto na placu budowy powinna znajdować się przenośna wanna wychwytowa lub kuweta dostosowana do zebrania wyciekającej substancji z ewentualnie uszkodzonej maszyny, do czasu zabezpieczenia awarii. Na etapie opracowania organizacji budowy powinno się uwzględnić doprowadzenie na teren budowy wody do celów technologicznych i sanitarnych oraz zapewnić odpowiednie warunki sanitarne pracownikom. Ścieki bytowe powstałe na etapie realizacji przedsięwzięć powinny być magazynowane w przenośnych sanitariatach i zagospodarowane przez upoważniony podmiot.

W sąsiedztwie zbiorników i cieków wodnych należy maksymalnie ograniczyć prace z wykorzystaniem maszyn i urządzeń mogących w wyniku awarii spowodować zagrożenie spływu substancji niebezpiecznych. Punkty tankowań i napraw oraz składy paliw i innych produktów niebezpiecznych powinny być zlokalizowane poza bezpośrednim sąsiedztwem cieków i zbiorników wodnych. Wszelkie prace muszą być wykonywane w sposób zapewniający, iż wody powierzchniowe i podziemne nie zostaną zanieczyszczone.

Ponadto planowane przedsięwzięcia powinny być realizowane zgodnie z art. 119 ustawy *o ochronie przyrody* (Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1651) „Zabrania się wznoszenia w pobliżu morza, jezior i innych zbiorników wodnych, rzek i kanałów obiektów budowlanych uniemożliwiających lub utrudniających ludziom i dziko występującym zwierzętom dostęp do wody, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej oraz związanych z bezpieczeństwem powszechnym i obronnością kraju”.

Podczas realizacji poszczególnych projektów należy uwzględnić Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 roku *w sprawie warunków, jakie należy spełniać przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego*, określające:

- substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, powodujące zanieczyszczenie wód, które powinno być eliminowane, oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, powodujące zanieczyszczenie wód, które powinno być ograniczane;
- warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, w tym najwyższe dopuszczalne wartości zanieczyszczeń, oraz warunki, jakie należy spełnić w celu rolniczego wykorzystania ścieków;
- miejsce i minimalną częstotliwość pobierania próbek ścieków, metodyki referencyjne analizy i sposób oceny, czy ścieki odpowiadają wymaganym warunkom;
- najwyższe dopuszczalne wartości zanieczyszczeń dla ścieków z oczyszczalni ścieków bytowych i komunalnych oraz dla ścieków z oczyszczalni ścieków w aglomeracji.

Pojawienie się nowych obiektów mieszkalnych, usługowy i przemysłowych będzie wiązało się ze wzrostem zapotrzebowania na wodę oraz ze wzrostem ilości powstających ścieków deszczowych i komunalnych. System wodociągów i kanalizacji Poznania pozwoli na zaopatrzenie projektowanych obiektów w wodę wodociągową oraz na odbiór powstających w nich ścieków komunalnych.

W obszarach przeznaczonych pod realizację obiektów o charakterze przemysłowym i usługowym mogą powstać instalacje, w których będzie dochodziło do powstawania ścieków przemysłowych. W takim przypadku obowiązkiem inwestora będzie podczyszczenie powstających ścieków w stopniu określonym przez administratora sieci kanalizacji sanitarnej. Tak by odprowadzane do tej sieci ładunki zanieczyszczeń nie stanowiły zagrożenia dla miejskiego systemu oczyszczania ścieków.

Remonty zniszczonych nawierzchni dróg i chodników (który je uszczelnia) oraz budowa nowych dróg, chodników i parkingów spowodują pewien – ale nieistotny w skali miasta – wzrost zarówno ilości ścieków deszczowych, jak i odprowadzanych z nimi ładunków. Zanieczyszczenia zawarte w ściekach nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla

środowiska, ponieważ będą transportowane w szczelnych przewodach kanalizacyjnych, a następnie zostaną poddane procesowi oczyszczania ścieków. Ścieki oczyszczone nie stanowią szczególnego zagrożenia dla stanu czystości odbiornika.

Pozytywne oddziaływania na środowisko gruntowo-wodne będzie mieć realizacja zadań związanych z m.in. rozbudową/modernizacją sieci kanalizacyjnych i wodociągowych, rekultywacją kwater składowiska odpadów.

7.3.6 KRAJOBRAZ I POWIERZCHNIA ZIEMI

W wyniku realizacji działań strategicznych i zadań ujętych w projekcie aktualizacji SRMP 2020+ zostaną przeprowadzone m.in. prace ziemne i budowlane. Trwające roboty budowlane spowodują zmiany w krajobrazie:

- zniknie dotychczasowe pokrycie terenu przedsięwzięcia,
- na terenie budowy będzie pracował sprzęt budowlany,
- powstaną wykopy i hałdy przemieszczanego gruntu.

Na terenie budowy należy utrzymywać porządek. Powstające odpady powinny być gromadzone w sposób selektywny. Teren budowy powinien być zabezpieczony i odpowiednio oznakowany.

Po zakończeniu realizacji inwestycji teren zostanie uporządkowany i zagospodarowany. W następstwie zrealizowania inwestycji ulegnie zmianie wygląd obszarów nią objętych.

Działania w ramach aktualizacji SRMP 2020+ dotyczące prac budowlanych, należy przeprowadzić z dbałością o lokalny, często historyczny i tradycyjny styl, tak aby nie zaburzyć ładu przestrzennego. Nowe lub przebudowane obiekty powinny być tak zaprojektowane, aby komponowały się z otoczeniem i były dostosowane architektonicznie do pozostałych obiektów, nie powodując dysharmonii krajobrazu.

Zakłada się że planowane zadania nie wpłyną na pogorszenie się jakości gleb. Realizacja poszczególnych przedsięwzięć nie będzie wpływać na złoża kopalin.

Realizacja niektórych zadań będzie się wiązać z koniecznością przemieszczania mas ziemnych. Grunt ten będzie wywieziony w miejsce wskazane przez Inwestora. Wykonywanie prac budowlanych spowoduje chwilowe zniszczenie istniejącej powierzchni ziemi i naruszenie struktury gleby. Będzie ono występować fragmentarycznie, a po zakończeniu prac powierzchnia ziemi zostanie przywrócona do stanu pierwotnego.

W większości robót wykonywanych na etapie realizacji inwestycji wynikających z projektów realizowanych w ramach poszczególnych programów strategicznych.

Na etapie realizacji robót wykonywanych na etapie realizacji inwestycji wynikających z projektów realizowanych w ramach poszczególnych programów strategicznych będą powstawały odpady związane z:

- pracami ziemnymi,
- użytkowaniem sprzętu budowlanego,
- funkcjonowaniem zaplecza socjalnego dla pracowników.

Wskazane jest prowadzenie robót budowlanych w oparciu o nowoczesne technologie, a powstałe w trakcie budowy odpady powinny być w miarę możliwości wtórnie wykorzystywane bądź usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi wykonywania robót budowlanych.

Na terenie budowy mogą powstawać następujące typy odpadów:

- beton i gruz z rozbiórek,
- złom stalowy,
- żwir, kostka granitowa, asfalt,
- gleba i grunt z wykopów zanieczyszczony substancjami niebezpiecznymi,
- zużyte oleje z konserwacji maszyn budowlanych,
- zużyte czyściwo i ubrania ochronne,
- opakowania zawierające pozostałości olejów lub nimi zanieczyszczone,
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

Gdyby wśród zadań związanych z infrastrukturą zewnętrzną pojawiły się odpady zawierające azbest, prace polegające na usuwaniu lub naprawie starych pokryć azbestowych mogą być wykonywane wyłącznie przez firmy posiadające odpowiednie wyposażenie techniczne oraz zatrudniające odpowiednio przeszkolonych pracowników. Wykonawca musi posiadać zezwolenie (pozwolenia, decyzję zatwierdzenia programu gospodarowania odpadami niebezpiecznymi) na prowadzenie działalności, w wyniku której powstają niebezpieczne odpady. Prace należy prowadzić w taki sposób, aby w możliwie największym stopniu ograniczyć uwalnianie się azbestu, np. poprzez nawilżanie wodą wyrobów azbestowych wodą lub poprzez zastosowanie specjalnych środków "unieszkodliwiających" azbest podczas jego usuwania, wnikających w głąb materiału, impregnujących i wiążących włókna, a tym samym uniemożliwiające ich uwalnianie. Tam, gdzie jest to możliwe, powinno się demontować całe wyroby (płyty, rury), starając się ich przy tym nie uszkodzić. Miejsce, w którym prowadzi się prace polegające na naprawie lub usuwaniu azbestu, należy odizolować od otoczenia specjalnymi osłonami. Powinny również znaleźć się tam tablice ostrzegawcze o treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem. Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony". Wszystkie zdemontowane wyroby muszą być składowane w opakowaniach z folii polietylenowej (grubszej niż 0,2 mm), w pomieszczeniach zabezpieczonych przed dostępem osób niepowołanych. Po zakończeniu prac polegających na usunięciu azbestu (o łącznej powierzchni nie przekraczającej 500 m²) ich wykonawca ma obowiązek złożyć właścicielowi budynku pisemne oświadczenie, że przeprowadził prace z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych oraz oczyścił cały teren z azbestu. Oświadczenie takie należy przechowywać przez co najmniej 5 lat.

Powstałe w trakcie budowy odpady powinny być w miarę możliwości wtórnie wykorzystywane bądź usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi wykonywania robót budowlanych. Maksymalne wykorzystanie tego typu odpadów możliwe jest tylko przy odpowiednio zaprogramowanym systemie ich gromadzenia i usuwania. Planując organizację placu budowy należy więc przewidzieć selektywne gromadzenie odpadów z podziałem na składniki mające charakter surowców wtórnych. Selektywnie należy również wywozić te odpady do zakładu przetwórczego lub na składowisko.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami każdy rodzaj odpadów niebezpiecznych powinien być gromadzony i przechowywany oddzielnie. Transport odpadów niebezpiecznych z miejsc ich powstawania do miejsc ich odzysku lub unieszkodliwiania powinien się odbywać z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie materiałów niebezpiecznych.

Planowane zadania dotyczące modernizacji obiektów budowlanych, prac remontowych i budowlanych planuje się przeprowadzić z dbałością o lokalny, często historyczny i tradycyjny styl, tak aby nie zaburzyć ładu przestrzennego. Nowe obiekty będą tak zaprojektowane, aby komponowały się z otoczeniem i były dostosowane architektonicznie do pozostałych obiektów, nie powodując dysharmonii krajobrazu. Odremontowana infrastruktura przyczyni się do poprawy wizerunku zdegradowanych obszarów, które lepiej będą komponować się z otoczeniem.

Pojawienie się nowych obiektów mieszkalnych, usługowych i przemysłowych będzie wiązało się ze wzrostem ilości odpadów powstających na terenie Poznania. Powstałe odpady będą jednak gromadzone i zagospodarowywane poprzez odzysk lub unieszkodliwianie w sposób zgodny z zapisami Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku *o odpadach* (Dz. U. z 2013 r., poz. 21). W przypadku odpadów komunalnych ich odbiorem zagospodarowaniem będzie zajmowała się lokalny zakład gospodarki komunalnej.

W przypadku instalacji, zakładów, obiektów usługowych, w których może dochodzić do powstawania odpadów przemysłowych, niebezpiecznych, kwestie zasad gospodarowania tymi odpadami zostaną uregulowane w decyzjach administracyjnych z zakresu gospodarki odpadami, do których uzyskania będą zobowiązani właściciele tych zakładów czy instalacji. Można jednak stwierdzić, że gospodarka odpadami będzie tam prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie *o odpadach*.

7.3.7 ZASOBY NATURALNE

Zaplanowane działania strategiczne i zadania nie będą wpływały w sposób znaczący na zasoby naturalne występujące w obrębie Poznania. W czasie prowadzenia prac remontowo–budowlanych będą wykorzystywane przede wszystkim woda, żwir, piasek i energia. Woda będzie pochodziła z miejskiej sieci wodociągowej. Żwir i piasek od lokalnych dystrybutorów lub wydobywców tych materiałów. Energia będzie pochodziła z sieci elektroenergetycznych. W ramach prac zakłada się wykorzystywanie w/w zasobów naturalnych w sposób racjonalny.

W czasie funkcjonowania/użytkowania zrealizowanych przedsięwzięć będą wykorzystywane przede wszystkim woda, energia elektryczna, ciepła, paliwa. Woda będzie pochodziła z miejskiej sieci wodociągowej. Energia elektryczna będzie pochodziła z sieci elektroenergetycznych. Energia ciepła będzie pochodziła z miejskiej sieci ciepłowniczej lub z własnych źródeł ciepła zasilanych w paliwa gazowe lub ciekłe. Możliwe, choć mało prawdopodobne jest również stosowanie paliw stałych. Paliwa będą pochodziły bądź z miejskiej sieci gazowej (gaz ziemny), bądź od lokalnych dystrybutorów tych paliw (LPG, olej opałowy, paliwa stałe). W funkcjonujących obiektach powstałych bądź będących efektem remontu, adaptacji czy modernizacji zakłada się wykorzystywanie w/w zasobów naturalnych w sposób racjonalny.

Zakłada się pozytywne oddziaływanie realizacji kierunku interwencji 1.7 Racjonalne korzystanie z zasobów środowiskowych oraz ich odzyskiwanie np. poprzez zastosowanie odnawialnych źródeł energii (panele słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne, energooszczędne oświetlenie). Do zmniejszenia wykorzystywanych surowców przyczynić się może również wzrost efektywności energetycznej (kierunek interwencji 1.6).

7.3.8 ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

W ramach aktualizacji SRMP 2020+ przewiduje się przeprowadzenie remontów i przebudów m.in. budynków i obiektów zabytkowych lub realizację zadań na terenach podlegających ochronie Miejskiego Konserwatora Zabytków. Wszystkie te działania będą prowadzone z należytą starannością i pod nadzorem organów odpowiedzialnych za ochronę zabytków. Celem tych działań jest restauracja i przywrócenie świetności obiektom zabytkowym.

7.3.9 WARUNKI ŻYCIA I ZDROWIE LUDZI

W trakcie realizacji zadań ujętych w ramach działań strategicznych mogą wystąpić niedogodności dla mieszkańców terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów, na których będą prowadzone prace budowlane, ziemne, remontowe. Niedogodności te będą miały postać utrudnień komunikacyjnych (remonty ulic, sieci infrastruktury podziemne), oddziaływań akustycznych (praca środków transportu czy maszyn budowlanych), pogorszenia parametrów jakościowych powietrza atmosferycznego (spalanie paliw w silnikach środków transportu i osprzętu budowlanego, wtórna emisja pyłu w czasie prac ziemnych czy z dróg dojazdowych do terenu budów). Negatywne oddziaływania będą miały w większości charakter bezpośredni, krótkoterminowy, chwilowy, odwracalny, od neutralnego do negatywnego (w zależności od zadania) i ustaną po zakończeniu robót.

Oddziaływanie zadań planowanych w ramach aktualizacji SRMP 2020+ na ludzi na etapie ich realizacji będzie miało charakter bezpośredni lub pośredni, krótkoterminowy, chwilowy, odwracalny, od neutralnego do negatywnego (w zależności od zadania).

Jednym z głównych założeń aktualizacji SRMP 2020+ jest rozwój społeczny miasta i stworzenie miejsca przyjaznego dla ludzi oraz rozwój przedsiębiorczości. Planuje się działania koncentrujące się na zapobieganiu patologiom i wykluczeniu społecznemu (przestępczości, marginalizacji, bezrobociu) oraz mające na celu wzrost poziomu integracji mieszkańców. Miasto boryka się z wieloma problemami w strefie społecznej (migracje młodych ludzi, mała aktywność społeczna w zakresie organizowania czasu wolnego itp.).

Strategia z założenia ma wspierać grupy społeczne i prowadzić działania przyczyniające się do poprawy jakości ich życia. Większość działań ma charakter prospołeczny i w większym bądź mniejszym stopniu wpłyną pozytywnie na lokalną społeczność, a także turystów. Realizacja działań i zadań zapisanych w aktualizacji SRMP 2020+ wpłynie między innymi na poprawę poziomu przedsiębiorczości oraz utworzenie nowych miejsc pracy dla lokalnych mieszkańców.

Oddziaływanie zadań planowanych w ramach aktualizacji SRMP 2020+ na ludzi na etapie ich funkcjonowania będzie miało charakter bezpośredni lub pośredni, długoterminowy, stały, odwracalny, od neutralnego do pozytywnego (w zależności od zadania).

8. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH LUB TRANSGRANICZNYCH

8.1. ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE

Zakres i zasięg oddziaływania przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach poszczególnych działań strategicznych będzie miał charakter lokalny. Nie będzie wykraczał poza tereny przypisane do poszczególnych przedsięwzięć. W związku z tym nie przewiduje się kumulowania oddziaływania projektowanych przedsięwzięć z przedsięwzięciami realizowanymi poza granicami Poznania. Możliwe jest oddziaływanie skumulowane pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami realizowanymi w sąsiedztwie. Jeżeli się weźmie jednak pod uwagę fakt, że niektóre z planowanych zadań będą skutkowały ograniczeniem oddziaływania na środowisko – przykładowo modernizacje i przebudowy dróg, ograniczenie ruchu pojazdów poprzez rozwój komunikacji zbiorowej, itp. – można stwierdzić, że realizacja postanowień aktualizacji strategii rozwoju, nawet z uwzględnieniem ewentualnych oddziaływań skumulowanych nie będzie wykazywała ponadnormatywnego oddziaływania na środowisko.

8.2. ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE

Z uwagi na położenie Poznania względem granic Polski – najbliższa z granic Polsko – Niemiecka znajduje się w odległości około 160 kilometrów w linii prostej na zachód od granic miasta – nie ma możliwości by któreś z planowanych do realizacji zadań oddziaływało transgranicznie na środowisko. Dotyczy to fazy realizacji, funkcjonowania i likwidacji przedsięwzięć, które będą realizowane w ramach tych zadań.

9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Aktualizacja SRMP 2020+ zawiera 37 kierunków interwencji, 167 działań strategicznych i kilkaset zadań. Taka liczba działań i zadań powoduje możliwość, a najczęściej konieczność, wariantowania polegającego na nierealizowaniu niektórych przedsięwzięć na rzecz innych.

Przyczyny takich sytuacji mogą być różne – w pierwszym rzędzie finansowe.

Należy jednak podkreślić, że zaplanowane w dokumencie działania stanowią spójną koncepcję, której realizacja ma doprowadzić do zrównoważonego i trwałego rozwoju miasta. O rozwiązaniach alternatywnych nie można więc mówić w kontekście ogólnej koncepcji aktualizacji SRMP 2020+, ale na etapie wdrażania może się pojawić potrzeba lub celowość wariantowania.

Strategia jest dokumentem o dużym stopniu ogólności, stąd charakter działań i zadań, które mają być realizowane w ramach kierunków interwencji często nawet nie jest określony w przestrzeni. Należy pamiętać, że o oddziaływaniu na środowisko decyduje nie tylko lokalizacja, ale również rozwiązania techniczne i rozmiary przedsięwzięcia. Do tego trzeba dodać zmieniające się uwarunkowania finansowe i postęp techniczny, który może spowodować radykalną zmianę podejścia do określonego zagadnienia.

Z tego względu warianty alternatywne mogą być rozpatrywane pod względem: lokalizacji, konstrukcji i technologii, zakresu, organizacji czy też nie podjęcia realizacji przedsięwzięcia, przy czym brak realizacji założeń *aktualizacji SRMP 2020+* spowoduje pogarszanie się stanu i stopy życia mieszkańców, jak i pogarszanie stanu środowiska. Z powyższych względów rzeczywiście alternatywne rozwiązania będą pojawiały się sukcesywnie w miarę zmieniających się uwarunkowań finansowych, koncepcyjnych i prawnych.

Ponadto *projekt aktualizacji SRMP 2020+* przewiduje cele ukierunkowane na ochronę i poprawę jakości środowiska przyrodniczego (poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury technicznej i komunalnej), których realizacja przyniesie w efekcie ograniczenie lub zmniejszenie oddziaływania na środowisko.

Część zaplanowanych zadań może zaliczać się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub wyznaczać ramy późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Analiza wariantowa tych przedsięwzięć zostanie przeprowadzona na etapie procedur związanych z wydawaniem dla nich decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

10 NAPOTKANE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Jako podstawową trudność przy ocenie oddziaływania ustaleń aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ na środowisko uznaje się bardzo dużą liczbę zaplanowanych zadań i ich zróżnicowany charakter. Należy także podkreślić fakt, że w trakcie opracowywania niniejszej prognozy równolegle prowadzone były prace nad projektem aktualizacji SRMP 2020+, które polegały m.in. na zmniejszeniu liczby planowanych zadań poprzez ich agregację lub wykreślenie.

11 PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Aktualizacja SRMP 2020+ przewiduje podejmowanie działań, które będą wpływały na środowisko. Działania mające wpływ na środowisko to przede wszystkim zadania inwestycyjne, które będą ingerować w środowisko głównie na etapie ich realizacji, powodując przejściowe oddziaływania. Natomiast na etapie eksploatacji zrealizowane inwestycje zasadniczo będą wpływać korzystnie na stan środowiska.

Generalnie oddziaływania związane z realizacją zadań zapisanych w aktualizacji SRMP 2020+ będą oddziaływaniami przejściowymi, odwracalnymi i wystąpią głównie w czasie prowadzonych robót. Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko na etapie realizacji poszczególnych zadań leży w gestii wykonawcy i dotyczy sprzętu (hałas, emisja spalin wycieki), organizacji prac (np. koordynacja prac w pasie drogowym, unikanie prac będących źródłem znacznej oddziaływań akustycznej w porze wieczornej). Minimalizowaniu oddziaływań na środowisko będzie służyło przestrzegania obowiązujących zasad w zakresie gospodarki odpadami.

Natomiast na etapie eksploatacji zrealizowane inwestycje zasadniczo będą wpływać korzystnie na stan środowiska.

11.1. FAZA BUDOWY/LIKWIDACJI

Faza budowy i likwidacji będzie się charakteryzowała oddziaływaniem na stan powietrza. Prace ziemne nie pozostają bez wpływu na zapylenie powietrza, możliwe jest także podwyższenie stężeń niektórych substancji gazowych. Dotyczy to w szczególności substancji emitowanych z silników spalinowych (transport i maszyny robocze) i innych.

Określenie skali oddziaływania i zasięgu występowania określonych stężeń danej substancji nie jest możliwe. Z punktu widzenia prawa stosunkowo krótkotrwałe oddziaływanie związane z pracami budowlanymi nie podlega normowaniu (w ramach którego można ustalić wielkość emisji dopuszczalnej), ale przecież nie jest obojętne dla ludzi przebywających w pobliżu, szczególnie mieszkańców okolicznych domów.

Ograniczeniu emisji sprzyja:

- zwilżanie powierzchni terenu i zwilżanie sypkiego materiału składowanego na pryzmach (piasek); w polskich warunkach klimatycznych zwilżanie to odbywa się za sprawą opadów atmosferycznych, ale w porze bezdeszczowej warto dodatkowo zwilżać źródła pylenia; ograniczaniu emisji mogą też służyć sztuczne bariery, jakimi są m. in. parkany okalające plac budowy; zasięg skutecznego działania ochronnego takich parkanów jest niewielki, co nie oznacza, że należy z tego środka zapobiegawczego rezygnować;
- unikanie warunków sprzyjających pyleniu podczas przesypywania sypkiego materiału (np. załadunek ciężarówek za pomocą przenośnika taśmowego – należy minimalizować wysokość, z jakiej materiał spada do skrzyni ładunkowej);
- szybkie zagospodarowanie powierzchni, która została odsłonięta i przez to narażona na emisję wiatrową;
- dla zapobieżenia zanieczyszczaniu powierzchni ulic, na które będą wyjeżdżały samochody z placu budowy, można przewidzieć techniczne środki do oczyszczania kół (skuteczne jest jedynie mycie kół), a przede wszystkim zamiatanie na mokro odcinka ulicy, na który wyjeżdżają samochody z budowy.

Przy organizacji placu i planu budowy należy zwrócić więc szczególną uwagę na to by zastosowane urządzenia spełniały przedstawione kryteria dotyczące ich mocy akustycznej, wynikające z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 maja 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz.U. 2007 nr 105 poz. 718). Spełnianie tych kryteriów nie spowoduje całkowitej eliminacji oddziaływań hałasowych na terenach otaczających plac budowy, należy jednak pamiętać, że proces budowlany będzie ograniczony w czasie, a po jego zakończeniu wszystkie niedogodności (w tym akustyczne) ustaną.

Dla ograniczenia oddziaływań akustycznych prace budowlane powinny być prowadzone tylko w porze dziennej. Ograniczenie emitowanego hałasu oraz wibracji można także osiągnąć poprzez:

- izolowanie głośnych procesów i ograniczanie dostępu do obszarów zagrożonych hałasem,
- ograniczenie propagacji hałasu poprzez zastosowanie obudów i ekranów akustycznych,
- stosowanie materiałów dźwiękochłonnych w celu zmniejszenia odbić dźwięku,
- ograniczenie dźwięków materiałowych przez stosowanie płyt pływających,
- organizację pracy, ograniczającą czas przebywania w obszarach zagrożonych hałasem,
- planowanie hałaśliwych prac w takim czasie, aby narażona na hałas była jak najmniejsza liczba pracowników,
- stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas.

W trakcie budowy istnieje potencjalne niebezpieczeństwo zanieczyszczenia gruntów substancjami ropopochodnymi pochodzącymi ze sprzętu budowlanego i środków transportu (potencjalne mikrowycieki olejów przekładniowych, silnikowych, paliwa, itp.). Aby zminimalizować niebezpieczeństwo skażenia zaplecze budowy, na którym będzie parkował ten sprzęt powinno zostać zorganizowane na terenie utwardzonym, zabezpieczonym warstwą słaboprzepuszczalną. Oprócz tego stan sprzętu budowlanego i środków transportu powinien być na bieżąco monitorowany. Pozwoli to na szybkie wykrywanie i eliminację nieszczelności, skutkujących wyciekami ropopochodnych. Zminimalizuje to potencjalne zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego.

W przypadku wystąpienia kolizji z drzewostanem należy dążyć do zachowania jak największej ilości roślinności. O ile będzie to możliwe kolidujące z budową drzewa należy przesadzać a nie wycinać. Należy też zwrócić uwagę na odpowiednie zabezpieczenie drzew w bezpośrednim sąsiedztwie przeprowadzanych prac budowlanych. Można to osiągnąć poprzez owinięcie pni jutą, mchem lub innym miękkim materiałem, a następnie deskami oraz obwiązanie sznurem lub drutem zabezpieczającym przed odkryciem. Ponieważ ciężki sprzęt budowlany może zniszczyć korzenie drzew w obrębie wykopów, wszelkie roboty ziemne w obrębie systemu korzeniowego powinny być wykonywane ręcznie. Odsłonięte korzenie drzew na czas budowy powinny zostać okryte np. matami ze słomy lub tkanin workowatych. Źródłem odpadów powstających w trakcie realizacji inwestycji będą materiały budowlane oraz odpady powstające z rozbiórek. Część odpadów z rozbiórek powinna zostać powtórnie wykorzystana (np. kostka granitowa i betonowa przy budowie lub remoncie ciągów pieszych). Rozebrane nawierzchnie z asfaltobetonu można przeznaczyć do recyklingu. Generalnie oddziaływania związane z realizacją zadań zapisanych w aktualizacji SRMP 2020+ będą oddziaływaniami przejściowymi, odwracalnymi i wystąpią jedynie w czasie prowadzonych robót.

11.2. FAZA EKSPLOATACJI

Realizacja zadań określonych w aktualizacji SRMP 2020+, przyczyniając się do osiągnięcia celów zakładanych w tym dokumencie, przyczyni się jednocześnie do poprawy warunków środowiskowych na terenie miasta Poznania.

Realizacja aktualizacji SRMP 2020+ będzie miała pozytywny wpływ na takie zagadnienia ochrony środowiska jak:

- jakość powietrza, ze względu na realizację zadań związanych m.in. z termomodernizacją obiektów oraz usprawnieniem układu komunikacyjnego,
- krajobraz, ze względu na realizację zadań związanych poprawą estetyki przestrzeni publicznej uwzględniających krajobraz kulturowy miasta,
- zabytki – zabezpieczenie obiektów zabytkowych przed degradacją,
- ludzi – poprawa poziomu życia mieszkańców Poznania, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w mieście, zwiększenie bezpieczeństwa drogowego w obrębie zmodernizowanych ulic i chodników.

Niemniej część zadań zawartych w aktualizacji SRMP 2020+ będzie wiązała się z negatywnym, choć nie ponadnormatywnym, oddziaływaniem na środowisko. Dotyczy to zwłaszcza obiektów przemysłowych/usługowych, parkingów, dróg, zespołów budynków mieszkalnych. Oddziaływanie negatywne w/w obiektów na środowisko będzie związane przede wszystkim z pojawieniem się w wyniku ich realizacji:

- nowych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza – zanieczyszczeń komunikacyjnych (parkingi, drogi), zanieczyszczeń związanych z energetycznym spalaniem paliw (obiekty przemysłowe, źródła ciepła w zespołach budynków mieszkalnych), zanieczyszczeń związanych z procesami technologicznymi realizowanymi w zakładach, które powstaną,
- nowych źródeł hałasu – komunikacyjnego (parkingi, drogi), przemysłowego (procesy technologiczne, systemy wentylacyjne, chłodnicze),
- nowych źródeł odpadów – komunalnych (zespoły zabudowy mieszkaniowej), związanych z działalnością przemysłową (powstałe zakłady przemysłowe),
- nowych źródeł ścieków – deszczowych zanieczyszczonych (drogi, parkingi), komunalnych (zespoły zabudowy mieszkaniowej), przemysłowych (powstałe zakłady).

Ograniczenie negatywnych oddziaływań w/w obiektów i źródeł emisji będzie realizowane częściowo przez wdrożenie niektórych zadań zawartych w aktualizacji SRMP 2020+ częściowo zaś poprzez zastosowanie szczegółowych rozwiązań technicznych i organizacyjnych związanych z poszczególnymi obiektami:

- w zakresie powietrza atmosferycznego
W przypadku parkingów oraz dróg możliwe jest zastosowanie wyłącznie rozwiązań organizacyjnych polegających na takiej organizacji ruchu by upłynnić ruch pojazdów. Większa płynność ruchu wpływa na ograniczenie emisji zanieczyszczeń z silników

pojazdów. Budowa nowych parkingów i dróg w połączeniu z modernizacją istniejących odcinków dróg z całą pewnością spowoduje poprawę płynności ruchu na terenie miasta. Zatem ogólnie realizacja aktualizacji SRMP 2020+ powinna ograniczyć, w stosunku do stanu obecnego, emisję zanieczyszczeń komunikacyjnych.

W przypadku źródeł energetycznego spalania paliw związanych z planowanymi obiektami mieszkalnymi, a także przemysłowymi planuje się ograniczenie ich oddziaływania na powietrze atmosferyczne poprzez stosowanie w tych źródłach paliw ekologicznych – gazu ziemnego, oleju opałowego, paliw odnawialnych (np. drewno). Zakłada się także stosowanie w nowych obiektach wysokosprawnych urządzeń grzewczych. Stosowanie takich urządzeń zakłada się także w obiektach modernizowanych, w których modernizacja obejmuje źródła ciepła.

W przypadku wsparcia rozwoju przedsiębiorczości, np., w ramach inkubatora przedsiębiorczości nie jest możliwe przewidzenie obecnie jakiego rodzaju procesy technologiczne zostaną w nich zastosowane, jakiego rodzaju zanieczyszczenia będą z nich emitowane. Zespół przepisów prawa określających standardy emisyjne z instalacji, oraz standardy jakości powietrza, a także nakładające obowiązek uzyskania edycji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z całą pewnością wymusi na inwestorach zastosowanie, w razie konieczności, odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych mających na celu ograniczenie ich oddziaływania na powietrze atmosferyczne. W takim stopniu by oddziaływanie to nie miało charakteru ponadnormatywnego. Na przykład poprzez zastosowanie hermetyzacji procesów technologicznych, urządzeń odpylających, skruberów, adsorberów, itp.

- w zakresie środowiska akustycznego

W przypadku obiektów komunikacyjnych – parkingów i dróg – możliwe jest w zasadzie, podobnie jak w przypadku oddziaływania na powietrze atmosferyczne, zastosowanie jedynie rozwiązań organizacyjnych. Identyfikacji jak w przypadku oddziaływania na powietrze. Teoretycznie możliwe jest także zastosowanie środków technicznych takich jak ekrany akustyczne. W przestrzeni miejskiej jest to jednak niezwykle trudne. Niemniej w przypadku takiej konieczności i możliwości technicznych rozwiązania takie będą stosowane.

Ochronie akustycznej przed dźwiękiem generowanym przez maszyny i urządzenia, rozmieszczone wewnątrz budynków technologicznych zakładów, które zostaną zrealizowane na terenie inkubatora przedsiębiorczości, będą służyły konstrukcje budynków (ściany i dachy pełniące funkcje izolacyjne). Jednak pierwotnym sposobem ograniczania emisji hałasu będzie zastosowanie nowoczesnych maszyn i urządzeń, z których emisja hałasu nie będzie wykraczała ponad poziom, wynikający z aktualnego stanu techniki. Dodatkowymi źródłami emisji hałasu w zakładach będą elementy systemu wentylacyjnego – centrale wentylacyjne, wentylatory dachowe, urządzenia chłodnicze zainstalowane na zewnątrz budynków. Planuje się zastosowanie urządzeń nowoczesnych, wyposażonych w standardowe środki techniczne obniżające poziom ich mocy akustycznej.

- w zakresie gospodarki odpadami

W przypadku odpadów komunalnych związanych z nowymi obiektami mieszkalnymi zakłada się, w miarę możliwości, prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów dzięki czemu ze strumienia odpadów komunalnych zostaną wydzielone surowce wtórne, które następnie poddane zostaną poddane odzyskowi. Będzie to skutkowało m.in. zmniejszeniem masy odpadów umieszczanych na składowiskach odpadów komunalnych. Odpady komunalne będą odbierane przez lokalne przedsiębiorstwo gospodarki komunalnej posiadające stosowna koncesje i pozwolenia na prowadzenie tego typu działalności.

W przypadku odpadów związanych z działalnością firm/zakładów powstałych, np., w ramach inkubatora przedsiębiorczości, ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko w zakresie gospodarki odpadowej będzie realizowane poprzez selektywne gromadzenie odpadów poszczególnych rodzajów, magazynowanie odpadów

niebezpiecznych w sposób zapobiegających możliwości przedostania się zawartych w nich substancji niebezpiecznych do środowiska gruntowego i wodnego (szczelne posadzki, zabezpieczenie przed dostępem osób niepowołanych) oraz przekazywanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania firmom posiadającym pozwolenia na prowadzenie tego rodzaju działalności.

- w zakresie gospodarki ściekowej
Wody deszczowe z dróg będą zbierane przez systemy kanalizacji deszczowej, w które zostaną te drogi wyposażone. W przypadku parkingów, jeśli będzie to konieczne wody opadowe będą podczyszczane w osadnikach i separatorach ropopochodnych.
Ścieki sanitarne z zespołów zabudowy mieszkaniowej będą kierowane do miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej, która będzie odprowadzać te ścieki do oczyszczalni ścieków.
Tereny przemysłowe zostaną wyposażone kompleksowo w sieci mediów technicznych, w tym sieci kanalizacyjne. Ścieki sanitarne z zakładów będą odprowadzane bezpośrednio do miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej. Ścieki przemysłowe (mogą powstawać ale nie muszą) również będą odprowadzane do tej sieci. W przypadku gdy ich parametry jakościowe uniemożliwią ich bezpośrednie odprowadzenie do sieci kanalizacji sanitarnej będą one podczyszczane na terenie zakładów, z których będą odprowadzane. Wody opadowe z terenów przemysłowych będą oczyszczane w separatorach ropopochodnych z osadnikami.

12 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU AKTUALIZACJI SRMP 2020+

Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ będzie podlegać procesowi systematycznego zbierania i analizowania ilościowych oraz jakościowych informacji, dotyczących postępów i efektów jej wdrażania. W dokumencie założono dwa główne rodzaje prowadzonego monitoringu: rzeczowy (badanie postępu realizacji ustaleń Strategii poprzez pryzmat realizowanych zadań projektowych i procesowych) oraz statystyczny (śledzenie tendencji i zmiany wskaźników).

System monitoringu Strategii dostarcza informacji na temat stopnia osiągania założonej wizji i wyznaczonych celów poprzez analizę wskaźników. Celem systemu monitoringu jest:

- 1) Dostarczenie informacji na temat sytuacji społeczno-gospodarczej miasta Poznania i jego pozycji konkurencyjnej w kraju jako podstawy do podejmowania decyzji zarządczych w zakresie ustalania priorytetów rozwojowych i alokacji środków na rozwój i inwestycje;
- 2) Obserwacja występujących trendów i zjawisk zachodzących w otoczeniu zewnętrznym tak, aby móc przygotować właściwe narzędzia i instrumenty wspierające rozwój miasta;
- 3) Zapewnianie zgodności realizowanej w Poznaniu polityki rozwoju (podejmowanych działań i inwestycji) z celami strategicznymi rozwoju miasta.

Wśród katalogu wskaźników dla celów szczegółowych/priorytetów następujące dotyczą stanu środowiska:

- Klasa czystości powietrza pod względem poziomu emisji PM10 i benzo(a) piranu
- Emisja gazów cieplarnianych
- Efektywność energetyczna
- Udział energii ze źródeł odnawialnych w ogólnym bilansie energetycznym
- Dostępność zagospodarowanych terenów zieleni dla mieszkańców
- Udział terenów zieleni ogólnodostępnej w powierzchni miasta
- Poziom redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania
- Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła
- Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Ponadto w celu analizy skutków realizacji postanowień projektu aktualizacji SRMP 2020+ w zakresie oddziaływania na środowisko zostanie wykorzystany funkcjonujący na terenie Poznania system monitoringu środowiska przyrodniczego prowadzony przez różne instytucje, wraz z przyjętą przez te instytucje częstotliwością jego przeprowadzania. Pomiary poziomów emisji i imisji, zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych są wykonywane w ramach działalności m.in. Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Wskaźniki w zakresie ochrony środowiska powinny odnosić się do sytuacji wyjściowej scharakteryzowanej w ocenie stanu środowiska miasta Poznania i określać zaobserwowane zmiany.

13 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn.). Prognoza dotyczy projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+.

Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak określone w aktualizacji Strategii Rozwoju kierunki interwencji, działania strategiczne i planowane projekty wpłyną na środowisko. Punktem odniesienia dla określenia przypuszczalnego oddziaływania jest istniejący stan środowiska, który poddano analizie na podstawie dostępnych aktualnych danych i wyników badań publikowanych przez organy środowiskowe. Na tej podstawie określono główne problemy środowiskowe występujące w Poznaniu, są to:

- niska emisja, powstająca w wyniku spalania paliw stałych, w indywidualnych systemach grzewczych
- emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych spowodowana wzmożonym ruchem samochodowym, szczególnie w centrum, z którego wynika również uciążliwość dla mieszkańców w postaci hałasu drogowego
- spływy zanieczyszczeń z powierzchni uszczelnionych (utwardzonych) do cieków i zbiorników wodnych, zimowe utrzymanie dróg
- zanieczyszczenie wód spowodowane stosowaniem nawozów mineralnych i środków ochrony roślin
- niewłaściwe zagospodarowanie wód opadowych, roztopowych
- przemysł i związane z nim opady pyłów przemysłowych, głównie ze spalania węgla kamiennego
- niewłaściwe magazynowanie materiałów niebezpiecznych
- zbyt duża ilość odpadów komunalnych trafiających na składowisko oraz ciągle niewystarczająca ilość odpadów segregowanych „u źródła”
- niska efektywność energetyczna budynków

W prognozie określono potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Należy zaznaczyć, że jednym z priorytetów projektowanego dokumentu jest uczynić Poznań „zielonym”, ekomobilnym miastem, które posiada łatwo dostępne dla wszystkich mieszkańców tereny zielone oraz przyjazny dla środowiska zrównoważony transport, zatem zaniechanie realizacji aktualizacji SRMP 2020+ nie będzie korzystne dla środowiska, a może nawet powodować dalsze pogarszanie stanu środowiska i pogłębianie wymienionych wyżej problemów.

W dalszej części prognozy wykonano macierz oddziaływań kierunków interwencji zaproponowanych w priorytetach na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze jako całość oraz określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji działań wymienionych w projekcie aktualizacji Strategii. Najwięcej negatywnych oddziaływań wystąpi na etapie realizacji projektów inwestycyjnych, w związku z prowadzonymi pracami budowlanymi, remontowymi, czy modernizacyjnymi, które powodują chwilowe, krótkoterminowe emisje hałasu, pyłu, powstawanie odpadów, naruszenie

powierzchni ziemi. Natomiast funkcjonowanie większości zrealizowanych inwestycji/obiektów nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.

W prognozie opisano również środki zapobiegające i ograniczające, jakie należy stosować podczas realizacji i użytkowania zaplanowanych w aktualizacji Strategii zadań inwestycyjnych, aby zminimalizować ewentualne negatywne oddziaływania na środowisko.

W niniejszej prognozie przeanalizowano także cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu. Jednym z ostatnich elementów prognozy jest propozycja dotycząca przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanej aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+. Monitoring efektów mierzony będzie za pomocą obiektywnych wskaźników.